

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΑΝΑΓ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΕΩΡ. Τ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΕΚΙΑΡΕΛΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΑΣ
Α. Ζ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΜΕΤ' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΤΡΙΜΗΝΟΝ

“ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ ” - ORGANE DE L'ASSOCIATION DES EMPLOYÉS DE LA BANQUE NATIONALE DE GRÈCE.

ΓΡΑΦΕΙΑ :
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 19 - ΤΗΛ. 27-944

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δ. ΣΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ : ΑΛ. ΧΑΜΨΗΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 1938
ΕΤΟΣ Δ' ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 49

ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ

ΥΠΟ Η. R. REYNAUD

Το κατωτέρω άρθρον ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Γαλλικὴν ἐπιθεώρησιν «L'Organisation» καὶ πραγματεύεται μὲ ἐξαιρετικὴν σαφήνειαν καὶ λεπτότητα τὸ δυσχερὲς ὅσον καὶ λίαν ἐνδιαφέρον θέμα τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν προϊστάμενων καὶ ὑφισταμένων διὰ τὴν καλλίτεραν λειτουργίαν οἰασθη- ποτε ἐπιχειρήσεως. Ὁ παράγων τῆς ἐργασίας, ὅστις, μετὰ τοῦ κεφαλαίου, ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον, ἐφ' ᾧ ἐδράζεται ἡ παραγωγὴ παντὸς ἀγαθοῦ, ἐρευνᾶται καὶ ἐκτιμᾶται δεόντως ὑπὸ τοῦ συγγραφέως. Ἡ «Τραπεζιτικὴ», τῆς ὁποίας ἄλλοι μὲν τῶν ἀναγνω- στῶν τῆς ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπιχειρηματίου ἢ προϊστάμενου, ἄλλοι δὲ τὴν τοῦ ὑφισταμένου, ἐπιστᾶ δὲ τῆς ἰδιότητος τῆν προ- σοχὴν τῶν ἐπὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ κατωτέρω ἄρθρου, τὰ διδάγματα τοῦ ὁποίου ἐφαρμοζό- μενα ἐν τῇ πράξει δύνανται νὰ συντείνουν εἰς τὴν ἀρμονικὴν συνεργασίαν κεφαλαίου καὶ ἐρ- γασίας, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς προόδου καὶ εὐημερίας πάσης ἐπιχειρήσεως.

1) Εἰς προηγουμένην μας με- λέτην ἐλέγομεν ὅτι «ὁ δρόμος τῆς πελατείας σας διέρχεται διὰ τοῦ προσωπικοῦ σας». Ἴδου μία προφανὴ ἀλήθεια, τὴν ὁ- ποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ σκεφθῆ ἡ ἐπιχειρηματία, εὐθύς ὡς ἡ ἀνάπτυξις τῶν σχέσεων τοῦ τὸν ὑποχρεώνει νὰ προσλάβῃ τὸν πρῶτον ὑπάλληλον ἢ τὸν πῶ- τον τοῦ ἐργάτην καὶ τὴν ὁποί- αν, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ, πρέ- πει νὰ ἔχη πάντοτε κατὰ νοῦν. Ἡ ἀδιαφορία, ἔτι δὲ ἡ κακὴ θέλησις κακῶς πληρωνομένου προσωπικοῦ ἢ τυγχάνοντος κα- κῆς μεταχειρίσεως, δύνανται πράγματι κατ' ἀρχὰς νὰ τοῦ ἀποξενώσῃ τὰς συμπαθείας τῆς πελατείας τοῦ καὶ κατόπιν νὰ τὸν κάμῃ νὰ τὴν χάσῃ καὶ τοῦ- το, τὸσον ὅσας πρόκειται πε- ρὶ λιανικῶν ἐν τῷ καταστήματι πωλησέων, ὅσον καὶ ὅταν πρό- κεται περὶ σχέσεων δι' ἀλλη- λαγραφίας.

Ἄλλὰ καὶ ὁ δρόμος τῆς ἐρ- γασίας ἐπίσης διέρχεται διὰ τοῦ προσωπικοῦ.

Ὁ προϊστάμενος, εὐθύς ὡς ἀποκτήσῃ προσωπικόν, ὀφείλει νὰ περιορίζεται εἰς τὴν χάρα- ξιν τῶν κατευθυντηρίων γραμ- μῶν καὶ νὰ ἀφήνῃ τὴν ἐκτέλε- σιν εἰς ἄλλους. Διὰ τὴν ἐκτέ- λεσιν ταύτην δύνανται νὰ διδῇ ὀδηγίας, ἀκόμη καὶ λεπτομερεῖς ἀλλὰ θὰ τὰς ἀκολουθήσουν; καὶ πῶς; Χωρὶς κἄν νὰ τὰς ἀγνο- ῆσῃ τὸ προσωπικόν δύνανται ἀπὸ ἀνοησίαν, ἀδιαφορίαν, ἀμέ- λειαν, ἀκόμη καὶ ἀπὸ σαμποτάζ νὰ καταστρέψῃ τὸ πνεῦμα δο- θεῖσης διαταγῆς, ἐνῶ ἐσεβάσθη μὲ ἀκριβολογίαν τὸ πνεῦμα ταύτης.

2) Συχνάκις μεταξὺ προϊστα- μένου καὶ προσωπικοῦ ὑφίστα- ται μία κατάστασις, ἣτις θὰ ἦ- δύνατο νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς «κρυφὸς πόλεμος» δηλαδὴ ἀκή- ρυκτος, ἀλλὰ πραγματικὸς, ἐκά- στου ἐνδιαφερομένου μέρους κι- νουμένου ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς πρὸς καθορισμὸν τῶν σχέσεων τοῦ «Νὰ διδῇ ὅσον τὸ δυνατόν πειὸ λίγα, νὰ ζητῇ ὅσον τὸ δυ- νατὸν πειὸ πολλά».

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι τοιαύτη κατάστασις πραγμά- των εἶναι ὀλεθρία διὰ τὴν

ἐργασίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶ- ναι ὀλεθρία καὶ οἰὰ τὴν ἐπιχει- ρησιν.

Τίς πταίει; 9 φορές, ἐπὶ 10 ὁ προϊστάμενος. Διότι ὁ προϊστά- μενος ἀκριβῶς καὶ ὄχι τὸ προ- σωπικόν «δημιουργεῖ» τὴν ἀτ- μόσφαιραν μιᾶς ἐπιχειρήσεως, ἢ δὲ ἐπιχειρήσεως ἀποπνέει πάν- τε τὸ πνεῦμα τοῦ προϊσταμένου.

3) Συχνάκις ὁ προϊστάμενος φαντάζεται ὅτι ἔπραξε «τὸ πᾶν» ἀμείβων καλῶς τὸ προσωπικόν τοῦ. Πλάνη! Τὸ χρῆμα κλείει ἴσως τὰ στόματα, ἀλλὰ δὲν δύ- νανται νὰ ἀντισταθίσῃ τὴν ἔλ- λειψιν καλῆς συμπεριφορᾶς τὴν ἔλλειψιν ἀνθρωπισμοῦ.

Ὁ προϊστάμενος ὀφείλει νὰ μεταβάλῃ τὸ προσωπικόν τοῦ εἰς συνεργάτας καὶ οὐχὶ νὰ τοὺς ἀποκαλῆ τοιοῦτρόπως μό- νον ὅσας πρόκειται νὰ τοὺς ζητήσῃ εἰδικὴν τινα προσπά-θειαν.

Νὰ μεταβάλῃ τὸ προσωπικόν τοῦ εἰς συνεργάτας σημαίνει, ὅτι θὰ τὸ μεταχειρίζεται ὡς τοιοῦτους καὶ τοῦτο σημαίνει, ὅτι θὰ σέβεται ἐν τῷ προσώ- πῳ καὶ ἐν τῷ ἀλλήλῳ ἢ ἐργάτου τὸ ἀνθρώπινον ὄν καὶ τὴν ἀν- θρωπίνην ἀξιοπρέπειαν.

Οὐδεὶς προϊστάμενος χάνει ἐκ τῆς «ἀξιοπρεπειᾶς του» κα- τερχόμενος ἐκ τοῦ βάρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τὸ χρῆμα τοῦ ἢ ὁ ἐγωϊσμός του τὸν ἔθεσαν καὶ πλησιάζον τὸ προσωπικόν τοῦ.

Ἡ ἄριστος αὐτῆς τῆς δια- φορᾶς τοῦ ἐπιπέδου ἀποτελεῖ ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν διὰ νὰ ἐξεύρουν, προϊστάμενος καὶ προσωπικόν, μολονό- τι κρατῶντες ἀριστέτην «ἀπό- στασιν», κοινὸν τρόπον ἐργασί- ας ἐπιφέλῃ διὰ τὴν «ἀνώτερον ἐνότητα» ποῦ εἶναι ἡ ἐπιχει- ρησις.

4) Προϊστάμενος ἀμείβων κα- λῶς τὸ προσωπικόν τοῦ, μετα- χειριζόμενος καλῶς αὐτὸ καὶ καλῶς κατατοπίζων αὐτό, δι- καιοῦται νὰ ἀξιοῖ ἀπὸ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ τοῦτο, κινού- μενον ὡς συνεργάται τοῦ, νὰ ἀφιερῶσῃ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν ὅλας τὸς δυνάμεις καὶ τὸ καλύτερον μέρος τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ.

Προσωπικόν διατεθειμένον νὰ προσφέρῃ τοιαύτην προσπάθειαν δικαιούται νὰ ζητῇ ὅπως ἀμεί- βεται καλῶς, τυγχάνῃ καλῆς μεταχειρίσεως καὶ εἶναι ἀρκετὰ κατατοπισμένον, Ἄλλὰ — καὶ τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι τὸ οὐσιώ- δες — τὸ δικαίωμα τοῦτο οὔτε ὁ προϊστάμενος, οὔτε τὸ προσω- πικόν πρέπει νὰ εἶναι ὑποχρεω- μένοι νὰ διακηρύττουν, ὥστε νὰ δημιουργοῦνται ἀμοιβαῖα ἀπαι- τήσεις. Αἱ «παραχωρήσεις» δὲν ἰκανοποιοῦν ποτὲ κανένα· ὁ ἔ- νας θὰ νομίζῃ πάντοτε ὅτι ἔχει δώσει παρα πολλὰ — ὁ ἄλλος ὅτι δὲν ἔχει λάβει ἀρκετὰ.

Τὸ διπλοῦν αὐτὸ παιγνίδι τοῦ δικαίωματος καὶ τοῦ καθήκον-τος συνδέεται τὸσον μὲ τὴν λο- γικὴν ὥστε δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίνεται κἄν συζήτησις.

5) Καὶ ὅμως, ἐπέρας πολλὸς χρόνος μέχρις ὅτου ἐπιβληθῆ ἢ ἀλήθεια αὐτῆς ἀλληλεξαρτή- (Συνέχεια εἰς τὴν 11ην σελίδα)

ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΙ ΣΥΜΦΗΦΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ

ΥΠΟ ΤΟΥ κ. Α. Α. ΤΣΙΜΙΚΑΛΗ
Διηγήτορος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ

Εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς οικονομίας ἀναφαίνονται ἐνίοτε θεσμοί, ἢ σημασία τῶν ὁποίων δὲν εἶναι ἀ- μεσῶς καταφανῆς εἰς τοὺς συγχρό- νους. Εἰς τὰ πρῶτα ἐργαστάσια ὀλίγοι διέκριναν τὴν ἀπαοχὴν τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως ἢ εἰς τοὺς πρῶτους συνεταιρισμοὺς τὴν γε- νικωτέραν διοργανωτικὴν σημα-σίαν τῶν ἐνώσεων αὐτῶν. Ἀπτό- τερον παράδειγμα παρέχει τὸ πρό- σφατον παρελθὸν μὲ τοὺς διεθνεῖς ἐμπορικὸς συμφηφισμούς. Ἡ πρώτη τοιαύτη συμφωνία, συνα- φθεῖσα μεταξὺ Οὐγγαρίας καὶ Ἑλ- βητίας (14 Νοεμβρίου 1931) δὲν ἐ- κρίθη ἀξία πολλῆς προσοχῆς. Τοῦ- το ὀφείλετο ἴσως καὶ εἰς τὴν στά- σιν τῆς Τραπεζῆς Διεθνῶν Πλη- ρωμῶν ἢ ὅποια κατὰ τὰ ἀμέσως προηγούμενα τῆς συμφωνίας ἔτη ἀπέκρουσε κάθε πρότασιν ἐφαρ- μογῆς τῶν ἐπιτροπευσῶν τὸν συμ- φηφιστικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τῆς.

Τὰ ἄμεσα ἐν τούτοις ἀποτελέ- σματα τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν συμφηφισμῶν, ἐκδηλωθέντα τότε ὑπὸ συνθήκας ὄχι ὁμαλῆς μετὰ τὴν ἐπίτασιν τῆς οικονομικῆς δυ- σπραγίας, ἀπ' ἐνός μὲν ἐνεθάρρου- νον εἰς τὴν σύναψιν νέων συμφη- φιστικῶν συμφηφισμῶν, συνεχισθεῖ- σαν ἔκτοτε εὐρέως, ἀπ' ἐτέρου δὲ ἔστρεψαν ἐπ' αὐτῶν τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον καὶ προεκάλεσαν ἐκτε- ταμένως συζητήσεις περὶ τῆς μεθό- δου ταύτης τῶν διεθνῶν πλη- ρωμῶν.

Ἦδη μετὰ τὴν πάροδον τῶσων ἐτῶν καὶ τὴν συγκέντρωσιν ἀρε- τῆς πείρας ἐκ τῆς πρακτικῆς ἐφαρ- μογῆς τῶν συμφηφισμῶν δύνανται νὰ διατυπωθῶν ὀρισμαῖα κἄν περὶ τῆς σημασίας καὶ τῆς μελλού- σης ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ.

Ἐν τῇ ἐξέλιξιν τῆς οικονομίας ἀναφαίνονται ἐνίοτε θεσμοί, ἢ σημασία τῶν ὁποίων δὲν εἶναι ἀ- μεσῶς καταφανῆς εἰς τοὺς συγχρό- νους. Εἰς τὰ πρῶτα ἐργαστάσια ὀλίγοι διέκριναν τὴν ἀπαοχὴν τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως ἢ εἰς τοὺς πρῶτους συνεταιρισμοὺς τὴν γε- νικωτέραν διοργανωτικὴν σημα-σίαν τῶν ἐνώσεων αὐτῶν. Ἀπτό- τερον παράδειγμα παρέχει τὸ πρό- σφατον παρελθὸν μὲ τοὺς διεθνεῖς ἐμπορικὸς συμφηφισμούς. Ἡ πρώτη τοιαύτη συμφωνία, συνα- φθεῖσα μεταξὺ Οὐγγαρίας καὶ Ἑλ- βητίας (14 Νοεμβρίου 1931) δὲν ἐ- κρίθη ἀξία πολλῆς προσοχῆς. Τοῦ- το ὀφείλετο ἴσως καὶ εἰς τὴν στά- σιν τῆς Τραπεζῆς Διεθνῶν Πλη- ρωμῶν ἢ ὅποια κατὰ τὰ ἀμέσως προηγούμενα τῆς συμφωνίας ἔτη ἀπέκρουσε κάθε πρότασιν ἐφαρ- μογῆς τῶν ἐπιτροπευσῶν τὸν συμ- φηφιστικὸν διακανονισμὸν τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τῆς.

Τὰ ἄμεσα ἐν τούτοις ἀποτελέ- σματα τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν συμφηφισμῶν, ἐκδηλωθέντα τότε ὑπὸ συνθήκας ὄχι ὁμαλῆς μετὰ τὴν ἐπίτασιν τῆς οικονομικῆς δυ- σπραγίας, ἀπ' ἐνός μὲν ἐνεθάρρου- νον εἰς τὴν σύναψιν νέων συμφη- φιστικῶν συμφηφισμῶν, συνεχισθεῖ- σαν ἔκτοτε εὐρέως, ἀπ' ἐτέρου δὲ ἔστρεψαν ἐπ' αὐτῶν τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον καὶ προεκάλεσαν ἐκτε- ταμένως συζητήσεις περὶ τῆς μεθό- δου ταύτης τῶν διεθνῶν πλη- ρωμῶν. Ἦδη μετὰ τὴν πάροδον τῶσων ἐτῶν καὶ τὴν συγκέντρωσιν ἀρε- τῆς πείρας ἐκ τῆς πρακτικῆς ἐφαρ- μογῆς τῶν συμφηφισμῶν δύνανται νὰ διατυπωθῶν ὀρισμαῖα κἄν περὶ τῆς σημασίας καὶ τῆς μελλού- σης ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ.

Κατὰ νομικὴν ἀκριβολογίαν δὲν πρόκειται περὶ συμφηφισμοῦ, ἀφοῦ αἱ ἐκατέρωθεν ἐκ τῆς διε- θνοῦς συναλλαγῆς ἀπαιτήσεις ἰκα- νοποιοῦνται διὰ χρηματικῶν κα- ταβολῶν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἐκατέ- ρας ἐκ τῶν μετεχουσῶν εἰς τὴν συμφωνίαν συμφηφισμῶν χωρῶν. Ἀπὸ οικονομικῆς ὁμοῦς ἀπό- ψεως ἐπέρχεται συμφηφισμὸς εἰς τὸ διεθνὲς ἐπίπεδον, τῶν ἀπαι- τήσεων ἐκατέρας τῶν συναλλασ- σομένων χωρῶν ἐν τῷ συνόλῳ τῶν, ἀποσβεγμένων διὰ τοῦ προεκτεθέντος τρόπου. Ὁ οἰκονο- μικός οὗτος συμφηφισμὸς ἐκδη- λοῦται εἰς τὸ ὅτι καθιστᾶ περι- τὴν τήνδιὰ τὴν ἰκανοποίησιν τῶν ἐξαγωγῶν τῆς ἐτέρας χώρας διά- θεσιν μέσων διεθνῶν πληρωμῶν, ἐκτός τῶν πρὸς πληρωμὴν τοῦ τυ- χῶν ὑπολοίπου ἀναγκαίων.

Οἱ διεθνεῖς ἐμπορικὸς συμφη- φισμοὶ ἀποσκοποῦσι εἰς τὸν δια- κανονισμὸν πάσης οἰασθῆποτε ἐξ εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς ἐμπορευ- μάτων πληρωμῆς χωρὶς νὰ εἶναι συγχρόνως ἐπιβεβλημένοι ὅπως γί- νη εἰσαγωγή ἢ ἐξαγωγή ἐμπορευ- μάτων ὀρισμένης ποσότητος. Τοιαύτη ὑποχρέωσις ἀγορᾶς καὶ εἰσαγωγῆς καθορισμένης ποσότη- τος ἐμπορευμάτων ἀναλαμβάνε- ται συνήθως διὰ διεθνῶν συμ- βάσεων ὑπὸ χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπι- θυμοῦν νὰ ἐξασφαλίσουν ἐξαγω- γὰς πρὸς τὰς ἀντισυμβαλλομένας χώρας. Δηλ. συμφωνεῖται ἐν τινι μέτρῳ οὐτοσῖα ἀνταλλαγὴ προϋ- όντων συνδιαζομένη, ὡς εἶναι αὐ- τονόητον μετὰ, συμφηφιστικοῦ δια- κανονισμοῦ τοῦ τμήματος τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμ- πορευμάτων.

Αἱ συμφωνία αὗται εἶναι αἱ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν «ἀνταλλαγῶν» γνωσταί, ἀποτελοῦσαι θεσμὸν συγγενῆ πρὸς τοὺς ἐμπορικὸς συμφηφισμούς. Τὸ σύστημα τῶν ἀνταλλαγῶν ἐφαρμόζεται κυρίως ἐναντι χωρῶν, αἱ μετὰ τῶν ὁποίων ἐμπορικαὶ συναλλαγαι, μικρᾶς καθ' ἑαυτὰς ἐκτάσεως, δὲν εἶναι

ἐπιδεκτικαὶ ἀναπτύξεως· ἐπιδιώ- κεται δὲ δι' αὐτοῦ ὅπως ἐναντι τῶν ἐξ ὀρισμένης χώρας π.χ. Α εἰσαγωγῶν, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου δένειχον ἀντίκρουσμα ἐξαγωγῶν διὰ τὴν χώραν Α, ὑποχρεωθῆ ἢ χώρα Α νὰ ἀγοράσῃ καὶ εἰσάγῃ ὀρισμέ- να προϊόντα τῆς μετ' ἧς ἡ συμ- φωνία χώρας Ε.

Καὶ αὗτοι οἱ θιασῶται τῶν δι- εθνῶν ἐμπορικῶν συμφηφισμῶν δὲν δύνανται νὰ ἀρνηθῶσιν ὅτι ἡ γένεσις τῆς μεθόδου ταύτης τῶν διεθνῶν πληρωμῶν συνδέεται πρὸς τὴν οικονομικὴν δυσπραγίαν τῶν ἐτῶν 1929 - 1932. Ἡ ἀφορομὴ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς δύνανται νὰ ἀνα- ζητηθῆ εἰς τὸ ἐξῆς:

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐλευθέ- ρας διενεργείας τοῦ διεθνοῦς ἐμ- πορίου συνήθη εἰς τὰς ἐμπορι- κὰς σχέσεις τῶν χωρῶν ἦτο ἡ τρι- μερῆς ἐξίσωσις τῶν ἐξωτερικῶν συναλλαγῶν κατὰ τὴν ὁποίαν, ὑποτιθεμένου π.χ. ὅτι αἱ ἐξ Ἰτα- λίας εἰσαγωγαὶ εἰς Ἑλλάδα ἦσαν ἀνώτεροι τῶν δι' Ἰταλίαν Ἑλ- ληνικῶν ἐξαγωγῶν, τὸ περὶ ὅσον ἐπιβλήθητο διὰ πλεονασμάτων εἰσαγωγῶν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκ Γερμανίας, ἐναντι τῆς ὁποίας τὸ Ἑλληνικὸν ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον ἦτο ἐνεργητικόν. Ἐπὶ τῶν τριμε- ρῶν ὁμοῦς τούτων ἀνταλλαγῶν ἐξεδηλώθησαν κυρίως αἱ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπίστον τῶσων ἐμφα- νῶς ἀποτυπωθεῖσα συνέπειαι τῆς οικονομικῆς δυσπραγίας αἱ ὁποῖαι προεκάλεσαν τιχῶς ὄχι μόνον ἐλάττωσιν κατ' ὄγκον καὶ ἀξίαν τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου, ἀλλὰ καὶ ἐξάρθρωσιν τοῦ συνήθους μηχανισμοῦ διενεργείας τῶν διεθνῶν πληρωμῶν. Αἱ ἐξαιρετικῶς δυσμε- νεῖς ἐπιδράσεις τῆς κρίσεως ἐπὶ τῶν τριμερῶν ἀνταλλαγῶν εἶναι ἀπόρροια τῆς διαμορφώσεως τῶν διεθνῶν ἐμπορικῶν σχέσεων. Τὸ διεθνὲς ἐμπόριον ἀποτελεῖ πολυ- σύνθετον πλέγμα κινήσεων ἐμ- πορευμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν δύο κυρίως κατευθύνσεων, ἣτοι α) μιᾶς ἀκτινοειδοῦς ἐκ τῶν βιομη- χανικῶν πρὸς τὰς γεωργικὰς χώ- ρας καὶ β) ἐτέρας κυκλοτεροῦς ὀδηγούσης διὰ τῶν βιομηχανικῶν χωρῶν. Τὴν λειτουργίαν τοῦ συ- νόλου τούτου τῶν ἀνταλλαγῶν καὶ πληρωμῶν ἐπιθερεῖ ἰδιαίτε- ρως ἡ σχέσις τῶν τιμῶν μεταξὺ βιομηχανικῶν καὶ γεωργικῶν προϊ- όντων. Τὴν σχέσιν ἀκριβῶς ταύ- την ἡ οικονομικὴ δυσπραγία διε- μόρφωσεν ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον διὰ τὰ ἀγορικὰ προϊόντα ἣτοι

ΤΙΝΑΣ ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΩΝ

Σχέσεις προϊσταμένων καὶ ὑφισταμένων, ὑπὸ τοῦ κ. Η. R. Rey-naud.— Οἱ διεθνεῖς ἐμπορικὸς συμφηφισμοὶ καὶ τὸ μέλλον τῶν, ὑπὸ τοῦ κ. Α. Α. Τσιμικαλή, Διηγήτορος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ.— Σκέψεις καὶ κρίσεις.— Τὸ πρόβλημα τῆς ἀπαιτουμένης ὀργα- νώσεως τῆς χώρας πρὸς εὐημερίαν τοῦ πληθυσμοῦ, κατατοπιστικὴ ἔρευνα. Στοιχειώδεις τεχνικαὶ γνώσεις περὶ Τραπεζῶν, ὑπὸ τοῦ κ. Pierre Francelin.— Ἡ διεθνὴς ὀργάνωσις τῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀνα- τολικῶν Καπνῶν, ὑπὸ F. Arcoleo.— Οἰκονομικαὶ εἰδήσεις τοῦ Ἑξωτερικοῦ.— Τὰ κυριώτερα ἐμπορεύματα.— Οἰκονομικὰ καὶ στατιστικὰ στοιχεῖα.— Τὰ κυριώτερα Πολιτικὰ καὶ Οἰκονομικὰ Γεγονότα.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Εσωτερικού	Δρχ.	60
Εξωτερικού	Δολ.	2
Τμή φύλλου	Δρ.	5
Ειδικής έκδοσης	Δρχ.	10

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ :

Χ. ΧΑΝΔΑΝΟΣ
ΑΜΕΡΙΚΗΣ 19

Τα έμβλήματα επί ονόματι της «ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΣ»

Αί αποδείξεις δέον να φέρωσι την υπογραφήν του Διαχειριστού και την σφραγίδα του Περιοδικού.

Παρακαλούνται οι κ. κ. Συνδρομηταί, όπως γνωστοποιήσιν εις τα γραφεία του Περιοδικού πάσαν μεταβολήν της διευσθύνσεώς των.

Δυνάμει του περί Τύπου Νόμου
Υπεύθυνος επί της Ύλης
Α. ΧΑΜΨΑΣ Αμερικής 19
Προϊστάμενος Τυπογραφείου
ΚΥΡΙΑΚΟΣ Σ. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Νονέκριδος και Εδμήλου

νείς έμπορικολ συμψηφισμοί και αι ανταλλαγαι.

IV

Η υπό τους προεκτεθέντας όρους εμφάνισιν των διεθνών συμψηφισμών δέν επέτρεψε να δημιουργηθούν υπέρμετροι έλλειδες σχετικώς προς την επιτυχίαν σκοπών δυναμένων να επιδιωχθούν δι' αυτών. Άμεσος επιδιωξίς των ήτο ή διατήρησις του κατά την εισαγωγήν αυτών ποσού διεθνών ανταλλαγών.

Οί θιασώται όμως των συμψηφισμών ανέμεναν έξ αυτών ώρισμένας εδνοϊκώτερας, έπιρροάς επί των διεθνών συναλλαγών πέραν της εξασφαλίσεως του ήδη υπάρχοντος ποσού του διεθνούς έμπορίου και απέδωσαν εις τον θεσμόν αντίστοιχα πλεονεκτήματα έναντι του συνήθους τρόπου των διεθνών διακανονισμών. Άντιστοιχώς υπεστηρίχθησαν μειονεκτήματα των συμψηφισμών. Έπί τη βάσει των θεωρουμένων ως πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων θα κριθί ή αξία του θεσμού. Άλλά και ή επί τη βάσει στατιστικών δεδομένων έρευνα περιτής οικονομικοπολιτικής σημασίας των συμψηφισμών κατ' ανάγκην θα έχη ως αντικείμενον να εξακριβώση ποία εκ των δυναμένων να εκφρασθώσιν εις στατιστικά δεδομένα πλεονεκτήματα μειονεκτήματα έπραγματοποιήθησαν.

Τό κύριον πλεονέκτημα των συμψηφισμών συνδέεται προς την ανάγκην που υπηγόρευσε την εισαγωγήν των, δηλ. την υπό τας κρίσιμους συνθήκας της έποχής εκείνης διευκόλυνσιν του διεθνούς έμπορίου. [βλ. Paul Einzig Exchange Control, London 1934 σελ. 140.] Ειδικώς οί συμψηφισμοί έπιτρέπουν εις τας οικονομικώς άσθενείς χώρας να αγοράζουσιν άναμεταξύ των και να συναλλάσσονται προς τας οικονομικώς ισχυράς χώρας άσφαλιζομένης της ενεργείας του κατά τό δυνατόν μεγαλυτέρου μέρους εκ των μέχρι τουδε συναλλαγών και της εισπράξεως του αντίτιμου των ανταλλασσομένων έμπορευμάτων. Άπό γενικωτάτης άπόψεως αι συμφωνία συμψηφισμού παρέχουν άφορητήν δημοσιογίας άτιμοσφαίρας φιλικής συνεργασίας των παραγόντων οί όποιοι θυμύζουσιν εις τας συμβαλλομένας χώρας τας διεθνείς ανταλλαγάς, υποβοηθούσης την άμοιβαίαν κατανόησιν των δυσκολιών εκάστου μέρους και όδηγούσης εις υποχωρήσεις προς άσριν αυτών. Δέν πρέπει έκτός των άνωτέρω, να παραβλέπεται ότι οί συμψηφισμοί τείνουσιν εις την εξομάλυνσιν των έμπορευμάτων, των ποσοτικών περιορισμών της εισαγωγής, των άπαγορευτικών δασμίων και των άπαγορεύσεων των εισαγωγών. Άλλη εδνοϊκή έπιρροή των είναι ή τάσις αύξήσεως του διεθνούς έμπορίου δι' εξισορροπήσεως εισαγωγών και εξαγωγών μεταξύ δύο χωρών εις άνωτερον του προηγουμένου έπίπεδον. Η ενεργεια dumping είναι πολύ δυσχερεστέρα υπό την ισχύν των συμψηφισμών, διότι ούτοι καθιστούν άνεγκαιον τό να εισάγεται αντίστοιχος αξία προς την των εξαγομένων έμπορευμάτων εις τρόπον ώστε ενισχύεται τό ενδιαφέρον εις την κατά τό δυνατόν εδνοϊκώτεραν πώλησιν των εξαγομένων έμπορευμάτων, άποκλειομένης πώλησεως εις εδτελείς τιμάς. Δυσχερεστέρος έπίσης είναι υπό τό κράτος των συμψηφισμών ό υποβιβασμός της αξίας του νομίσματος, διότι οί συμψηφισμοί καθιστούν ιδιαίτερος φανεράν την ανάγκην του να είναι αι εξαγωγαι ισάξια προς τας εισαγωγάς και άποτρέπουν τοιουτοτρόπως τάσεις υπέρμετρου μειώσεως της αξίας του νομίσματος. Έτερον πλεονέκτημα των συμψηφισμών δύναται να είναι ή διευκόλυνσις των πληρωμών των έξωτερικων χρεών δεδομένης χώ-

ρας δια της εξαγωγής έμπορευμάτων.

Οί αντίπαλοι του συστήματος των συμψηφισμών καιτοι άναγορίζουσιν την αύξησιν την όποιαν τουτο δύναται να έπιφέρη εις τας διεθνείς συναλλαγάς άλλ' υποστηρίζουσιν ότι ήβελτίωσις προέρχεται εκ της κατά άνωμάλους και άντιοικονομικους τρόπους διεξαγωγής του διεθνούς έμπορίου. Διότι εάν π.χ. ύπάρχη συμφωνία συμψηφισμών μεταξύ δεδομένων χωρών, εκάστη τούτων θα προσπαθήσιν να πώλησιν εις την άλλην κατά τό δυνατόν περισσότερα έμπορεύματα, υποχρεουμένη άντιστοιχώς να αγοράσιν έπίσης μεγάλας ποσότητας εκ της άντισυμβαλλομένης χώρας δια την άντίκρουσιν των πωλήσεων και τουτο άδιαφύροσ του εάν οικονομικοί λόγοι επιβάλλουσιν να προτιμηθί ή αγορά έξ άλλων χωρών. Τό μειονέκτημα τό όποιον τονίζεται ιδιαίτερος είναι τό ασυμβίβαστον των συμψηφισμών προς τας τριμερείς συναλλαγάς. Σχετικώς εκφράζεται ό φόβος ότι τό ποσόν του διεθνούς έμπορίου με την γενίκευσιν των επί του παρόντος κατ' ανάγκην διμερών συμψηφισμών θα μειωθί οδιδωδώς. Άλλο μειονέκτημα είναι ή συσώρευσις μεγάλων ποσών ενεργητικών και παθητικών ύπολοίπων. Τουτο συμβαίνει εις τας περισσότερας περιπτώσεις συμφωνιών συμψηφισμών, διότι συνήθως αι εκατερωθεν ανταλασσομένα ποσότητες έμπορευμάτων δέν άντικρίζονται συγχρόνως κατ' αξίαν, ώστε προκύπτει πλεόνασμα εισαγωγών ή εξαγωγών, ό συμψηφισμός του όποίου αναβάλλεται μέχρι της ενεργείας ικανής ποσότητος άντιθέτων πράξεων. Δηλ. εάν εις την χώραν Α. (νόμισμα φράγκα) συνδεομένην προς την Ε. (νόμισμα: δραχμαί) δια συμφωνίας συμψηφισμού εισαχθούν εκ της τελευταίας κατά δεδομένην χρονικήν περίοδον περισσότερα έμπορεύματα παρ' ότι εξέχθησαν εκ της Α δια την Ε, θα δημιουργηθούν εις τον όργανισμόν συμψηφισμών της χώρας Α καταθέσεις εις φράγκα υπέρ της χώρας Ε υπερέβαλλουσα την αξίαν των δια την Ε εξαγωγών (ενεργητικόν ύπόλοιπον) εν άναμονή αύξήσεως των πωλήσεων έμπορευμάτων προς την χώραν Ε, όποτε θα άπορροφηθί τό υπερέβαλλον ποσόν φράγκων. Εις αντίθετον περιπτώσιν δύναται να ύπάρξη παθητικόν ύπόλοιπον. Τά ενεργητικά ή παθητικά ύπόλοιπα σωρευόνται ένίοτε εις τοιαύτην ποσότητα ώστε δημιουργούν δξία ζητήματα διευθετήσεως των, έπειγούσης ως εκ του κινδύνου να μεταβληθί δυσμενώς ή ανταλλακτική αξία των νομισμάτων των συμβαλλομένων χωρών. Η συσώρευσις των ύπολοίπων τούτων έχει και τό άλλο μειονέκτημα ότι τείνει να αύξήσιν τά διεθνή χρέη διότι εις εκ των προσηθέντων τρόπων διευθετήσεως των ύπολοίπων είναι ή άναγνώρισις τούτων ως χρεών της όφειλέτιδος χώρας, προσιυθεμένονούτω εις την λοιπήν δανειακήν επιβάρυνσιν ταύτης.

Μία από τας άναμενομένας εδνοϊκάς επιδράσεις των συμψηφισμών ήτο ή αύξησις των διεθνών συναλλαγών εκ του έπιπέδου εις τό όποιον τας είχε υποβιβάσει ή οικονομική κρίσις. Έάν τά μέχρι τουδε σχετικά άποτελέσματα είναι άμφίβολα δέν έπεται ότι οί συμψηφισμοί άπέτυχον, διότι αι συνθήκαι υπό τας όποιάς ούτοι έφηρομόσθησαν δέν επέτρεπον, όπως προεξετέθη μεγάλην άισιοδοξίαν σχετικώς προς την άπόδοσίν των. Άντιθέτως έξ όσων προβάλλονται ως μειονεκτήματα των συμψηφισμών δέν στερείται κάποιος βασιμότητος τό ότι τά clearings όδηγούν τό διεθνές έμπόριον εις άντιοικονομικάς κατευθύνσεις, ήτοι προμήθειαν έμπορευμάτων όχι από τας εδθνούτερας πηγάς. Τό έπιχείρημα τουτο προτείνεται εν τούτοις άποκλειστικώς εκ του συμφέροντος των βιομηχανικών

χωρών ώστε ή ένδεχομένη βασιμότης του στηρίζεται από της άπόψεως των χωρών τούτων.

Άπό της σκοπιάς όμως των γεωργικών και των άνεξελικτων χωρών ή σύναψις συμψηφισμών εδνοουσών εξαγωγάς έμπορευμάτων (έστο και άκριβοτέρων των παρά των βιομηχανικών χωρών προσφερομένων) δι' άποδέκτας εισάγοντας προηγουμένως εκ βιομηχανικών χωρών είναι συμφέρουσα δια τας οικονομικώς εξελισσομένας χώρας και πρέπει να έπιωώκεται χάριν οικονομικής άναπτύξεως των χωρών τούτων, ιδίως προς ενίσχυσιν της βιομηχανικής παραγωγής των, εις την όποιαν ή έργασία έχει πολύ μεγαλυτέραν της γεωργικής παραγωγικότητα.

V

Τό ζήτημα περι του μέλλοντος των συμψηφισμών πρέπει να κριθί άφού προϋποτεθί ολοκλήρωσις του συστήματος τουτου από δύο άπόψεων ήτοι α) ύπαγωγή εις αυτό όλων των χωρών και β) όλων των συναλλαγών του διεθνούς έμπορίου. Μέχρι τουδε αι συμφωνία των συμψηφισμών περιλαμβάνουσιν συνηθέστατα μόνον τας ανταλλαγάς έμπορευμάτων, συνάπτονται δια βραχεία χρονία διαστήματα και άναεοδνται συνήθως κατά την λήξιν εκάστης περιόδου. Η βραχύτης της περιόδου αυτης (συνήθως έτησίαις), ως και τό ότι δέν καταβάλλεται προσπάθεια ύπαγωγής εις τούς συμψηφισμούς όλων άνεξαίρετως των διεθνών ανταλλαγών είναι ένδειξις της γενικώς έπικρατούσης γνώμης περι του άνωμάλου και προσωρινού των συμψηφισμών.

Υπό τοιαύτην μορφήν φανερόν είναι ότι οί συμψηφισμοί δέν είναι προσωριμένοι να άποτελέσουν μεγάλην σημασίας όργανον διεθνούς έπικοινωνίας. Διότι και εάν δέν εκλείψουσιν βαθμιδήν με την βελτίωσιν της παγκομίου οικονομικής καταστάσεως δέν θα άποβάλλουσιν τον χαρακτήρα βοηθητικού μέσον θεραπειας των επί ώρισμένου κλάδου της οικονομίας εκδηλωθέντων συμπτωμάτων δυσπραγίας. Έάν τούναντίον οί συμψηφισμοί γενικευθούν θα άποτελέσουν διαρκές όργανον διεθνούς έπικοινωνίας ή άπόδοσις του όποίου θα αύξάνη διαρκώς.

Η σπουδαιότης των θα στηριχθί κυρίως εις τό ότι τό ολοκληρωθέν σύστημα συμψηφισμών θα άποτελέση άπλούστευσιν της διαδικασίας των διεθνών πληρωμών άνάλογον προς την άπλούστευσιν ή όποία έπετεύχθη εις τας έσωτερικώς συναλλαγάς δια των τραπεζικών γραφείων συμψηφισμού. Η άπλούστευσις αύτη είναι γνωστόν ότι άποτελεί άπαιτήσιν της οικονομικότητας. Έφαρμοζομένη εις τας διεθνείς πληρωμάς, εάν μάλιστα πληρωθί και ή έτέρα προϋπόθεσις της ύπαγωγής εις τούς συμψηφισμούς όλων των συναλλαγών του διεθνούς έμπορίου θα έχη πολύ εδνοϊκά άποτελέσματα. Θα εξαρθί ιδίως ή αρχή ότι αι διεθνείς ανταλλαγαι είναι κατά βάσιν ανταλλαγαι έμπορευμάτων και υπηρεσιών και θα έπιβληθί βαθμιδήν εις την διεθνή συνείδησιν ότι δια να δυνηθί χώρα τις να πώλησιν πρέπει άντιστοιχώς να αγοράσιν έμπορεύματα εκ του έξωτερικου. Τοιουτοτρόπως θα καταπολεμηθί ή μέχρι τουδε έπικρατούσα τάσις να αγοράζονται εκ του έξωτερικου κατά τό δυνατόν ολιγώτερα έμπορεύματα, να παλούνται κατά τό δυνατόν περισσότερα και να εισάγεται ή υπερέβαλλουσα τας εισαγωγάς αξία των εξαγωγών εις αυτούσιον χρυσόν ή συνάλλαγμα. Έπίσης θα γίνη φανερόν εις τας δανειστρίας χώρας ότι δια να εισπράξουσιν τας άπαιτήσεις των πρέπει να άποδεχθούν πλεόνασμα εισαγωγών εκ των όφειλετριών χωρών. Σημαντική όφέλεια εκ της γενικεύσεως των συμψηφισμών θα προκύψη και εν τούτω ότι, άφού θα έχουν ύπαχθί εις αυτούς και αι διεθνείς χρηματιστικά συναλλαγαι θα εκλείψη ή άμπατις και παλίρροια κεφαλαίων μεταξύ των χρηματιστικών κέντρων, άτάκτως έπαναλαμβανομένη προς επιτυχίαν καλυτέρας άποδόσεως ή άποφυγής κινδύνων ή όποία τόσας άνωμαλίας εδημοσύργησε και ή όποία ήτο μία από τας αίτίας της τελευταίας οικονομικής κρίσεως. Πλήρεις καρπούς θα άποδόσιν τό σύστημα των διεθνών έμπορικων συμψηφισμών, εάν εις τας άνωτέρω προϋποθέσεις προστεθί και ή δυνατότης διενεργείας τριμερών συναλλαγών.

ΚΟΛΥΝΟΣ
ΚΡΕΜΑ ΞΥΡΙΣΜΑΤΟΣ

Κε'καλοσλόμειρον κρέμας
Ξυρισματος ΚΟΛΥΝΟΣ
όε βρεγμένο βουρτσάκι
άρκει δι' ένα εύκάριστο
ξύρισμα.

Τονώνει κ
άπαλύνει Ιο
δέρμα

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
Α.Ε.Ε. ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ
ΟΔΟΣ ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 3, ΑΘΗΝΑΙ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Θα έπρεπε να ακούσουν την τελευταία διάλεξη του κ. Κ. Μπεντιώ εις τόν «Παρθασόν» όλοι οι διευθυνταί των ελληνικών επιχειρήσεων και όλοι οι διανοούμενοι Έλληνες.

Ο διεθνούς φήμης οργανωτής διεχειρίσθη με βαθύτατην γνώσιν το θέμα της εθνικής ορθολογιστικής οργανώσεως της παραγωγής, ή παραγνώσεως δε των άλλων, τας όποιους παρουσίασεν εις το ακροατήριόν του θα έπρεπε να τύχη και παρ' ημίν αυστηρού έλέγχου.

Υπάρχουν δυστυχώς πολλοί ακόμη λειτουργοί επιχειρήσεων, τινές δ' εξ αυτών και άνωτατοι, οι όποιοι εξεγείρονται και εις το άκουσμα της λέξεως «οργάνωσις», την όποιαν βαρυνόμενοι να μελετήσουν και εφαρμόσουν έχουν προγράψει κινούμενοι με τόν «αδραμπάν», διότι τούς είναι βολικώτερος.

Ο κ. Μπεντιώ τονίζει, ότι ή

Έλλάς εργάζεται με το 1)3 της κανονικής της αποδόσεως και ότι εάν έφθανε τα 3)3, όπερ θεωρεί εύχερές, θα ήλάττωνε σημαντικώς το απαιτούμενον διά την πλήρη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξιν της χώρας κεφάλαιον, ενώ συγχρόνως θα έπετύγχανε εντός πολύ δλίγων ετών την ύψωσιν του βιωτικού επιπέδου, την όποιαν με Κράτη της Δύσεως έπέτυχον με προσπάθειαν μιάς πεντηκονταετίας.

Περισσότερον αι μέθοδοι, λέγει ο ξένος οργανωτής, παρά ο φυσικός πλούτος κατέστησαν τας Ηνωμένας Πολιτείας το σημερινόν πανίσχυρον οικονομικώς Κράτος.

Εκεί όμως ή μεθοδικότης δεν διώκεται ως κακοποιόν τέρας, άλλ' αποτελεί το επιβεβλημένον σύστημα και το κριτήριον της ικανότητος πάσης επιχειρήσεως και παντός υπαλλήλου.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Από την ιδίαν διάλεξιν του κ. Μπεντιώ εις τόν «Παρθασόν» προκύπτει ή εξόχως ένθαρρυντική διά την χώραν μας διαπίστωσις, ότι, «διαθέτουμε την σχεδόν ακόμη ανεκμετάλλετον πηγήν πλούτου εκ του εξωτερικού τουρισμού, τας εκ της όποιας έσοδα δύνανται να φθάσουν εις άναλογίαν ίσην συγκριτικώς προς τας έσοδα των Ηνωμένων Πολιτειών εκ του άνθρακος, σιδήρου, χαλκού και πετρελαίων».

Ευτυχώς ή άλήθεια αυτή κατανοήθη πλήρως παρ' ημίν τελευταίως, ως άποδεικνύει ή ένθουσιώδης έν προκειμένω έργασία του Υπουργείου Τύπου και Τουρισμού, το όποιον με επί κεφαλής τόν διακεκμημένον Υπουργόν κ. Νικολούδην έπεδόθη με εξαίρετικόν ζήλον εις την αξιοποίησιν του τουριστικού πλούτου της Ελλάδος, ο όποιος θα ήτο εις θέσιν να ίσοσκελίση το ισχύον εν τών εξωτερικών πληρωμών μας.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ

Συμμετέχομεν και ήμεεις ειλικρινώς εις την εθνικήν οδύνην διά τας άνωθώπινα θύματα και τας υλικάς καταστροφάς, τας όποιας έπέφερον εις τόν Ωρωπόν και την περιφέρειαν οι τελευταίοι σεισμοί.

Το παρήγορον έν προκειμένω είναι, ότι ή εκδηλωθείσα έξ άφορμής της καταστροφής σύντομος κρατική αντίληψις προδίδει την ουτελεσθεϊσαν πρόδον εις την οργανώσιν των οικείων κρατικών υπηρεσιών και επιβάλλει εις την συνειδησιν των πολιτών την έννοιαν του Κράτους, το όποιον διά των έγκυροτέρων εκπροσώπων του έφερον εις τόν τόπον της καταστροφής την παρηγορίαν και την άποτελεσματικήν ένέργειαν διά την περίθαλψιν των σεισμοπαθών.

Η ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Η άποφασισθεϊσα διά το 1940 γενική άπογραφή του πληθυσμού της χώρας αποτελεί εστοχαστήτην ένέργειαν, διά την όποιαν αι άλλοτε ήσυχολήθη ή παρούσα στήλη.

Πράγματι ή επίσημος Έλλάς κινείται κατ' ανάγκην εις τας κατευθύνσεις της επί τη βάσει δεδομένων της άπογραφής του 1928 τας όποια και πεπαλαιωμένα είναι και έν πολλοίς έσφαλαμένα, λόγω της έλλιπούς τότε οργανώσεως της άπογραφής.

Η ύπαρξις έν τούτοις ακριβών στατιστικών δεδομένων της δημογραφικής συνθέσεως του Έλληνικού πληθυσμού δεν είναι πολυτέλεια, την όποιαν δυνάμεθα να αναβάλωμεν ή και να άγνοήσωμεν παντελώς.

Αντιθέτως ή ακριβής άπο-

γραφή είναι άπαραίτητον μέτρον κυβερνητικούπροσανατολισμού,τότο τας σημερινάς μάλιστα πολυπλότους κοινωνικάς και οικονομικάς συνθήκας.

Μόνη δικαιολογημένη άναβολή είναι ή διδομένη διά την τελειότεραν οργανώσιν της άπογραφής, ώστε τας άποτελέσματά της να είναι άπολύτως άσφαλή, ειμμεθα δε βέβαιοι, ότι ή άρμοδια γενική στατιστική υπηρεσία θα έπιδοθή συντόμως εις την προετοιμασίαν της άπογραφής διά να παραδώσιν εις το Κράτος και τούς έρευνήτας άρτιον έργον, άνάλογον προς τας μέχρι τούδε έπιστημονικάς έργασίας, αι όποιαί τούτον την τιμωρήν και εξασφαλίζουν ευνοϊκήν διά την χώραν μας σύγκρισιν προς άλλας χώρας προηγμένας στατιστικώς.

Η ΠΡΟΓΝΩΣΙΣ ΩΣ ΜΕΘΟΔΟΣ

Θα μās άπασχολήση μία πρόσφατος εγκύκλιος του Υπουργείου Γεωργίας επί της κυβερνητικής πολιτικής έναντι του λαπνικού ζητήματος, όχι διά να εξάρωμεν το κρατικόν ένδιαφέρον υπέρ του κυριωτέρου ελληνικού προϊόντος, ούτε διά να επαινέσωμεν το έργον του Υπουργείου Γεωργίας, διότι επ' άμφοτέρον τούτων των ζητημάτων επανειλημμένως ήσυχολήθημεν και εξεφράσαμεν τας άποψεις μας.

Η περί ης πρόκειται εγκύκλιος μās δίδει άφορμήν εις μίαν διαπίστωσιν εξαιρετικής σημασίας, επί της όποιας επιθυμούμεν να σταματήσωμεν.

Εις παρελθόν, όχι πολύ μεμακρυσμένον άνωχώς, το Υπουργείον Γεωργίας αντιμετώπιζε τας γεωργικά προβλήματα της χώρας μεμονωμένως, χωρίς δηλ. την γενικωτέραν οικονομικήν των εξάρτησιν, συνηθέστατα δ' εκ των ύστερων, όταν δηλ. τας άποτελέσματα της ακολουθουμένης γεωργικής πολιτικής εξεδιήλωντο δυσμενή έν τη οικονομική συναρτίσει των και όταν έπομένως τας ένδεικνυόμενα μέτρα, κατασταλτικού ως επί το πλείστον χαρακτήρου, ένεφανίζοντο άπτονα έξ αυτής της φοράς των πραγμάτων έν τώ μεταξύ.

Η εγκύκλιος, την όποιαν έχομεν υπ' όψει μας καθορίζει άρισμένην τακτικήν έν άπόψει μιάς προγνώσεως διά την προσεχή καπνικήν περίοδον επί τη βάσει πληροφοριών και ένδειξεων.

Το γεγονός τούτο, στοιχειώδης άλλωστε προϋπόθεσις πάσης επίτευξις, ήγνοήθη εις την Έλλάδα σχεδόν συστηματικώς μέχρι τούδε, και μάλιστα όχι μόνον από υπηρεσίας γενικού χαρακτήρου, ως αι κρατικά, αλλά και από επιχειρηματικές μορφάς, αι όποιαί έπιφορτισμένα με την εκμετάλλευσιν επιχειρηματικού κεφαλαίου, ήγνόη-

ΑΠΟ ΜΗΝΟΣ ΕΙΣ ΜΗΝΑ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΠΡΟΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔ. «ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ» ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ RAUMFORSCHUNG AND RAUMORDNUNG

ΚΑΤΑΤΟΠΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ

Η ιδέα της αναδιοργάνσεως του έθνικού χώρου ή γνωστή υπό το όνομα Raumordnung διεδόθη ταχύτατα μεταξύ των λαών, λαβούσα διαφόρους μορφάς και εξέλιξεις εις τας διάφορα κράτη. Έν τούτοις είναι ακόμη εξαίρετικά δύσκολον να δοθής γενική τις συγκριτική σύνοψις των άποτελεσμάτων των σχετικών έργασίων. Έξηγείται δε τούτο εύκολώτατα, όταν αναλογοσθής τις ότι ή νέα ιδέα της υπαγωγής του έθνικού χώρου εις ενιαίαν οικονομοτεχνικήν μελέτην πρώτον και κατόπιν εις άνασυγκρότησιν, έχρησιμοποίηθη εις τας διάφορα κράτη κατά προτίμησιν εις τας αρχάς εις εκείνα ακριβώς τας πεδία, εις τας όποια ή ύφισταμένη οικονομική κατάστασις ήτο όλιγώτερον από παντού άλλο ήκανοποιητική.

Τα σχετικά προβλήματα, των όποιων ή λύσις έπείγει και πρέπει ως εκ τούτου να προταχθή πάσης γενικωτέρας μελέτης, είναι φυσικόν ότι παρουσιάζουν μεγάλας διαφοράς από χώρας εις χώραν, διαφοράς όχι μόνον εκτάσεως ή έντάσεως, αλλά και ουσιαστικού περιεχομένου.

Το είνεγοντα προβλήματα π.χ. των χωρών της Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Εύρώπης, όσον ή βιομηχανία δεν έχει ακόμη έπακριβώς άναπτυχθή, είναι εκ διαμέτρου αντίθετα προς τας έπειγοντας προβλήματα της υπερβιομηχανοποιημένης Κεντρικής Εύρώπης. Εις μερικά κράτη ως π.χ. εις τας Βαλτικάς ή Οργάνωσις Σχεδίου Χώρας ύφιστατα βαθυτάτην την επίδρασιν της μεταπολεμικής πολιτικής της αναδιοργάνσεως της γεωργίας. Εις άλλα πάλιν ή μορφή της οργανώσεως σχεδίου χώρας δίδεται κατά κύριον λόγον

σαν και άγνοούν την πρόγνωση, ως μέθοδον άποδόσεως.

Ευχόμεθα ειλικρινώς το παράδειγμα του Υπουργείου Γεωργίας να ακολουθήσουν και οι μεγάλοι ιδιωτικοί οργανισμοί, εις οιονδήποτε τομέα οικονομικής δράσεως και αν επιδιώδωνται, διά να σημάνη επί τέλους το τέλος του και παρ' ημίν ο έμπειρισμός και ο αυτοσχεδιασμός, ο όποιος υπό τας σημερινάς οικονομικάς συνθήκας, δεν άποτελεί άπλώς άναχρονιστικήν τακτικήν, αλλά και εγκληματικήν διά την καθόλου εθνικήν οικονομίαν ένέργειαν.

Η ΕΞΑΓΩΓΗ

Εις σύσκεψιν άνωτατων υπαλλήλων του Υπουργείου Έθνικής Οικονομίας μετά αντιπροσώπων του έμπορικού κόσμου μεγάλων εξαγωγικών κέντρων της χώρας μας εξητάσθη έπισταμένως το ζήτημα της οργανώσεως της εξαγωγής μας από της άπόψεως του συναγωνιστικού ίδιου συντονισμού της.

Ητο πράγματι καιρός να μελετηθή το ζήτημα του συγχρονισμού της ελληνικής εξαγωγής και να τεθή φραγμός εις την εγκληματικήν σκέψιν εξαγωγών, οι όποιαί έστελλον εις το έξωτερικόν σκαληκοβράτους έλασίας, ή σδκα, ή χρωματισμένον οινόπνευμα με αξιώσεως ποτού, ή κατά ποικίλους τρόπους νοθευμένα προϊόντα με την μωράν σκέψιν, ότι ή ύποτιμωμένη ξένη κατανάλωσις θα τας άπερρόφα εχάριστας.

Πρέπει επί τέλους να νοσηθ, ότι το κύριον προσόν των ελληνικών προϊόντων είναι ή προνομιοϋχος πράγματι ποιότης των και ότι αυτή ή ιδιότης δέον να τύχη καταλλήλου εκμεταλλεύσεως και διαφημίσεως διά να επιβληθώμεν εις την ξένην αγοράν.

Βεβαίως το έγχείρημα δεν είναι άπλοον, διότι έχει να αντιπαλασθής προς ριζωμένας έξεις και στρεβλάς αντίληψεις, θα άπαιτήθη δε μεγάλην προσπαθειάν διαφωτισμού και διαπαιδαγώγησεως των παραγωγικών και εξαγωγικών κύκλων της χώρας. Πάντως δεν πρόκειται περί ένεργείας, ή όποια δύνανται να αναβληθής περαιτέρω και είναι ευχής έργον, ότι την σχετικήν πρωτοβουλίαν άνελάβε το Υπουργείον Έθνικής Οικονομίας έν συνεργασία μετά εκπροσώπων της άμέσεως ένδιαφερομένης έμπορικης τάξεως, ή όποια υπέχει την μεγαλύτεραν ευθύνην και δοκιμάζει τας συνεπείας της άντιεμπορικής και άλογιστου τακτικής της.

από τας ανάγκας και τας επιδιώξεις της εθνικής άμύνης. Υπάρχουν τέλοσ χώροι, διά τας όποιους «οργάνωσιν σχεδίου χώρας» σημαίνει προς το παρόν κυρίως «εποικισμό» ως π.χ. ή Τουρκία ή ή Ιαπωνία, εκτός ο' αυτό υπάρχει και ή τερρασία εκτάσεως της Σοβιετικής Ρωσίας, της όποιας αι οργανωτικά επιδιώξεις είναι τελείως άγνωστοι χι μόνον εις τας λεπτομερείας των, αλλά και εις τας γενικάς των γραμμάς.

Οτι ή οργάνωσις σχεδίου χώρας, διά ν' άποδώση πλήρως τούς καρπούς της, πρέπει ν' άπαλλαγής από την πίεσιν των έπειγόντων βεβαίων σήμερον, αλλά περιωρισμένης γενικής σημασίας και έν πολλοίς συμπωματικών προβλημάτων, εις έλάχιστα κράτη έγένετο μέχρι τούδε καταληπτόν. Εκτός της Γερμανίας, εις έλάχιστα κράτη και μόνον εις υπερβιομηχανοποιημένα τοιαυτα κατενοήθη ή βασική έν τούτοις άλήθεια, ότι τεχνική οργάνωσις σχεδίου χώρας σημαίνει πρόπαντός ριζικήν άναθεώρησιν και εκ νέου τακτοποίησιν των γεωργικών, βιομηχανικών και έμπορικων δραστηριοτήτων, τούσιν έν έαυταίς, όσον και εις τας μεταξύ των σχέσεις.

Ούτω π.χ. εις την Γαλλίαν ή οργάνωσις σχεδίου χώρας διαρείται εύθως έξ αρχής εις άστικήν και άγροτικήν, μη συνδεομένης μεταξύ των παρά χαλαρώτατα. Εις την Ιαλίαν άποδίδεται εξαίρετική σημασία εις τόν έποικισμόν των άποκτηθεισών διά των τελευταίων ύδραυλικών έργων και του Άθρησσιακού πολέμου νέων άγροτικών περιοχών, κατά τόν όποιον έποικισμόν λαμβάνονται ύπ' όψιν ώρισμένα βιομηχανικά άπόψει, άλλα χωρίς να δύναται να γίνη καν λόγος περί γενικής αναδιοργάνσεως.

Η κατάστασις παρουσιάζεται, κατά περίεργον τρόπον, διάφορος εις το Βέλγιον, όπου λόγοι εθνικής άμύνης προεκάλεσαν την μεταφοράν των συγκεντρωμένων βιομηχανιών από νότου προς βορράν. Κατά την μεταφοράν έν τούτοις αυτήν εξεδιήλωσαν τόσα και τοιαυτα προβλήματα γενικωτέρας οργάνώσεως, ώστε όχι μόνον εξηναγκάσθη ή οργάνωσις σχεδίου χώρας να επεκτείνη τούς όρίζοντας της δραστηριότητός της, αλλά παρέστη ανάγκη και οργανωτικής συνεργασίας με τας γειτονικά κράτη και συγκεκριμένως με το Λουξεμβούργον και την Ολλανδίαν.

Εις την Άγγλίαν αι οργανωτικά επιδιώξεις έποπεθετήσαν εύθως έξ άρχής εις το κατάλληλον, από άπόψεως εκτάσεως πλάσιον, μολονότι κατά τρόπον διάφορον του γερμανικού. Το φιλελεύθερον άγγλικόν πνεύμα περιώρισε κατ' αρχάς τόν χαρακτήρα της οργανώσεως σχεδίου χώρας άποδόσαν εις αυτήν την έννοιαν διαιτητικής σχεδόν αρχής προς άρσιν και εξομάλυνσιν των εκάστοτε παρουσιαζομένων αντιθέσεων μεταξύ των διαφόρων οικονομικών βιομηχανικών και τεχνικών παραγόντων της εθνικής ζωής. Άξιοσημείωτον έν τούτοις είναι το γεγονός ότι ή αρχική φιλελεύθερα διάθεσις υπεχώρησεν ένωρίτερα εις την πεποιθήσιν ότι το έργον άποτελεσματικής τινος οργανώσεως δεν δύναται να είναι μόνον έξωμάλυντικόν, άλλα πρέπει τούταντίον να είναι άμέσως και βαθέως δημουργικόν. Τα άποτελέσματα της μεταβολής ταύτης εις τας περί οργάνώσεως αντίληψεις των Άγγλων ευρίσκονται καταφανή εις την σχετικήν οργανωτικήν νομοθεσίαν και ιδιαίτέρως εις τόν νόμον του 1932 περί σχεδίου χώρας και εις τόν οικοδόμικόν νόμον του 1934.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Η Γερμανία είναι χώρα εκ των μάλλον πυκνοκατοκημένων του κόσμου. Ο πληθυσμός αυτής μεταπολεμικός ηύξθη ενώ ή εύφορος γή ήλαττώθη διά της συνθήκης των Βερσαλλών κατά 15 οιο. Ως και εις πλείστα άλλα χώρας ήδη πρό του παγκοσμίου πολέμου αι συνθήκαι εκμεταλλεύσεως της γής ήρχισαν να προκαλούν την φυγήν των κατοίκων εκ της υπαίθρου προς τας πόλεις, με άποτέλεσμα την εγκατάλειψιν της γεωργίας εις όφελος της βιομηχανίας. Αι συνέπειαι της άλογιστου εξέλιξεως έγένετον βαρέως αισθηταί εις τόν γερμανικόν λαόν από της έποχής της άποστρατεύσεως, άφ' ης ήρχισε ή συνεχής έπιδεινυμένη πληγή της άνεργίας, της όποιας

μέγιστον παρετηρήθη κατά τας έτη 1932—1933. Εις τας βιομηχανικάς περιοχάς, εις άς έγένετο περισσότερο αισθητή ή διαταραχή της κοινωνικής οικονομίας έπεχειρήθη το πρώτον ή έπίτευξις μιάς σκοπίμου καθοδηγήσεως προς χρησιμοποίησιν του χώρου της έπικρατείας διά της συστάσεως ενώσεων προς αναδιοργάνωσιν διαφόρων επαρχιών. Έκτοτε δε έτονίσθη ή ανάγκη γενικεύσεως της οργανώσεως και προσαρμώγης των τοπικών σχεδίων οργανώσεως προς το σύνολον.

Από το 1935 ή υπόθεσις της γενικής αναδιοργάνώσεως της Γερμανικής χώρας άνετέθη εις άνωτάτην κρατικήν άρχήν πλήρως ανεξάρτητον ύπαγομένην άπ' ευθείας εις τόν Άρχικαγκελάριον. Αυτή είναι ή Κρατική Υπηρεσία Οργάνώσεως της χώρας (Reichsstelle für Raumordnung R. t. R.).

Κατά τόν σχετικόν νόμον έχει ως μέλητα την διάθεσιν της Γερμανικής γής κατά τρόπον σύμφωρον προς τας ανάγκας του Λαού και του Κράτους. Εις τήν R. t. R. άνετέθη ή έκπόνησις και έφαρμογή του γενικού σχεδίου άνασυντάξεως της γερμανικής χώρας, καθορίσθησαν δε αι σχέσεις της προς τας προϋπάρχοντα τοπικά γραφεία σχεδίου χώρας. Έκ παραλλήλου Ιδρύθη ή Κρατική οργάνωσις έπιστημονικής συνεργασίας διά την μελέτην της χώρας, ήτις ίδρυσε εις όλας τας άνωτάτας σχολάς του Κράτους τοπικάς οργανώσεις έπιστημονικής συνεργασίας διά τημελέτην της χώρας.

Τα συνθήματα της κινήσεως είναι: Η χώρα και ή γή είναι ή βάση της ευημερίας του λαού και του Κράτους. Η γή είναι το θεμελιώδες οικονομικόν αγαθόν. Πάν αγαθόν άμέσως ή έμμέσως πηγάζει εκ του συνδυασμού ταύτης και της έργασίας του άνθρώπου. Έδαφική οικονομία λοιπόν και οργανωμένη συνεργασία και ενιαία, με βάση το εύρύτερον συμφέρον της ολόκλητης.

Τήν όλην κίνησιν προς αναδιοργάνωσιν ύποβοηθεί το περιοδικόν Raumforschung und Raumordnung και ή Κρατικισμένη ειδική βιβλιοθήκη, ήτις θ' άποτελέσθη το άπαραίτητον πρακτικόν βοήθημα διά την έργασίαν της έρευνής.

Η όλη προσπάθεια ευρίσκειται εις την άρχην και το μέχρι τούδε έργον είναι κατά μέγιστον μέρος προπαρασκευαστικού. Αι όλίγα ουσιαστικά έργασία άναφέρονται εις τήν ρύθμισιν λεπτομερειακών ζητημάτων βιομηχανικών περιοχών, στεροφοντα όμως γενικωτέρου ένδιαφερόντος λόγω έλλείψεως αναλόγων δεδομένων εις άλλας χώρας.

Ως παραδείγματα αξία γενικωτέρας προσοχής δύναται ν' αναφερθούν μελέται άσχολούμεναι με τας έπιθυμητάς μετακινήσεις τμημάτων του πληθυσμού. Υπάρχουν περιοχάι εις τας όποιας διάφοροι παράγοντες άναγόμενοι κυρίως εις το παρελθόν, συγκεντρώσαν ποσότητα πληθυσμού δυσανάλογως μεγάλην έν σχέσει προς την άποδοτικότητα του έδάφους ή τας βιομηχανικάς και έν γένει οικονομικάς δυνατότητας της περιοχής. Το άποτέλεσμα υπήρξεν άναπόφευκτον: ήλαττωμένον ανά κατοίκον εισόδημα και έν γένει χαμηλόν βιωτικόν επίπεδον. Αφ' έτέρου υπάρχουν περιοχάι, αι όποιαί ειτε ως είναι και ευρίσκονται, ειτε κατόπιν διαρρομίων, βελτιώσεων ή νέων κατασκευών, δύναται να διασρέψουν ίκανοποιητικώς αριθμόν κατοίκων σημαντικώς άνώτερον του ήδη έν αυτοίς διαμένοντος. Το συμπέρασμα είναι προφανές: Τμήματα του πληθυσμού πρέπει να μεταφερθούν εκ των κεκορησμένων προς τας έλαφρότερον φορτισμένας περιοχάς. Αι υπηρεσίαί οργάνώσεως εξευρίσκουν και ύποδεικνύουν τόν ευνοϊκώτερον τρόπον, κατά τόν όποιον αι μεταφοραί αύται του πληθυσμού εινε δυνατόν να ύποκινήθουν και εκτελεσθουν άνευ αίσθητων κοινωνικών και οικονομικών διαταραχών. Έννοείται ότι διά να καταστή τούτο δυνατόν, απαιτείται λεπτομερής μελέτη και έρευνα όλων των προβλημάτων, τας όποια ή μετακινήσεις θα παρουσιάσθουν εις την άποκεντρουμένην όσον και εις τήν έποικισμένην περιοχήν, προβλημάτων στέγης, διατροφής, έπαρκείας λοιπών ειδών πρώτης ανάγκης, πιθανής μεταβολής των ήμερομισθίων και των τιμών πωλήσεων κλπ.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΕΝ ΗΝΩΜΕΝΑΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙΣ

Είς τας 'Ηνωμένας Πολιτείας όπου ή ατομική πρωτοβουλία, άφεθείσα άπολύτως έλευθείαν, έξεμεταλλεύθη τόν φυσικόν πλούτον ές τεραστίαν κλίμακα, έπέφερε όμως και καταστροφάς έξ ίσου μεγάλας. "Ενεκα τής κρίσεως τών τελευταίων έτών, έγινε προσπάθεια γενικής μελέτης και συντάξεως πραγματικού σχεδίου συντονιστικής ένεργείας ως προς τινά τουλάχιστον σημεία του όλου προβλήματος. Έσχατως ή οικεία έπιτροπή υπέβαλε έκθέσεις διά τά ζητήματα πλημμυρών, κατασκευών διωρύγων, αναπτύξεως υδραυλικών πτώσεων, υδρέυσεως, άποξηράνσεως έλών κλπ.

Είς τας Η. Π. εύρίσκονται ήδη υπό έκτέλεσιν τρία μέγαρα προγράμματα συνδεδεασμένης ανάπτυξεως του φυσικού πλούτου είς τήν υδραυλικήν λεκάνην τών ποταμών Tennessee, Columbia και Colorado.

Είς τας Η.Π. όχι μόνον έχει ήδη παρέλθει όριστικός τό στάδιον κατά τό όποιον ή όργανώσις σχεδίου χώρας θεωρείται άπλώς ως μέσον έξομάλυνσεως τών αντίθεσεων μεταξύ τών ένδιαφερομένων είς τήν όργανώσιν παραγοντών, άλλα και έχει ήδη γίνει συνειδητή πεποιθίσις, ότι όργανώσις σημαίνει πρό παντός έλλογ, βασικήν μεταβολήν αύτης ταύτης τής ύφης τής χώρας. Τό γεγονός τοούτο φαίνεται ίσως έκ πρώτης όψεως παράδοξον, γνωστού έντως του ίδιάζοντος πολιτικού προσανατολισμού του άμερικανικού πνεύματος. "Η οικονομική έν τούτοις πραγματικότητα ήπληρωσε και έπέβαλε λύσεις τοιαύτας ώστε ή άποφασιστική έπέμβασις του κράτους κατέστη άπαραίτητος διά τήν έκτέλεσιν και μόνον ό τρόπος τής έκτέλεσεως έξελέγη σύμφωνα μέ τό φιλελεύθερον άμερικανικόν πνεύμα παρουσιάζων κατά συνέπειαν μεγάλας διαφοράς έν σχέσει προς τά αντίστοιχα γεωμετρικά όργανωτικά μέτρα. Τά πρακτικά άποτελέσματα έν τούτοις είναι και είς τας δύο χώρας τά αυτά.

Όπως είς όλα τά κράτη ούτω και είς τας Η. Π. ή όργανώσις σχεδίου χώρας έξεκίνησε από τής καταστάσεως του μικρού ένδοκονομικού όργανισμού και άφού έπέρασε από τό ένδιάμεσον στάδιον είς ό περιλαμβάνονται μεγαλύτερα σχετικάς περιοχάς κατέληξε είς τόν πρώτον σταθμόν, από άπόψεως έκτάσεως αντίκειμένου, τήν ένιαίαν όργανώσιν σχεδίου όλοκληρών πολιτειών. Τά πρώτα «πολιτειακά» γραφεία, όργανώσεως σχεδίου ίδρύθησαν πρό ένδεκα περίπου έτών είς τας πρωτοκοινωνομένας βορειοανατολικάς πολιτείας.

Παρά τό γεγονός, ότι ή περιοχή τών πρώτων αυτών γραφείων όργανώσεως σχεδίου χώρας, μετρομένη είς εύρωπαϊκάς κλίμακας ήτο ήδη έξαιρετικώς έκτεταμένη ή ανάγκη τής δημιουργίας διαπολιτειακών αντίστοιχων όργανισμών, μη προοριζόμενων έντός τών συνόρων έκάστης πολιτείας, έγένετο ένωρίτατα ύσθηθη. Ό περιορισμός τών όρίων τής όργανώσεως ένός μιάς πολιτείας δέν ήτο δυνατόν να έξυπηρετήση επί παραδείγματι τόν έποικισμόν είς μάλλον έκτεταμένην κλίμακα.

Η πρώτη συστηματική, από γενικάς οικονομικάς άρχάς διαπνευμένη οικιστική, προσπάθεια έσημειώθη κατά τό 1933 έν συνδυασμώ μέ τήν κατά τής άνεργίας πολιτικήν του προέδρου Roosevelt. Είς τήν προσπάθειαν αυήν έδόθη εύθύς έξ άρχής πλήρης έλευθερία ύπερβάσεως τών μεταξύ τών διάφόρων πολιτειών πολιτικών συνόρων, ούτως ώστε κατέστη διά πράτην φοράν δυνατόν να δημιουργηθούν «φυσικά» περιοχάί όργανώσεως, με όρια καθοριζόμενα ούχι επί τής βάσει κατά τό μάλλον και ήτον αυθαρέτων διοικητικών διαίρεσεων άλλ' επί τής βάσει τής φυσικής διαμορφώσεως του εδάφους ή τής οικονομικής συγκροτήσεως τής χώρας. Έκ τών περιοχών αυτών ή πλέον προωδευμένη από άπόψεως όργανώσεως είναι ή τής κοιλάδος του ποταμού Tennessee, είς τήν όποιαν έπεκράτησαν τόσοσν μεγαλοπράγμονες αντίληψεις ώστε επί πολλών χρόνων θ' άποτελή αυτή ύπόδειγμα του τρόπου καθ' όν πρέπει να έπιδιώκηται ή λύσις όργανωτικών προβλημάτων.

Η έπιτυχία του πειράματος τής κοιλάδος Tennessee, δέν έγκειται μόνον είς τά πρακτικά άποτελέσματα τής όργανώσεως τής, πολλά άλλα τε τών όποιων δέν έξεδηλώθησαν άκόμη, άλλα και είς τό μέγα ήθικόν κέρδος τής κατανοήσεως υπό τής άμερικανικής κοινής γνώμης τών όρθων άρχών τής όργανώσεως σχεδίου χώρας.

Άποτελεσμα του γεγονότος τούτου είναι ή δημιουργία ένός άκόμη «φυσικών» περιοχών όργανώσεως είς διάφορα σημεία τής συμπολιτείας, είς τά όποία κατά τό ύπόδειγμα τής περιοχής Tennessee, ή όλη όργανωτική έργασία θα στηριχθή κατά κύριον λόγον είς τήν οικονομίαν τών υδραυλικών δυνάμεων και τήν έν γένει οικονομίαν τής ένεργείας, ως επίσης και είς τήν γεωργικήν και δασικήν οικονομίαν, βάσει τών όποιων θα έπιδιωχθή ή ανάπτυξις τής οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άπόψεις του κ. Άν. Παπαδημητρίου προέδρου Τ. Ε. Ε.

Ό όρθολογισμός και ό συντονισμός είναι βεβαίως έννοια άπλάι, άλλ' ή έφαρμογή των είς τόν χειρισμόν τών προβλημάτων τής χώρας, τής οποίας ή ιδανική μορφή θα ήτο ή ύπαγωγή πάντων τών προβλημάτων τούτων είς ένιαίαν συνάρτησιν δέν είναι εύκολος.

Αί προσπάθειαι τών διάφόρων κρατών, ίδίως τών πτωχοτέρων, υπό τήν έπίδρασιν τής άρχής του όρθολογισμού και του συντονισμού έκδηλούνται ποικιλοτρόπως κατά τόν χειρισμόν τών άνωτέρω προβλημάτων.Θά ήτο δυνατόν ως έκ του σκοπού των να χαρακτηρισθούν αι προσπάθειαι προς έξυπνότερην τής εύμερίας του πληθυσμού ως άποβλέπουσαι αι τάσεις των δε φθάνον ένίοτε μέχρι τής έπιδιώξεως δημιουργίας όλων νέας καταστάσεις έν τή χώρα μέχρι όλησδήποτε πραγματικής αναδημιουργίας επί τής βάσει προδιαγραμμένου προγράμματος (σχεδίου).

Η άναδιοργάνωσις αυή τής χώρας, ή έπιστημονική δηλαδή ρύθμισις σχέσεως μεταξύ πληθυσμού και τών μέσων (άγαθών), άτινα ούτως έχει είς τήν διάθεσιν αυτου προς έξυπνότερην τής εύμερίας του πληθυσμού, δέν δύναται ως έκ τής φύσεως του ζήτηματος να ύπαχθί είς προδιαγεγραμμένους κανόνάς έφαρμοστέους είς πΐσαν περίπτωσιν. Ένευθεν δε και αι έκάστοτε παρεξηγήσεις και άμφιβολίαί ως προς τήν μορφήν, τήν όποιαν έχει ή πρέπει να έχη είς τήν πρακτικήν τής έφαρμογής ή ρηθείσα αναδιοργάνωσις.

Η έπιστημονική αναδιοργάνωσις τής χώρας εμφανίζεται σήμερον υπό ποικίλας μορφάς είς τά διάφορα κράτη. Τά πολυετή σχέδια, τά προγράμματα παραγωγικών έργων, ή προσπάθεια αυταρκείας, ή μάχη του σίτου έν 'Ιταλία, τό 'Αμερικανικό σχέδιο συνδεδεασμένης ανάπτυξεως του φυσικού πλούτου κλπ. κλπ. άναγονται είς τόν κύκλον τής άνω αναδιοργάνωσεως, τής οποίας ή μορφή και ή έκτασις είναι άνάλογος προς τά έκασταχοζ τόπικά δεδομένα. Έν Γερμανία έδόθη μεγάλη εύρύτης είς τήν έννοια τής έπιστημονικής αναδιοργάνωσεως τής χώρας μέ προσπάθειαν τήν έρευναν και τήν οκόπιμον έκμετάλλευσιν όλων τών δυνατοτήτων, όλων τών μέσων τά όποια παρέχει ή δύναται να παράσχη ό έντός τών συνόρων χώρας και αι έφαρμοζόμεναι προς τοούτο μέθοδοι άποτελεσιν θέμα ιδιαίτέρως ένδιαφερόν.

Η σημερινή θέσις τής 'Ελληνικής οικονομίας.—Η οικονομία τών ήμερών μας παρουσιάζει ιδιάζονσας τάσεις και άγών αυταρκείας καταβάλλεται από διάφορα κράτη άκολουθούσαν δύο αντίθετου φοράς γενικάς γραμμάς, τήν ανάπτυξιν τής οικονομικής δραστηριότητος προς έπαύσησιν τών ποικιλιών και τών ποσοτήτων τών τοπικών γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων και έκ παραλλήλου τήν προσπάθειαν προσρμογής τών άναγκών του πληθυσμού προς τά δεδομένα τής χώρας του. Έν ταύτῳ δέν παραλείπεται και ό έντατικός άγών τής έξαγωγής προς τοποθέτησιν τών έγχωρίων προϊόντων είς ξένας αγοράς.

Είδικως έν σχέσει προς τό πρόβλημα τής 'Ελλάδος παρατηρούμεν τ' άκόλουθα.

Α. Τό έμπορικόν ισοζύγιον χαρακτηριστικός δείκτης τής οικονομίας του τόπου είναι παθητικόν άφήνον πάντοτε έλλειμμα, ή δε έξαγωγή (κατ' αξίαν) καλύπτει περίπου μόνον τά 60—65 ο/ο τής εισαγωγής. Ός έκ του κρατούντος συστήματος τών ανταλλαγών έλάχιστον μέρος τής αξίας τών πωλουμένων προϊόντων εισάγεται είς συνάλλαγμα και προς κάλυψιν του προκύπτοντος συναλτικού έλλειμματος συμβάλλουσι τά μεταναστευτικά έμβάσματα και ή άπόδοσις του έμπορικού στόλου.

Β. Διά τήν ζώνη μας καθίσταται άναπόφευκτος ή εισαγωγή ειδών πρώτης ανάγκης (διατροφής και ύλών προς έπεξεργασίαν και κίνησιν, έτοιμων βιομηχανικών προϊόντων) έναντι έξαγωγής ειδών ούχι πρώτης ανάγκης. Έν περιπτώσει διεθνούς διακυμάνσεως τών τιμών, ή άνατίμωσις τών εισαγομένων δέν μειώνει τήν ποσότητα αυτών ως είδων πρώτης ανάγκης ένφ ή άνατίμωσις τών έξαγομένων δέν δύναται ή να μειώνη τήν έξαγωγήν.

Γ. Η έξαγωγή τών προϊόντων μας έχει άναπόφευκτον προϋπόθεσιν τήν εισαγωγήν ώρισμένων έκάστοτε ειδών. Καί ό περιορισμός ούτως θα ύφίσταται μέχρις άποκαταστάσεως διεθνώς πλήρους οικονομικής ίσοροπίας, όπότε ό άποκλεισμός τής εισαγωγής τών ειδών τούτων δέν θα είναι ύπολογισμός διά τας παραγούσας ταύτα χώρας.

Δ. Η τυχόν άποκατάστασις τής προπολεμικής ίσοροπίας έν Ευρώπη δέν θα έπιφέρει τήν έξυγίανσιν έν 'Ελλάδι εάν δέν λειφθούν είδικά μέτρα και άσχετα προς τήν διεθνή θέσιν του οικονομικού ζητήματος.

Ε. και ΣΤ. Αί διάφορα χώρας καταβάλλουν προσπάθειαν αυταρκείας έκδηλουμένην, αναλόγως τών άναγκών έκάστης προς διάφορους κατευθύνσεις. Τήν προσπάθειαν ταύτην ήκολούθησε άποτελεσματικώς και ή ήμετέρα χώρα ως άποδεικνύεται διά στατιστικόν στοιχεία.

Ζ. Η προς αυταρκείαν προσπάθεια υπό τας ύφισταμένες συνθήκας άποτελεί τήν μάλλον δικαιολογημένην ειρηνικήν μάχην υπέρσεως τών

λαών. Διά τήν 'Ελλάδα, ούδεις λόγος συντρέχει να μη συνεχισθί τήν προσπάθειαν έφ' όσον αι τοπικαι συνθήκαι προδιαγράφουν δυσχερείας είς τήν έξέλιξιν τής οικονομίας τής αν άφεθή είς τήν τύχην τής.

Η' Η προς αυταρκείαν προσπάθεια ύπονοεί τήν υπό του κράτους κατευθυσιν τής όλης οικονομίας προς προσρμογήν τής έγχωρίου γεωργικής και βιομηχανικής παραγωγής προς τας άνάγκας του τόπου ήτοι ύπονοεί όργανωμένην και συστηματικήν ένεργειαν, ήτις δέον να στηρίζεται επί μελέτης έκτενομένης είς τήν δυνατότητα ποσοτικής αύξήσεως τής παραγωγής βελτιώσεως και ανάπτυξεως τοικιλίων, χρησιμοποίησεως άνεκμεταλλεύτων τοπικών πηγών, έγκληματισμού ειδών κλπ.

Θ. Η προσπάθεια αυή έν τή αντίτατωπίσει τών μεγάλων οικονομικών προβλημάτων τής χώρας δέον να μη είναι μόνοπλευρος άλλα να κινήται έντός ευρύτερου προγραμματικού πλαισίου. Τούτο δέν σημαίνει άναβολήν τής έρευνής τών άνωτέρω ειδικών προβλημάτων διότι και ταύτα άποτελούν στοιχεία αναδιοργάνωσεως τής χώρας. Έξ άλλου ή γενική αναδιοργάνωσις δέν έχει κατά κύριολεξίαν τήν έννοιαν τελεσιδικίου όλοκληρωτικής τακτοποιήσεως άλλα τοποθετήσεως έκάστου ζητήματος επί τής τροχιάς, ήτις θα τό φέρη (έξελικτικώς διά του χρόνου ή άλλως πως) είς λύσιν ήτις άποτελεί παράγοντα τής επίλυσεως του συνόλου τών ζητημάτων του τόπου κατά τόν μάλλον έξυπνότερον του πληθλομοζ τρόπον. Κατα συνέπειαν, ή έρευνα τών έν γένει οικονομικών ζητημάτων τής χώρας, έν τῷ γενικωτέρω πλαισίω τής αναδιοργάνωσεως αυτης, συντελεί είς τήν έπεδίωξιν ώφελιμωτέρων άποτελεσμάτων.

Τό πρώτιστον και ό μόνος σκοπός τής αναδιοργάνωσεως είναι ή εύημερία του πληθυσμού τής χώρας, τήν όποιαν κατέστησεν είς τας πλείστας τών περιπτώσεων προβληματικήν ή αύξησις αυτου και ό πολλαπλασιασμός τών άναγκών του. Καί ή εύημερία αυή δέν ήρτηται μόνον έκ του βαθμού του πλούτου τής Χώρας άλλα και έκ του τρόπου χρησιμοποίησεως αυτου έκ του συντονισμού δηλ. τών παραγωγικών τής Χώρας δυνάμεων προς πΐσαν δημιουργικήν του άνθρωπου κατεύθυνσιν και προς πΐσαν έκδήλωσιν τής ζωής.

Τό περιβώριον τής οκέψεως έν τή προσπάθειαι τής έξυπνότερης τής εύμερίας του λαου είναι εύρύτατον, άλλ' ή Χώρα παραμένει πάντοτε τό άσφαλέστερον είς τήν διάθεσιν μας κεφάλαιον και προς αυτό πρέπει πρωτίτως να στραφή ή προσοχή μας.

Δέν είμεθα ή πλουσία, ή αυταρκής χώρα ή όποία θα ήδύνατο να περιορισθί είς τήν άπλήν βελτίωσιν τής έκμεταλλεύσεως του μάλλον προσδοκώμενου μέρους του πλούτου τής. Δέν πρέπει άφ' έτέρου να παρρασυρθώμεν από τήν Γερμανικήν ή 'Αμερικανικήν όργανώσιν, τών όποιων δίδεται άνωτέρω μία γενική είκόν και να έπιχειρήσωμεν πιστήν αυτών αντίγραφην, διότι άφ' ένός μέν θα καταλή ήωμεν είς μίαν κακήν αντίγραφην, άφ' έτέρου δε ένδεχομένης δέν θα αντιμετώπισωμεν τά προβλήματα μας από τής άρμοζούσης θέσεως.

Η 'Ελλάς καταβάλλει σήμερον προσπάθειαν αυταρκείας ή όποία έκδηλοτάτα προτίστω είς τήν γεωργικήν παραγωγήν, τών δει τήν ζώνη του πληθυσμού ειδών πρώτης ανάγκης.

Είναι ή φυσικωτέρα όδός διά Κράτος πτωχόν αντιμετώπιζόν δημογραφικά προβλήματα. Έν συνεχείαι έρευσεως νέων παραγωγικών περιοχών άκόμη και επί άσθενεστέρων γεωργικών εδαφών, τό ζήτημα τής βελτιώσεως του είδους τών έξαγομένων είς ξένας αγοράς προϊόντων, (τά όποία ως γνωστόν δέν είναι πρώτης ανάγκης) και τά παράλληλα ζητήματα τής κτηνοτροφίας.

Τήν προς αυταρκείαν προσπάθειαν παρακολουθεί ή βιομηχανία, ή όποία έχει σημαντικώς αναπτυχθί, άλλ' έν πολλοίς δέν στηρίζεται άκόμη επί άκλονήτων βάσεων.

Η βιομηχανοποίησις τών έγχωρίων πρώτων ύλών και ή χρησιμοποίησις τών έντοπίων πηγών ένεργείας είναι ζητήματα ών ή τοιαύτη ή τοιαύτη λύσις θα δώση άποφασιστικήν στροφήν είς τήν έν λόγω προσπάθειαν από βιομηχανικής άπόψεως.

Έντός του πλαισίου τής όλης διά τήν εύμερίαν του πληθυσμού προσπαθείας κείνται τά ζητήματα τών μεταφορών (όδοί σιδημοί, λιμένες κ.τ.λ.) τής έξυγιάνσεως και περιθάψεως του πληθυσμού, τής βελτιώσεως τής κατοικίας του και έν γένει τής βελτιώσεως τής λειτουργίας τών πόλεων κτλ. κτλ.

Η κατανομή του πληθυσμού άποτελεί επίσης άντικείμενον έρευνής, όχι βεβαίως διά να έπιδιώξωμεν τήν μετανάστευσιν αυτου προς βελτίωσιν αυτης άλλα διά να θέσωμεν άνώδυσον τέμα είς τήν παρτιέρω οίονει αντιμετολογικήν συσάρευσιν αυτου είς ώρισμένα κέντρα γενονός τό όποιον βαθμόν και έμμέσως θα άγάγη αυτομάτως είς καλλιτέραν κατανομήν. Τά ζητήματα δε τής τονώσεως τών γεωργικών κέντρων και του τόπου έγκαταστάσεως τών βιομηχανιών είναι θεμελιώδη διά τόν

τερματισμόν του ύπερασισμού. Θά ένεπιτίπομεν είς μέγα σφάλμα εάν έπιστεώμεν ότι ήτο δυνατόν διά τής συστάσεως μιάς οιασδήποτε νέας όργανώσεως να έξαντλήσωμεν όλα τ' άνωτέρω ζητήματα και να καταστρώσωμεν έντός βραχείως ένιαίον πρόγραμμα. Διά να επιτύχωμεν άπαιτείται χρόνος και άπαιτείται να μη άγνοήσωμεν τας έλληνικάς πραγματικότητας. Τό γεγονός ότι άνεγνωρίσθη ήδη και παρ' ήμίν ή μεγάλη σημασία τών έρευνών και βαθμηδόν διαάφοροι ύπηρεσίαί και όργανισμοί καθιερώσαν αυτάς ως πάγιον σύστημα * άποτελεί τό πρώτον βήμα προς τήν έπιστημονικήν αντιμετώπισιν του ζητήματος τής αυταρκείας προς τήν έπιστημονικήν όργανώσιν τής χώρας. Άπαιτείται να ένταθούν και να γενικευθούν αι έρευναί αυται και μελέται προς πΐσαν κατεύθυνσιν τής 'Ελληνικής Οικονομίας και έν τῷ κύκλω τής βιομηχανίας από άπόψεως χρησιμοποίησεως τών έγχωρίων πρώτων ύλών και πηγών ένεργείας και ίδίαι τών καυσίμων ως προς τά όποία ύφίστανται μεγάλαί αντίθεσις γνώμων, να δίδεται είς αυτάς ή άναγκαία κατεύθυνσις και να μελετώνται πρεπόντως τά άποτελέσματά των.

Τά άνωτέρω δύναται να συνοψισθούν είς τά έξής ως προς τήν 'Ελλάδα διά τήν σημερινήν έποχήν και δι' άρκετá άκόμη έτη:

- Α. Είναι ανάγκη να συνεχισθούν και να έπεκταθούν αι έρευναί και μελέται μεθοδικώς προς πΐσαν κατεύθυνσιν ένδιαφερόουσας άμέσως ή έμμέσως τήν οικονομίαν του τόπου μας και έν γένει τόν πληθυσμόν της.
- Β. Τά γραφεία μελετών δέν πρέπει να άποτελέσουν νέας ανεαρτήτους όργανώσεως, διότι ή πραγματοποίησις τοιαύτης ανεαρτησίας θα

* Πρόχειρος έρευνα έδωσε τόν κατωτέρω πίνακα γραφείων γεωργικής άρμοδιότητος με έρευνητικόν χαρακτήρα.

- 1) 'Ινστιτούτον Βάμβακος (Σίνδος Θεσβνικής).
- 2) 'Ινστιτούτον καλλιτερεύσεως φυτών Θεσβνική.
- 3) 'Αντιφυλλοξηρική ύπηρεσία ή ύπηρεσία άνόσων 'Αμερικανικών άμπελων, Λυκοβρυση.
- 4) Γραφεία προστασίας ούκων, 'Αθήναι.
- 5) Καπνικόν 'Ινστιτούτον ('Εθνικής Οικονομίας).
- 6) Αύτόνομος σταφιδικός όργανισμός ('Εθν. Οικονομίας).
- 7) Κεντρική 'Επιτροπή Προστασίας 'Εγχωρίου Σίτου (ΚΕΠΕΣ).
- 8) 'Εδαφολογικόν 'Εργαστήριον 'Αθηνά, 'Εσσαολοκική.
- 9) 'Εργαστήριον Χημικής Τεχνολογίας Βατανικός.
- 10) Σταθμός δοκιμών μηχανών Βοτανικός, (υπό κατασκευήν).
- 11) 'Ινστιτούτον Όινου και άμπέλου (Βοτανικός).
- 12) 'Οργανισμόν Οίνοποιείων Κρήτης, Χανιά.
- 13) Σηροτροφικόν 'Εργαστήριον, Βοτανικός.
- 14) Φυτοπαθολογικοί σταθμοί Πατρών, Πηλίου, 'Ηρακλείου).
- 15) Μικροβιολογικόν και κτηνιατρικόν εργαστήριον Βοτανικός.
- 16) Πειραματικό άγροί, πρότυπα κτήματα, δενδροκήπια κτλ. τών Γεωργικών ύπηρεσιών.
- 17) Γραφείον Γεωργίας κλπ. Κλιματολογικόν κλπ. Βοτανικός.
- 18) 'Επιτροπή δημοσίων κήπων και δενδροστοιχιών (Βασιλικός Κήπος).
- 19) Σηροτροφικοί σταθμοί διάφοροι.
- 20) Γραφείον έλαιας.
- 21) Γραφείον ίπποπαραγωγής.

άποβή δαπανηρότερα. Θά συναντήσιν πρακτικάς δυσχερείας, (ίσως πολλάκις άνωπερβλήτους) και θα προκαλέσιν και έμπελοκήν είς τήν έν γένει λειτουργίαν τής Κρατικής μηχανής. Λαμβανομένων δε ύπ' όψιν τών 'Ελληνικών συνθηκών, ένδεικνύεται να έπιδιωχθί ή λειτουργία τών άνω γραφείων παρά τοίς οικείοις όργανισμοίς και ύπηρεσίαις, άτινες και αυται αυται είς τό κέντρον (μετά τήν άρξαμένην άποκέντρωσιν) θα άσχολούνται άμεσώτερον και περισσότερο μέ τας έρευνάς.

Γ. Η ώφελιμότης τών έρευνών θα έξαρτηθί: α) έκ τής διδομένης είς αυτάς έκάστοτε κατευθύνσεως β) έκ του τρόπου χρησιμοποίησεως τών άποτελεσμάτων των και γ) έκ τών ένδιαμεσών (πρό τής οίονει καταστρώσεως πλήρους προγράμματος) όριστικόν άποφάσεων επί ζητημάτων ένδιαφερόντων τήν όργανώσιν τής χώρας.

Δ. Ούδεμία ύπάρχει άμφιβολία, ότι τελικός ρυθμιστής πάντων τούτων φύσει θα είναι ή Κυβέρνησις. 'Αλλ' άπαιτείται έν ένδιάμεσον πρόσωπον, τό όποιον να συγκεντρώνη τά απαιτούμενα στοιχεία και να έισηγηται προς τήν Κυβέρνησιν. 'Απαιτείται δηλαδή ή έπιστημονική έπεξεργασία των θεμάτων ως προς τας άνωτέρω τρεις προϋποθέσεις τής ώφελιμότητος τών έρευνών.

Πρέπει μία μόνη κεντρική 'Αρχή, κεντημένη τό άνάλογον έπιστημονικόν έπιτελείον α) να δίδη τας απαιτούμενας κατευθύνσεις είς τά διάφορα γραφεία μελετών με πνεύμα συντονισμού, β) να παρέχη προς αυτά τας άναγκαίας έπιστημονικάς οδηγίας τηρούσας ταύτα ένήμερα και επί τής διεθνώς σχετικής κινήσεως γ) να συγκεντρώνη και να μελετά τά άποτελέσματα τών έρευνών, συναγοισα και θέτουσα ύπ' όψιν τής Κυβερνήσεως τά έντεϋθεν συμπεράσματα. δ) να γνωμοδοτή ύποχρεωτικώς επί προτεινομένων υπό τών διάφόρων 'Αρχών λύσεων ζητημάτων ένδιαφερόντων άμέσων ή έμμέσων τήν οικονομίαν τής χώρας, τά όποία δέν έτέθησαν είσέτι βάσει τών έρευνών επί προδιαγεγραμμένων προγραμματικού σχεδίου δεδομένου ότι ή Κρατική μηχανή δέν δύναται να σταματήση έν τή άναμονή τής καρτήσεως του τοούτου σχεδίου και ε) ό μόνον να μη παρεμβάλη ολονδήποτε πρόσκομμα είς τήν όμαλήν λειτουργίαν τών καθεστικόν Κρατικών 'Αρχών, άλλα και να έξυπηρετή χρείδς τυχούσης τήν λειτουργίαν ταύτην.

Ε. Πρέπει να έχωμεν ύπ' όψιν, ότι αι 'Ελληνικαι συνθήκαι είναι τοιαύται, ώστε ή κατά τήν προηγούμενην παράγραφον λειτουργία τής ένδιαμέσου 'Αρχής, θ' απαιτήση επίσης έξελεξίν τινα, ίνα άποβή πράγματι άποδοτική έντός του έν τοίς άνωτέρω προδιαγεγραμμένου κύκλου τής άρμοδιότητός της. Προχείρως θα ήδύνατο να λεχθί, ότι βάσει του νέου τουτου 'Οργάνου δέν είναι τό ύσιωδέστερον διά τήν 'Επιστημονικήν 'Οργάνωσιν τής χώρας, δύναται να άποτελεσθί τό 'Ανώτατον Οικονομικόν συμβούλιον, ύφισταμένου του θεσμού αυτου τάς άναγκαίας διαρρυθμίσεις διά τά νέσ ευρύτερα καθκοντά του, ίδίως ως προς τήν όργανώσιν τής ύπηρεσίας τών μελετών του και τήν συνεχή παρ' αυτῳ έκπροσώπησιν τών οικείων κρατικών άρχών. Συνεργάται του 'Οργανισμού τούτου επί του τεχνικού πεδίου δύναται να άποτελέσουν τά διάφορα—ύπάρχοντα ή ιδρυθησόμενα—'Ινστιτούτα μελετών, ως και τό 'Επιμελητήριον, τά δυνάμενα έπιστημονικώς να συμβάλλουν είς τό έργον, προκίζόμενα με τήν άνάλογον δικαιοδοσίαν.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ

SIEMENS

Εγκρισις Υπουργείου Σιδηροδρόμων υπ αρ. 68 896

A. ΖΑΧΑΡΙΟΥ 5 ΣΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ 58Α

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΕΙΣ ΤΕΧΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Του κ. PIERRE FRANCELIN

Τὸ θέμα τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἀνα-
θύνεται ἀποκλειστικῶς πρὸς τοὺς
λογιστάς, τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ
συμπληρώσουν τὴν τεχνικὴν τὴν
ἐκπαίδευσιν. Ὡς σκοπὸς δὲν τίθε-
ται ἡ μετάδοσις γνώσεων, ἀλλὰ ἡ
ταξινόμησις τῶν κεκτημένων καὶ ἡ
ἐξ αὐτῶν ἐξαγωγή στοιχειωδῶν πι-
νῶν ἀξιωμάτων. Ἡ ταπεινότης ὅ-
θεν φιλοδοξία δὲν συνίσταται εἰς
τὸ νὰ παρουσιάσωμεν, ἀλλὰ εἰς τὸ
νὰ ἐξηγήσωμεν.

Εἰς τὸ πρῶτον τοῦτο ἀρθρον πραγμα-
τευόμεθα τὸ ζήτημα τοῦ ἰσολογι-
σμοῦ. Κύριος σκοπὸς τῆς μελέτης
εἶναι νὰ ἐμφανίσωμεν συμπεράσματα,
τὰ ὅποια ὁ κραπεζίτης ἐξάγει ἐκ
τοῦ στοιχείου τοῦτου ὅταν πελάτης
τῷ ζητήσῃ πιστώσεις. Ἀλλὰ προη-
γουμένως εἶναι ἀπαραίτητον νὰ
ἐκθέσωμεν πῶς καταρτίζεται ὁ ἰσο-
λογισμὸς.

**Ὁ ἰσολογισμὸς - Πῶς καταρτί-
ζεται. - Πῶς τὸν ἐξετάζει καὶ
ἐρευνᾷ ὁ τραπεζίτης, προκει-
μένου περὶ αἰτήσεως παροχῆς
πιστώσεως.**

**Α' Γενικαὶ ἀρχαὶ ἐφ' ὧν στη-
ρίζεται ἡ διπλογραφικὴ λογι-
στική.**

I

Ἐμπορὸς μπαχαρικῶν τοῦ XVI
αἰῶνος, περιγράφων τὴν διπλο-
γραφικὴν λογιστικὴν παρατηρεῖ,
ὅτι ἡ μέθοδος αὕτη «θεωρεῖ τὸ
πιπέρι καὶ τὴν πιπερόρριζα
πιστωτάς, ὡς νὰ ἦσαν πρό-
σωπα». Διὰ τῆς ἐκφράσεως
ταύτης, ἥτις δὲν εἶναι ἀπλῶς με-
ταφορικὴ, ἐπροτίθετο νὰ ἐξηγήσῃ,
ὅτι διὰ τὸν εἰσαγωγέα τοιούτων
εἰδῶν ὁ λογαριασμὸς «Πιπερόρ-
ριζα» καὶ ὁ λ)σμὸς «Πιπέρι» εἶναι
πραγματικὰ πρόσωπα, δυνάμενα
νὰ συγκριθοῦν, ἐν τινι μέτρῳ
πρὸς τὰ «νομικὰ πρόσωπα», τὰ
ὅποια ἐδημιούργησε ἡ νομικὴ ἐπι-
στήμη. Ὅταν λοιπὸν ὁ ἐν λόγῳ
εἰσαγωγεὺς ἀγοράζῃ καὶ παρα-
λαμβάνῃ 10 κιλὰ πιπέρι καὶ 10
κιλὰ πιπερόρριζα, τὰ ἐμπορεύ-
ματα ταῦτα ἐμφανίζονται ἐν τῇ
λογιστικῇ του ὡς ἐὰν τὰ ἐνεπι-
στευέτο εἰς δύο ἀποθηκασίους:
τὸν λογαριασμὸν «Πιπέρι» καὶ
τὸν λ)σμὸν «Πιπερόρριζα», αἰτι-
νες τῷ εἶναι ὑπόχρεοι διὰ τὸ ἀπό-
θεμα ὅπερ τοῖς ἐνεπιστεύθη.

Ὁ λογιστὴς μίᾳ ἐπιχειρήσεως
ἔχει ὡς ἔργον νὰ καταχωρῇ τὰς
ὑπὸ ταύτης συναφθείσας πράξεις
ὄχι μόνον μετὰ τῶν προηγουμένων
της, τῶν πιστωτῶν της, τῶν χρεω-
στῶν της κλπ., ἀλλ' ἀκόμη καὶ
μετὰ τῶν νοητῶν προσώπων, ἄ-
τινα προσωποποιῶσι τὰς ἰδίας
της ὑπηρεσίας. Ταῦτα, ἀντιπρο-
σωπευόμενα ὑπὸ τῶν «λογαρια-
σμῶν» παίζουσι ἔναντι τῆς ἐπι-
χειρήσεως τὸν ρόλον τῶν «τρί-
των-ἐντολοδόχων» τῶν διωρισμέ-
νων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καθωρι-
σμένου ἔργου.

Ἀναφέρομεν χάριν παραδείγ-
ματος καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ κα-
θορίσωμεν τὰς ιδέας: «Ταμεῖον»,
ἐπιφορτισμένον νὰ διαχειρίζηται
τὰ χρήματα, «Αποθήκη» ἐν τῇ
ὁποίᾳ διατηροῦνται τὰ ἐμπορεύ-
ματα μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐξα-
γωγῆς των κλπ.

Οἱ ἐπιλαμβανόμενοι τῆς μελέ-
της τῆς λογιστικῆς, θὰ κατέβα-
λον ἀνοφελεῖς κόπους, ἐὰν ἠ-
θελον, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς προσπα-
θῆσαι διὰ τῆς φαντασίας των νὰ
ἐμφανίσουν ὡς ἄτομα μετὰ σάρκα
καὶ ὀστά λογαριασμοὺς μετὰ τὴν
πλέον ἀφηρημένην ἔννοιαν.

II

Μετὰ τὴν διευκρίνισιν τῆς ἀπό-
ψεως ταύτης παρατηροῦμεν, ὅτι
πᾶσα πρᾶξις ἐγγραφεῖσα ὑπὸ οἰ-
ονδήποτε λογιστικὸν σύστημα ση-
μαίνει τὴν μεταφορὰν μίᾳς ἀξίας
ἐκ τοῦ ἑνὸς εἰς ἕτερον πρόσωπον,

τῶν ἀντιπροσωπευόμενων ὑπὸ τῶν
διαφόρων λ)σμῶν.

Ἐπώλησε ἡ ἐπιχείρησις τοῖς
μετρητοῖς ἐμπορεύματα 1000
φρ. ἀξίας: Ἡ ἀξία αὕτη τῶν 1000
φρ. μεταφέρθη ἐκ τοῦ λ)σμοῦ «Α-
ποθήκη» εἰς τὸν λ)σμὸν «Τα-
μεῖον».

Ἡγόρασε ἡ ἐπιχείρησις τοῖς
μετρητοῖς εἶδος τι ἀξίας 1000 φρ.:
Ἡ ἀξία αὕτη τῶν 1000 φρ. με-
τεφέρθη ἐκ τοῦ λ)σμοῦ «Ταμεῖον»
εἰς τὸν λ)σμὸν «Αποθήκη».

Ἐὰν ἡ πώλησις ἢ ἡ ἀγορὰ ἐγέ-
νητο «ἐπὶ πιστώσει», εἰς τρόπον
ὥστε νὰ ἐπιβραδυνθῇ π.χ. κατὰ
90 ἡμέρας ὁ διακινουμένης τῆς
πράξεως, καὶ πάλιν ἡ ἀρχὴ τὴν
ὁποίαν ἐθέσαμεν διατηρεῖται ἐν
ισχύϊ.

Ἡ ἐπιχείρησις ἥτις ἐπώλησε
ἐμπορεύματα 1000 φρ. ἐπὶ προ-
θεσίᾳ πληρωμῆς 3 μηνῶν βλέπει
τὴν ἀξίαν ταύτην μεταφερομένην
ἐκ τοῦ λ)σμοῦ «Αποθήκη» εἰς τὸν
ἀνοιχθέντα λ)σμὸν ἐν τοῖς βι-
βλίοις της ἐπ' ὄνοματι τοῦ ἀγο-
ραστοῦ καὶ ἐκφράζοντα τὸ χρέος
αὐτοῦ.

Ἀντιστρόφως ἐὰν ἡ ἐπιχείρη-
σις ἠγόρασε ἐμπορεύματα 1000
φρ. πληρωτὰ εἰς λῆξιν κατὰ τὸ
μᾶλλον ἢ ἥττον προσεχῆ, βλέπει
τὸν λ)σμὸν «Αποθήκη» πλουτι-
ζόμενον διὰ τῶν 1000 τούτων φρ.,
ἀλλὰ ἐξ ἀντιθέτου μειούμενον τὸ
σύνολον τοῦ ἐνεργητικοῦ της κατ'
ἴσον ποσόν, δεδομένου ὅτι ὁ προ-
μηθευτὴς της ἔχει μίαν πίστωσιν
φρ. 1000 ἐγγεγραμμένην εἰς τὸν
ἐπ' ὄνοματι τοῦ λ)σμὸν ἐν τοῖς
βιβλίοις τῆς ἐπιχειρήσεως.

III

Προκύπτει οὖν τὸ συμπέρασμα,
ὅτι πᾶσα πρᾶξις καθαρῶς ἐσωτε-
ρικὴ, ἥτοι πραγματοποιηθεῖσα με-
ταξὺ δύο τμημάτων τῆς αὐτῆς ἐ-
πιχειρήσεως, συντελεῖ, ὥστε νὰ κι-
νοῦνται: ἀφ' ἑνὸς ὁ (ἢ οἱ) λ)σμοὶ
ὅστις παρῆγει τὴν ἀξίαν καὶ ἀφ'
ἑτέρου ὁ (ἢ οἱ) λ)σμοὶ ὅστις τὴν
λαμβάνει. Ὁ πρῶτος πιστοῦται ὁ
δεύτερος χρεοῦται.

Κατ' ἄλλην ἐκφρασιν, πᾶσα πρᾶ-
ξις ἐμφανίζεται διὰ δύο ἐγγραφῶν
(ἢ ομάδος ἐγγραφῶν) ἀντιθέτου
ἐννοίας, ταυτοχρόνως καταχωρου-
μένων καὶ ἀποτελοῦσάν ἡ μίαν
ἀντίστοιχον ἐγγραφὴν τῆς ἄλλης:
Ὅπως ἔχομεν μίαν ἐγγραφὴν πι-
στώσεως μαρτυροῦσαν, ὅτι ἡ ἀξία
«ἐξήχθη» ἐκ τοῦ λ)σμοῦ, ὅστις
τὴν μεταβιβάζει καὶ μίαν ἐγγραφὴν
χρεώσεως μαρτυροῦσαν, ὅτι ἡ αὐτὴ
ἀξία «εἰσῆχθη» εἰς τὸν λ)σμὸν, ὅ-
στις τὴν λαμβάνει.

Ὅπως ἡ λέξις «πίστωσις» δέον νὰ
ὑπενθυμίσῃ ἀμέσως τὴν ιδέαν τῆς
«ἐξαγωγῆς» (ἢ τῆς ἀπαλλαγῆς).
Ἀντιθέτως ἡ λέξις «χρέωσις» δέον
νὰ ὑπενθυμίσῃ ἀμέσως τὴν ιδέαν
τῆς «εἰσαγωγῆς» (ἢ τῆς ὑποχρέω-
σεως).

**Β' Οἱ κυριώτεροι λ)σμοὶ. Περι-
ληπτικὴ μελέτη τῆς λειτουργί-
ας των.**

Οἱ λ)σμοὶ, οἱ χρησιμοποιούμενοι
ἐν τῇ λογιστικῇ τῶν διαφόρων βι-
ομηχανικῶν ἢ ἐμπορικῶν ἐπιχει-
ρήσεων ποικίλουν, προφανῶς, ἀ-
ναλόγως τῆς φύσεως αὐτῶν. Ἐν-
τούτοις παρὰ τὸν διαφορισμὸν
τοῦτον, ὅστις εἶναι ἄλλως τε
εὐεξήγητος, δὲν εἶναι ἀδύ-
νατον νὰ διαχωρισθῇ ἀριθμὸς
οδοιποδῶν λ)σμῶν, οἵτινες ἐδ-
ρίσκονται εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ λογι-
στικὰ συστήματα.

Πρὸς μεγαλυτέραν σαφήνειαν
διαιροῦμεν τοὺς λ)σμοὺς τούτους
εἰς τέσσαρας κατηγορίας: Τὸν λ)
σμὸν «Κεφάλαιον», τοὺς λ)σμοὺς
«Ἀξίαι», τοὺς ὁποίους ὑποδιαι-
ροῦμεν εἰς λ)σμὸν «Σταθερὸν κε-
φάλαιον» καὶ λ)σμὸν «Μεταβλη-
τὸν κεφάλαιον» τοὺς λ)σμοὺς «Τρί-

τοι» καὶ τοὺς λ)σμοὺς «Ἀποτε-
λέσματα».

Α'. Ὁ λ)σμὸς «Κεφάλαιον».

Ὅπως κατανοηθῇ ἡ σημασία
τοῦ λ)σμοῦ τούτου καὶ τὸ αἰτιο-
λογικὸν τῆς ὑπάρξεώς του, ἐνδια-
φέρει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄφιν, ὅτι ἡ
προσωπικότης τῆς «ἐπιχειρήσεως»
δὲν συγγέεται πρὸς τὴν τοῦ ἐπι-
χειρηματίου, ὅστις δυνατὸν νὰ εἶ-
ναι ἰδιώτης (φυσικὸν πρόσωπον) ἢ
ἐταιρεία (νομικὸν πρόσωπον).

Συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν
τῆς ὁποίας τὴν βᾶσιν ἐθέσαμεν
εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς μελέτης ταύ-
της, ἡ ἐπιχείρησις ἀποτελεῖ τρί-
τον πρόσωπον, ὅπερ εἶναι προκο-
δοτημένον μετὰ τὰ ἀναγκαῖα μέσα
ὅπως ἀσκῆση τοῦτο τὸ ἐμπόριον
ἢ ἐκείνην τὴν βιομηχανίαν.

Τὰ μέσα ταῦτα ἀποτελοῦνται
ἀπὸ τὴν «εἰσφορὰν», τοῦ ἐπιχει-
ρηματίου καὶ εἶναι ἐγγεγραμμένα
ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς πιστώσειν
ἐνὸς λ)σμοῦ, ὅστις ἠδύνατο ν' ἀ-
νοιγῆ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡμέτερος
κ. Χ...» (ἢ περιπτώσις παρουσιάζ-
εται ἐνίοτε) ἀλλ' ὅστις γενικῶς
τιλοφορεῖται «Κεφάλαιον».

Ἡ ἀντίστοιχος ἐγγραφὴ τῆς
πιστώσεως ταύτης ποικίλλει ἀνα-
λόγως τῆς φύσεως τῆς εἰσφορᾶς.
Ὑποθέσωμεν, ὅτι συμποσούμενη
εἰς 500.000 φρ. ἀναλύεται εἰς 220.
000 φρ. ἀκίνητα 80.000 φρ. σκευὴ
καὶ 200.000 φρ. μετρητὰ. Οἱ λ)σμοὶ
«Ἀκίνητα», «Σκευὴ» καὶ «Ταμεῖ-
ον», οἵτινες ἐδέχθησαν τὰς ἀξίας
ταύτας θὰ χρεωθῶν ἀντιστοίχως
μετὰ 200.000, 80.000 καὶ 200.000
φράγκα.

Ἐξ ὅσων ἀνεπτύχθησαν προ-
κύπτει, ὅτι ὁ λ)σμὸς «Κεφάλαιον»
δὲν δύναται εἶναι χρεωστικὸς.

β' λ)σμοὶ Ἀξιών.

Ἰον) λ)σμὸς σταθεροῦ κε-
φαλαίου.

Διὰ τοῦ τίτλου «σταθεραὶ ἀξί-
αι» ἐννοοῦμεν ἐκεῖνας αἰτινες, θὰ
ἦτο δυνατόν νὰ ρευστοποιηθῶν
δοθείσης εὐκαιρίας, τῶν ὁποίων
ἕως ἡ ρευστοποιήσεως δὲν εἶναι
αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς
ἐπιχειρήσεως. Ὑποθέσωμεν ἐπὶ
παραδείγματι τ' ἀκίνητα, ἄτινα
ἠγοράσθησαν, ἵνα ἐγκατασταθῶν
τὰ γραφεῖα της, αἱ ἀποθήκαι της
τὰ ἐργαστήριά της. Ἀσφαλῶς δύ-
ναται νὰ εὐρεθῆ εὐκαιρία ἐξαιρετι-
κῶς εὐνοικῆ διὰ τὴν μεταπώλησιν
των. Δυνατὸν ἐπίσης νὰ ληφθῇ τὸ
μέτρον τοῦτο λόγω ἐξαιρετικῶν ἀ-
ναγκῶν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἀλλὰ εἶναι φανερόν, ὅτι τοι-
αύτη πρᾶξις ἐξέρχεται τῶν φυσι-
κῶν ὁρίων συνήθους ἐκμεταλλεύ-
σεως.

Μεταξὺ τῶν λ)σμῶν σταθεροῦ
κεφαλαίου περιλαμβάνονται οἱ: Ἀ-
κίνητα, Σκευὴ, Διπλώματα εὐρε-
στεχνίας ἐμπορεύματα κλπ.

Κατ' ἀρχὰς οἱ λ)σμοὶ οὗτοι χρε-
οῦνται διὰ τῆς ἀξίας τῶν εἰσερ-
χομένων ἐπὶ τιμῇ ἀποκτήσεως (ἀ-
πόκτησις δι' ἀγορᾶς ὁπότε ἀντι-
στοιχῶς πιστοῦται ὁ λ)σμὸς «Τα-
μεῖον» ἢ δι' εἰσφορᾶς τοῦ ἐπιχει-
ρηματίου ὁπότε πιστοῦται ὁ λ)σμὸς
«Κεφάλαιον» ὡς ἠδη ἐξηγήσαμεν.

Διὰ τῆς παροδου τοῦ χρόνου
προβλέπεται, ὅτι αἱ ἐν λόγῳ ἀξίαι
θὰ μειοῦνται προοδευτικῶς (ἐκ τοῦ
γεγονότος ἐπὶ παραδείγματι τῆς
χρήσεως δι' ἧς φθείρονται ἰδίως
τὰ σκευὴ). Εἶναι δικαίον ὅθεν νὰ
μειοῦται ἀναλόγως τὸ χρέος τῶν
λ)σμῶν τούτων διὰ τῶν «ἀποσβέ-
σεων». Ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου
σημείου θὰ ἐπανέλθωμεν. Ἐπὶ τοῦ
παρόντος περιοριζόμεθα ν' ἀνα-
φέρωμεν, ὅτι κατὰ τινὰ μέθοδον,
ἐφαρμοζομένην ὑπὸ διαφόρων οἰ-
κῶν οἱ λογ)σμοῖ τῶν ἀξιών πιστοῦν-
ται ἀπ' εὐθείας διὰ τῶν ποσῶν,
τὰ ὅποια διαθέτει ἡ ἐπιχείρησις
ἕκαστον ἔτος πρὸς ἀντιστάθμισιν

τῆς μείωσεως τῆς ἀξίας τοῦ στα-
θεροῦ κεφαλαίου. Εἶναι δὲ φανε-
ρόν, ὅτι τὸ σύνολον τῶν πιστώ-
σεων τούτων δὲν πρέπει, νὰ υπερ-
βαίη τὰ ποσά, τὰ ἐγγεγραμμένα
εἰς τὴν χρέωσιν τῶν λ)σμῶν. Ὅ-
τι δὲν δύναται νὰ γίνωνται πισ-
τωτικοί. Ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπόλοι-
πον δέον νὰ εἶναι χρεωστικόν.

Πιθανὸν ν' ἀντιτάσσοτο ἐνταῦ-
θα ἡ ἐξῆς ὑπόθεσις. Ἐστω ὁ λ)-
σμὸς «Ἀκίνητα» χρεωστικὸς διὰ
150.000 φρ., ποσὸν ὅπερ κατέβαλε
ἡ ἐπιχείρησις διὰ τὴν ἀγορὰν γη-
πέδου. Εὐρίσκει ἀγοραστήν διὰ
200.000. πληρωτὰ τοῖς μετρητοῖς.
Ἡ τιμὴ αὕτη ἀγομένη εἰς πίστω-
σιν τοῦ λ)σμοῦ «Ἀκίνητα» θὰ κα-
θίστα τούτον πιστωτικὸν διὰ 50.
000 φρ.

Εὐκόλως ἐνταῦθα δυνάμεθα νὰ
ἀπαντήσωμεν, ὅτι αἱ 50.000 φρ.
ἀποτελοῦσι κέρδος διὰ τὴν ἐπιχεί-
ρησιν ὅπερ δὲν πρέπει νὰ ἐμφανί-
ζεται ὡς τοιοῦτον ὑπὸ τοῦ λ)σμοῦ
«Ἀκίνητα». Ὅπως ἡ λογιστικὴ πα-
ρεμβάλλει ὑπὸ τὸν τίτλον «Κέρδη
καὶ ζημίαι» ἕνα τῶν πλασματικῶν
της προσώπων, τὰ ὅποια δύναται
νὰ δημιουργῆ δικαιολογοῦσα αὐτὸ
ὡς ἐξῆς:

Ἐὰν τὸ Ταμεῖον, ἔχει τώρα
πλεόνασμα 50.000 φρ. ἐπὶ τοῦ πο-
σοῦ, ὅπερ κατ' ἀρχὰς εἶχε κατα-
βάλλει, τοῦτο προέρχεται ἐκ τῶν
«Κερδῶν καὶ Ζημιῶν». Κατὰ συνέ-
πειαν ὡς contre-partie τῶν εἰ-
σπραχθέντων 200.000 φρ. ἐγγρά-
φομεν 150.000 εἰς πίστωσιν τοῦ λ)-
σμοῦ «Ἀκίνητα» διότι πρέπει νὰ
ἐξαφανισθῇ ἡ χρεώσεσις του, φέρομεν
δέ εἰς πίστωσιν τῶν «Κερδῶν καὶ
Ζημιῶν» τὰς 50.000 φρ. ἅτινα
ἀποτελοῦν τὸ πλεόνασμα.

Ἀντιθέτως ἐὰν τὸ γήπεδον ἐ-
πωλεῖτο 100.000 φρ. ἥτοι μετὰ ζη-
μίαν 50.000 φρ. θὰ ἔπρεπε νὰ πι-
στωθῇ ὁ λ)σμὸς «Ἀκίνητα» μετὰ
50.000. Ἐπειδὴ δὲ τὸ «Ταμεῖον»
δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ χρεωθῇ ἢ διὰ
100.000 φρ. τὰ ὅποια εἰσέπραξε,
ἢ διαφορὰ τῶν 50.000 φρ. θὰ ἠ-
γετο εἰς χρέωσιν τῶν «Κερδῶν καὶ
Ζημιῶν». Ὁ λ)σμὸς οὗτος θὰ ἐνε-
φανίστο ὡς ἐὰν εἶχε λάβει ἐκ τοῦ
λ)σμοῦ «Ἀκίνητα» ἀξίαν 50.000
φρ. ἥτις ἐξητημίση.

Παρατήρησις. Ἐκ τοῦ λ)σμοῦ
«Σταθεραὶ ἀξίαι» διακρίνομεν:

1) Τοὺς λ)σμοὺς «Ἐγγυήσεις»
καὶ «Ἐνοίκιον προπληρωθέν», οἵ-
τινες ἐμφανίζουσι διάφορα ποσὰ
κατατεθειμένα ὑπὸ τῆς ἐπιχειρή-
σεως εἰς ἐγγυήσιν.

2) Τὸν λ)σμὸν «Ἐξόδα ἐγκα-
ταστάσεως» τὰ ὅποια ἐμφανίζουσι
τὰ γενόμενα ἔξοδα διὰ τὴν ἰδρυ-
σιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ διὰ τὴν ἐ-
πέκτασίν της.

Εἶναι πολὺ φυσικὸν οἱ λ)σμοὶ οὗτοι
νὰ χρεοῦνται πιστώσει τοῦ λ)σμοῦ
«Ταμεῖον» διὰ τῶν δι' αὐτῶν ἐξα-
γωγῶν κεφαλαίων, ἐφ' ὅσον λαμ-
βάνονται τὰ κεφάλαια ταῦτα ἐκ
τοῦ Ταμεῖου.

2ον) λ)σμὸς Μεταβλητοῦ
κεφαλαίου.

Τὸ μεταβλητὸν κεφάλαιον εἶ-
ναι ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνταλλαγὴ
ἀποτελεῖ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀντικεί-
μενον τῆς δραστηριότητος τῆς ἐ-
πιχειρήσεως: μετρητὰ ἅτινα θ' ἀν-
ταλλάσῃ εἴτε δι' ἐμπορευμάτων
εἴτε ὑπηρεσιῶν καὶ πάσης φύ-
σεως δανείων, ἀναγκαίων εἰς τὴν
ἐκμετάλλευσιν ἐμπορευμάτων, τὰ
ὅποια θ' ἀνταλλάσῃ διὰ μετρη-
τῶν.

Οἱ κυριώτεροι λ)σμοὶ τοῦ «Με-
ταβλητοῦ κεφαλαίου» εἶναι οἱ
ἐξῆς:

1) Ὁ λ)σμὸς «Ταμεῖον». Οὗ-
τος χρεοῦται διὰ τῶν εἰσερχο-
μένων καὶ πιστοῦται διὰ τῶν ἐξερ-
χομένων χρημάτων. Αἱ πιστοχρεώ-
σεις του ἔχουσι τὰς ἀντιστοίχους
ἐγγραφὰς εἰς τοὺς λ)σμοὺς, ἐπ'
ὄνοματι τῶν ὁποίων τὸ ταμεῖον
εἰσέπραξε ἢ ἐπλήρωσε χρήματα
(ἔχομεν ἄλλως τε παραδείγματα
τινὰ τῶν πράξεων τούτων: ὡς
ἀγορὰ ἢ πώλησις ἀκινήτου, πληρω-
μὴ τῶν ἐξόδων ἰδρύσεως, παροχὴ
ἐγγυήσεως κλπ.).

2) Ὁ λ)σμὸς «Γραμμάτια εἰσ-
πρακτέα» περιλαμβάνει τὰ γραμ-
μάτια μετὰ τὸ ὄνομαστικὸν αὐτῶν
ποσόν, τὰ διὰ πιστώσεων δημιου-
ργηθέντα ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως
καὶ κατεχόμενα ὑπ' αὐτῆς. Οὗτος
πιστοῦται διὰ τοῦ ὄνομαστικοῦ
ποσοῦ τῶν αὐτῶν γραμματίων ὅ-
ταν ἐξέρχονται πρὸς εἰσπραξίν
ἢ προσεξόφλησιν.

Παρατήρησις. Τὰ ὑπόλοιπα τῶν
λ)σμῶν «Ταμεῖου» καὶ «Γραμμάτια
εἰσπρακτέα» κατ' ἀνάγκην χρεω-
στικὰ ἐκφράζουσι τὸ ἀκριβὲς πο-
σόν τῶν ἀνεισπρακτῶν ἀξιών, αἰ-
τινες ὑφίστανται εἰς τὸ ταμεῖον
τῆς ἐπιχειρήσεως.

3) Ὁ λ)σμὸς «Ἐμπορεύματα».
Ἐκ πρώτης ὕψεως θὰ ἔπρεπε
νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι ὁ λ)σμὸς οὗ-
τος κινούμενος, ὅπως καὶ οἱ ἄλ-
λοι χρεοῦται μετὰ τὰς ἀγορὰς καὶ
πιστοῦται μετὰ τὰς πωλῆσεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893

115 Καταστήματα ἐν Ἑλλάδι, 6 καταστή-
ματα ἐν τῷ ἐξωτερικῷ (ἐν Ἀγγλίᾳ
Αἰγύπτῳ καὶ Κύπρῳ).

Ὄργανισμὸς ἰδρυθεὶς ὑπὸ τῆς ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
THE BANK OF ATHENS TRUST COMPANY
205 West 33rd Street—NEW YORK

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Ἄλλ' ἀμέσως ἐμφανίζεται μίση δυσχέρεια ἣτις δὲν παρουσιάσθη εἰς τὸν ἴσμον «Ταμείον» ἢ εἰς τὸν ἴσμον «Γραμματία εἰσπρακτέα». Ἐν τραπεζογραμματίον τῶν 1000 φρ. εἰσέρχεται εἰς τὸ Ταμείον καὶ ἐξέρχεται ἐξ αὐτοῦ διὰ τὴν αὐτὴν ἀξίαν τῶν 1000 φρ. Ὁμοίως ἢ ὀνομαστικὴ ἀξία μίση συναλ) κῆς εἶναι ἡ αὐτὴ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐξαγωγήν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐμπορεύματα ἢ κατάστασις εἶναι ἄλλως διάφορος, δεδομένου, ὅτι ἡ τιμὴ κόστους καὶ ἡ τιμὴ πωλήσεως διαφέρουν, διότι ἡ δευτέρα εἶναι κατὰ κανόνα ἀνωτέρα τῆς πρώτης. Ἐὰν λοιπόν, μετὰ τὴν χρέωσιν τοῦ ἴσμου «Ἐμπορεύματα» διὰ τῆς τιμῆς κόστους ἐπιστοῦτο οὗτος διὰ τῆς τιμῆς πωλήσεως θὰ προέκυπτον διάφορα ἀποτελέσματα.

Ἐποταθῆστω ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ἠγόρασε 100 ἀντικείμενα πρὸς 10 φρ. καὶ ἐπώλησε 70 πρὸς 20 φρ. Ὁ ἴσμος «Ἐμπορεύματα» χρεωμένος μὲ 1000—φρ. καὶ πιστωμένος μὲ 1400 θὰ ἔχει ὑπόλοιπον πιστωτικὸν ἐκ 400 φρ. ἐνῶ κανονικῶς θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι χρεωστικὸς μὲ 300 φρ.

Παράδειγμα :

Ἰσμός «Ταμείον» (ἢ «Προμηθευταί»)		
Ἄγορά 100 εἰδῶν πρὸς 10 φρ. ἕκαστον	Χρέωσις	Πίστωσις
		1000
Ἰσμός «Ἀποθήκη»		
Ἄγορά 100 εἰδῶν πρὸς 10 φρ. ἕκαστον	Χρέωσις	Πίστωσις
	1000	
Πώλησις 70 εἰδῶν πρὸς 20 φρ. ἕκαστον		700
(*Υπόλ. χρε)κόν 1000—700=300 φρ.)		

Ἴνα ἀποφύγουν τὴν δυσκολίαν ταύτην ἐφευρέθη ἐν σύστημα πρᾶγματι ἐξυπνον τὸ πῆς συνεχούς ἀπογραφῆς. Τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν διαίρεσιν τοῦ ἴσμου «Ἐμπορεύματα» εἰς δύο ἴσμους τοὺς ὁποίους χάριν σαφηνείας ὀνομάζομεν, τὸν ἕνα «Ἀποθήκη» καὶ τὸν ἕτερον «Πωλήσεις Ἐμπορευμάτων».

Ὁ ἴσμος «Ἀποθήκη» χρεοῦται πιστώσει τοῦ «Ταμείου» ἢ τοῦ ἴσμου «Προμηθευτῶν» διὰ τὴν ἀξίαν τῶν ἀγορασθέντων ἐμπορευμάτων κατόπιν δὲ πιστοῦται χρεώσει τοῦ ἴσμου «Πωλήσεις Ἐμπορευμάτων» διὰ τὰ πωληθέντα ἐμπορεύματα. Ἀπασα αἱ ὑποχρεώσεις αὐταὶ καὶ αἱ πιστώσεις ἐνεργοῦνται ἐπὶ τιμῆς κόστους.

Ὁ ἴσμος «Πωλήσεις Ἐμπορευμάτων», ὅστις χρεοῦται ὡς ἐλέχθη διὰ τῶν πωληθεισῶν ποσοτήτων ἐπὶ τιμῆς κόστους, εἶναι πιστωμένος διὰ τὰς ἰδίας ποσότητας μὲ τὴν τιμὴν πωλήσεως χρεώσει τοῦ ἴσμου «Ταμείου» ἢ τῶν ἴσμων «Πελάται».

Ἰσμός «Πωλήσεις Ἐμπορευμάτων»		
Ἀξία 70 εἰδῶν πρὸς 10 φρ. ἕκ.	Χρέωσις	Πίστωσις
	700.—	
Πώλησις 70 εἰδῶν πρὸς 20 φρ. ἕκαστον		1.190.—
(*Υπόλ. πιστωτικόν 1190—700=490 φρ.)		

Ἰσμός «Ταμείον» ἢ «Πελάται»		
Ἐκ τῆς πωλήσεως 70 εἰδῶν πρὸς 17 φρ. ἕκ.	Χρέωσις	Πίστωσις
	1190.—	

Παρατηροῦμεν, ὅτι εἰς πᾶσαν στιγμὴν τὸ χρεωστικὸν ὑπόλοιπον τοῦ ἴσμου «Ἀποθήκη» (300 φρ.) ἀντιπροσωπεύει τὴν ἀξίαν ἐπὶ τιμῆς κόστους (πρὸς 10 φρ. κατὰ μονάδα) τοῦ ὑφισταμένου ἀποθέματος (100—70=30 εἶδη) καὶ ἀπ' ἐτέρου, ὅτι τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ ἴσμου «Πωλήσεως Ἐμπορευμάτων» δεικνύει τὸ ἀκαθάριστον κέρδος, τὸ πραγματοποιηθέν ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν 70 εἰδῶν.

Δυστυχῶς ἐν τῇ πράξει ἡ μέθοδος αὕτη δὲν δίδει τ' ἀποτελέσματα, ἅτινα ἐκ τῆς θεωρίας θ' ἀνέμενε τις. Ὑποτίθεται βεβαίως, ὅτι ἡ τιμὴ κόστους ἐκάστου πωληθέντος εἶδους εἶχεν ἐφευρεθῆ πρὸς τῆς πωλήσεως. Ἐν τούτοις εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν περιπτώσεων τοῦτο δὲν ἐπιτυγχάνεται διὰ διαφόρους λόγους :

α) Ὁ ἔμπορος δὲν γνωρίζει ἐνίστε πρὸ τοῦ τέλους τῆς περιόδου ποίους ἀντιλογισμοὺς, προμηθειῆς ἢ ἐκπτώσεις θὰ ἐπιτύχη ἐκ τῶν προμηθευτῶν του.

β) Εἰς τὴν τιμὴν ἀγορᾶς προστίθενται πάντοτε διάφορα ἐξόδα (ἐξόδα μεταφορᾶς, συντηρήσεως μετατροπῆς, συσκευασίας κλπ.),

Παράδειγμα :

Ἰσμός «Ἀποθήκη»			Ἰσμός «Πώλ. Ἐμπ.»		
Ἄγορ. 50 εἰδ. πρὸς 7 φρ.	Χρ.	Πίστ.	Πώλ. 20 εἰδ. πρὸς 18 φρ.	Χρ.	Πίστ.
» 50 » » 8 »	350		» 20 » » 20 »		360
» 20 » » 22 »	400		» 30 » » 22 »		400
Ἀνταλλογ. πωλητῶν		75	Ἐκπ. εἰς ἀγοραστῶς	140	660
Ἐξόδα μεταφορᾶς	200		Ἐξόδα πωλήσεως	210	
» συντηρήσεως	300			350	1420
	1250	75			

Διὰ τῆς λογιστικῆς ταύτης, ὡς ἐξετέθη εἰς τὸν ἀνωτέρω πίνακα, εἶναι ἀδύνατον, προφανῶς, νὰ ἐξαχθοῦν ἄλλαι χρήσιμοι ἐνδείξεις ἐκτός τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐργασιῶν, ὅστις ἐκφράζεται διὰ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἴσμου «Πωλήσεις Ἐμπορευμάτων». Ἴνα ἐξεύρωμεν τὸ ποσὸν τῶν ἀποθεμάτων, ὅπερ δέον νὰ ὑφίσταται ἐν τῇ ἀποθήκῃ ὡς καὶ τ' ἀναθάριστα κέρδη, θὰ ἔπρεπε,

ἀκολουθημένης τῆς περὶ ἧς ἐν τοῖς ἐπομένους μεθόδου.

4) Ὁ ἴσμος «Χαρτῶνον τίτλων». Δυνατὸν ἐπιχειρήσεις τις νὰ χρησιμοποιοῦν πρὸς ἀγορὰν κινήτων ἀξιών ἐν πλεονασμῶ τῶν διαθεσίμων της. Αἱ ἀξίαι αὗται φέρονται τότε εἰς τὸν ἴσμον «Χαρτοφυλάκιον τίτλων», εἰς δὲν εἰσάγονται ἐπὶ τῇ τιμῇ ἀγορᾶς. Κατὰ τὴν πώλησιν τῶν τίτλων τούτων ὁ ἴσμος πιστοῦται διὰ τῆς ποσότητος, δι' οὗ ἀρχικῶς ἐγγράφη τῆς ζημίας ἢ τοῦ κέρδους ἀγομένου εἰς χρέωσιν ἢ πίστωσιν τοῦ ἴσμου «Κέρδη καὶ Ζημίας», συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν, ἣν ἴδωμεν προκειμένου περὶ τῆς πωλήσεως ἀκινητῶν.

γ) Ἰσμοὶ τρίτων

Οἱ τρίτοι δύνανται νὰ ἐμφανίζονται ἐν τῇ λογιστικῇ ἐπιχειρήσεως τινος ἐπὶ τοῦς πλέον διαφόρους τίτλους. Περιλαμβάνονται τὴν μελέτην μίση εἰς τὰς συνηθεστέρους περιπτώσεις.

1) Προμηθευταὶ καὶ πελάται.—Ἐξαιρουμένου τοῦ κανονικοῦ ἐμπορίου, ὅπερ πωλεῖ μόνον τοῖς μετοχητοῖς εἶναι ἀρκατὰ σπάνιον νὰ περατοῦνται δι' ἀμέσων διακανονισμοῦ αἱ πράξεις, αἱ συναπτόμεναι ὑπὸ τινος ἐπιχειρήσεως μετὰ τῶν προμηθευτῶν της ἀπ' ἐνός, καὶ μετὰ τῶν πελατῶν της ἀπ' ἐτέρου. Συνήθως παρέχονται προθεσμιαὶ πληρωμαί, τόσον εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τῶν προμηθευτῶν της, ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς τοὺς πελάτας της, ἐξ ὧν αἱ ἐγγραφαὶ πιστώσεων καὶ χρεώσεων εἰς τοὺς ἴσμους τῶν ἐνδιαφερομένων.

Οἱ ἴσμοι οὗτοι ἐκφράζουν τὴν θέσιν τῶν πιστωτῶν ἢ χρεωστῶν ἐναντι τῆς ἐπιχειρήσεως. Ὁ ἴσμος ἐνὸς προμηθευτοῦ, ἐμφανίζων πιστώσειν αὐτοῦ εἶναι φυσικὰ πιστωτικὸς. Ὁ ἴσμος ἐνὸς πελάτου, ἐμφανίζων χρέωσιν αὐτοῦ εἶναι χρεωστικὸς.

Παρατήρησις. Αἱ πιστώσεις τῶν προμηθευτῶν πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν καὶ τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς τοὺς πελάτας αὐτῆς δύνανται νὰ λάβουν τὴν μορφήν ἐμπορικῶν γραμματίων (γενικῶς συναλλαγματικῶν). Μεταφέρονται ὅθεν ἐκ τῶν ἴσμων εἰς οἷς ἀρχικῶς ἐνεφανίζοντο («Προμηθευταί» ἢ «Πελάται») εἰς τοὺς ἴσμους «Γραμματία πληρωτέα» ἢ «Γραμματία εἰσπρακτέα».

Τ' ἀφορῶντα τὸν ἴσμον «Γραμματία εἰσπρακτέα» ἐξετέθησαν ἐν τοῖς προηγουμένοις.

Ὁ ἴσμος «Γραμματία πληρωτέα» πιστοῦται διὰ τοῦ ὀνομαστικοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων προσεχοῦς λήξεως τὰ ὅποια ἡ ἐπιχείρησις ἀναμένει νὰ ἐμφανισθῶν πρὸς πληρωμὴν. Χρεοῦται μὲ τὴν ὀνομαστικὴν ἀξίαν τῶν πληρωθεισῶν ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως συναλ)κῶν ἢ δι' ἐκείνων, αἵτινες ἀπεσφραγίσθησαν ὑπὸ τῶν ἐκδοτῶν. Τὸ ὑπόλοιπον αὐτοῦ, πάντοτε πιστωτικόν, ἐκφράζει ἐπακριβῶς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν ἐν κυκλοφορίᾳ γρητῶν, δι' ἃ εἶναι ὑπόχρεως ἡ ἐπιχείρησις.

2) Ὑποθηκικαὶ καὶ ὀμολογιακαὶ πιστώσεις. Οἱ ἴσμοι τῶν ὑποθηκικῶν πιστώσεων δὲν ἐμφανίζονται ἀξιοσημειώτους λεπτομερείας. Τοῦναντίον οἱ ἴσμοι τῶν ὀμολογιακῶν δανείων ἀπαιτοῦσι ἐπεξηγήσεις τινάς. (Σημ. Μόνον αἱ μετοχικαὶ ἐταιρεῖαι δύ-

ναι νὰ ἐκδώσουν ὀμολογιακὸν δάνειον).

α' Ἐκδοσις τοῦ Δανείου. Ἡ ἔκδοσις ὀμολογῶν, ἀμέσως παραδοτέων θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμφανισθῆ διὰ δύο ἀπλουστάτων ἐγγραφῶν: μίση πιστώσεως τοῦ ἴσμου «Ὀμολογιαί» καὶ μίση χρεώσεως τοῦ ἴσμου «Ταμείον». Προκειμένου περὶ μὴ ἀμέσως παραδοτέων ὀμολογῶν τὰ ταμείον χρεοῦται μὲ τὴν εἰσπραχθείσαν πρώτην δόσιν καὶ διὰ τὸ ὑπόλοιπον χρεοῦται ὁ ἴσμος «ὀμολογούχου». Ἐκεῖνο ὅπερ περιλαμβάνει τὸ θέμα, εἶναι τὸ γεγρανός, ὅτι αἱ ὀμολογιαὶ ἐκδίδονται συγχώρως κάτω τοῦ ἀρτίου, λαμβανόντων τῶν ἐγγραφομένων, ἐπὶ παραδείγματι, τίτλος τῶν 500 φρ. ἐπὶ καταβολῇ 490. Ἡ μέθοδος, καθ' ἣν ὁ ἴσμος «Ὀμολογιαί» πιστοῦται μὲ 500 φρ. τῶν ὁποίων τὴν ἀπόδοσιν ὑπε-

σχέθη ἢ ἐπιχειρήσεως εἰς τοὺς ὀμολογούχους εἶναι καλή. (1) Ἄλλ' ἐφ' ὅσον τὸ Ταμείον εἰσέπραξε 490 φρ. εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως ἡ διαφορὰ (ἐκ 10 φρ.) ἀχθῆ εἰς χρέωσιν ἐτέρου ἴσμου. Ὁ ἴσμος οὗτος τιτλοφορούμενος Prime de remboursement ἐμφανίζει ἐκ τῶν προτέρων τὴν ζημίαν, ἣν ἡ ἐπιχείρησις θὰ ὑποστῆ ὅταν θ' ἀποσβῆσθ τὸ δάνειον. Ἐὰν ὑποτεθῆ, ὅτι ἡ ἔκδοσις ἐγένετο διὰ 1000 τίτλους, ἢ μεθόδως, ἣτις περιεγράφη καταλήγει εἰς τὸ ἐπόμενον σύστημα ἐγγραφῶν :

(1) Ἐφαρμόζεται ἐνίστε ἡ ἀντίθετος μέθοδος καθ' ἣν ἡ χρέωσις τοῦ Ταμείου καὶ ἡ πίστισις τῶν ὀμολογῶν ἐνεργεῖται διὰ τὸ πραγματικῶς καταβληθέν ποσὸν ὑπὸ τοῦ ἐγγραφέντος. Διὰ τὴν μέθοδον ταύτην δὲν ἐμφανίζεται τὸ ἀκριβὲς ποσὸν τοῦ χρέους τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἰσμός Ὀμολογιαί		Ἰσμός Ταμείον	
Χρέωσις	Πίστωσις	Χρέωσις	Πίστωσις
	500.000	490.000	
		Ἰσμός Prime de remboursement	
		Χρέωσις	Πίστωσις
		10.000	

β) Ἐξυπηρέτησις τῶν τόκων.—Οἱ τόκοι τοῦς ὁποίους ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν ἢ ἐπιχειρήσεως νὰ καταβάλῃ, εἰς τοὺς ὀμολογούχους πιστωτῶν, φέρονται εἰς πίστωσιν τοῦ ἴσμου «Τοκομερί-

δια πληρωτέα» ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς λήξεως τῶν. Ὁ ἴσμος οὗτος χρεοῦται μεταγενεστέρως πιστώσει τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον πραγματοποιῶνται πληρωμαί.

(Ἀκολουθεῖ)

Δ^ρ ΜΩΡΙΣ ΓΙΟΕΛ
 ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ
 ΤΕΡΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΟΛΥΚΛΙΝΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
 Τ. Ἐπιμελητῆς τῶν Νοσοκομείων
LIMOGES & RAINER τῆς Βιέννης
 Συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ Ταμείου Ὑγείας Ε.Τ.Ε.
 Δέχεται 10—12 καὶ 4—6. Καραγώργη τῆς Σερβίας 3. Τηλ. 21—469

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

Κεφάλαιον Μετοχικὸν καὶ Ἀποθεματικὸν Δρχ. 1.205.000.000
 Κεκτηθέσεις » 10.014.000.000

Κεντρικὸν Κατάστημα ἐν Ἀθήναις
 Ὑποκαταστήματα καὶ Πρακτορεῖα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα
 Ὑποκατάστημα ἐν Αἰγύπτῳ; Ἀλεξάνδρεια
 Ἀνταποκριταὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἔξωτερικὸν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμφέροντος ὄρους. Δέχεται δὲ καταθέσεις (εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ προθεσμιαῖς καὶ ταμειυτηρίῳ) μὲ λίαν ἐυνοϊκὰ ἐπιτόκια.

Εἰδικαὶ εὐκολίαι καὶ συγκαταβατικοὶ ὅροι διὰ τὰς καταθέσεις, τὰ ἐμβάσματα καὶ τὰς ἐργασίας ἐν γένει τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα διατηρεῖ πλήρες δίκτυον ἀνταποκριτῶν εἰς ὅλας τὰς Πολιτείας τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Καναδά, εἶναι δὲ ἀνταποκριτῆς ἐν Ἑλλάδι τῶν μεγαλυτέρων Ἀμερικανικῶν τραπεζῶν.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK: 51 MAIDEN LANE

Ἴδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, συμφώνως μὲ τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας τῆς Νέας Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων.
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ὀλοσχερῶς καταβεβλημένα \$ 1.350.000

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΚΑΠΝΩΝ

Υπό F. ARCOLEO

(Άρθρον δημοσιευθέν εις την Revue Internationale d' Agriculture).

Τὰ Ἀνατολικά καπνὰ, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἴδιον εἶδος καπνῶν κατέχουν ὄλως ἰδιαιτέραν θέσιν ἐν τῷ καπνεμπορίῳ. Ὁ προσορισμὸς τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν δὲν εἶναι τόσον νὰ ἀντικαθίστουν τὰ ἄλλα εἶδη καπνῶν, ὅσον νὰ βελτιώθουν μᾶλλον τὴν ποιότητα αὐτῶν. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἐπιτυγχάνεται χάρις εἰς τὰς ὄλως ἐξαιρετικὰς ἰδιότητας γεύσεως, ἀρώματος καὶ καυσιμότητος τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν, ἅτινα κατὰ μικρὰς ποσότητες ἀναμιγνύονται μετὰ τῶν κοινῶν καπνῶν. Αἱ κυριώτεραι εἰσαγωγικαὶ χῶραι ἀνατολικῶν καπνῶν εἶναι ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστρία τὸ Βέλγιον, ἡ Αἴγυπτος, αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι, ἡ Γαλλία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Ἰταλία, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Πολωνία, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία. Αἱ κυριώτεραι παραγωγικαὶ καὶ ἐξαγωγικαὶ χῶραι Ἀνατολικῶν καπνῶν εἶναι ἡ Βουλγαρία, ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Τουρκία. Παρόμοια ἢ ἀνάλογα καπνὰ παράγονται ἀλλοθού, π. χ. ἐν Νοτιοσιναίῳ, ἐν τῇ Μεσημβρινῇ Ρωσίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν Ἀλβανίᾳ, ἐν Ρουμανίᾳ κλπ. Ἐν τούτοις λόγῳ τοῦ ὅτι τὰ καπνὰ ταῦτα καταναλίσκονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν χωρῶν τούτων, ὀνομαζόνται γενικῶς Ἀνατολικά καπνὰ εἰς τὴν διεθνήν ἀγορὰν τὰ Βουλγαρικὰ, τὰ Ἑλληνικὰ καὶ τὰ Τουρκικὰ καπνὰ, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαγωγικὴ κίνησις εἶναι λίαν σημαντικὴ. Ἀναφέρονται ἐνταῦθα ἐνδιαφεροῦσας τινὰς πληροφορίες ἀφορῶσας τὰ Ἀνατολικά καπνὰ, ἃς ἠρῶσθημεν ἐκ τινος μελέτης τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Τὰ καπνὰ προσελεύσεως Ξάνθης ἐφίστανται ἐπεξεργασίαν ἐν Καβάλλᾳ καὶ Θεσσαλονίκῃ. Εἶναι λίαν ἀρωματικά, ἔχουν δροσερὰν καὶ ὄψαιαν γεῦσιν, περιέχουν δὲ μεγάλην ποσότητα νικοτίνης. Τὸ χρῶμα αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ τοῦ πορτοκαλλόχρου μέχρι τοῦ ἐρυθροῦ καστανοῦ. Τὰ φύλλα αὐτῶν εἶναι λεπτά. Τὰ καπνὰ ταῦτα προτιμῶνται διὰ τὰς ἀναμίξεις καπνῶν διὰ σιγαρέττα καὶ καπνῶν πίπας. Ἀποτελοῦν τὸ βασικὸν στοιχεῖον τῶν ἰσχυρῶν εἰς νικοτίνην μιγμάτων. Αἱ ποικιλίαι καπνῶν Ξάνθης ἀποτελοῦν, ἐξαιρέσει τῆς Ρωσσίας τὰ 4—5 ο)ο τῆς συνολικῆς παραγωγῆς Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Τὰ Μακεδονικὰ καπνὰ παράγονται εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, εἰς τὴν Νοτιοδυτικὴν Βουλγαρίαν καὶ εἰς τὴν Νοτιοανατολικὴν Γιουγκοσλαβίαν. Εἶναι ἀρωματικά, εὐχαρίστου γεύσεως, ἀσθενῆ εἰς νικοτίνην καὶ εὐκαυστα. Τὸ χρῶμα αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ τοῦ λεμονοκίτρινου μέχρι τοῦ ἐρυθροῦ καστανοῦ. Χρησιμοποιοῦνται διὰ τὴν ἀνάμειξιν μετ' ἄλλων Ἀνατολικῶν καπνῶν συγχάσις δ' ἀποτελοῦν τὴν βῆσιν τοῦ μίγματος. Συνήθως αἱ ποικιλίαι Μακεδονικῶν καπνῶν ἀντιπροσωπεύουν τὰ 12—15 ο)ο τῆς συνολικῆς παραγωγῆς Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Τὰ καπνὰ τῆς Μεσημβρινῆς Βουλγαρίας περιλαμβάνουν τὰς ποικιλίας καπνῶν Φιλίππουπόλεως, Χασκόβου καὶ Κουσοῦ-Καβιά. Πᾶσαι αἱ ποικιλίαι αὗται ἔχουν γλυκίαν καὶ εὐχάριστον γεῦσιν, καὶ εἶναι εὐκαυστοι. Ἡ ποικιλία Φιλίππουπόλεως εἶναι λίαν ἀρωματικὴ. Τὰ καπνὰ Χασκόβου ἔχουν ἐλαφρὸν μόνον ἄρωμα, τὰ τοῦ Κουσοῦ-Καβιά εἶναι ἐλάχιστα ἀρωματικά, ἀλλὰ περιέχουν μεγάλην ἀναλογίαν νικοτίνης, ἐνῶ αἱ λοιπαὶ ποικιλίαι ἔχουν μικρὰν σχετικῶς ποσότητα νικοτίνης. Τὸ χρῶμα αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ τοῦ λεμονοκίτρινου ἕως τὸ πορτοκαλλό-

χρῶν. Αἱ ἀνατέρω ποικιλίαι χρησιμοποιοῦνται κυρίως εἰς τὰς ἀναμίξεις διὰ Ἀνατολικά σιγαρέττα τῆς Ἠπειρωτικῆς Ἐδρῶνης, σπανίως ὁμῶς ἀποτελοῦν τὴν βῆσιν τῶν μιγμάτων τούτων. Ἀντιπροσωπεύουν τὰ 8—10 ο)ο τῆς παραγωγῆς κατὰ τὴν περίοδον 1930—1932.

Τὰ καπνὰ τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος παράγονται εἰς τὸ Νοτιοδυτικὸν τμήμα τῆς χώρας. Τὸ πλεῖστον τῶν τύπων τούτων ποικίλλει εἰς χρῶμα ἀπὸ τοῦ πορτοκαλλόχρου μέχρι τοῦ ἐρυθροῦ καστανοῦ, καὶ ὑπὸ ἔποψιν γεύσεως, ἀπὸ τοῦ ἀνουσίου μέχρι τοῦ πικροῦ. Εἶναι δύσκαυστα καὶ περιέχουν μικρὰν ἀναλογίαν νικοτίνης. Χρησιμοποιοῦνται κυρίως εἰς τὰς ἀναμίξεις Ἀνατολικῶν σιγαρέττων μετρίως ποιότητος καὶ εὐθνήων. Ἐξαιρέσει εἰς τὰ ἄνω ἀποτελεῖ ὁ καπνὸς τύπου Ἀγρινίου. Εἶναι εὐκαυστος, ἀρωματικὸς καὶ γεύσεως μᾶλλον εὐχάριστος ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἄλλους τύπους καπνῶν τῆς περιοχῆς ταύτης. Κατὰ τὴν περίοδον 1930—1932 ἀναλογία 6—7 ο)ο τῆς παραγωγῆς Ἀνατολικῶν καπνῶν ἀποτελεῖτο ἐκ καπνῶν τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος.

Ὁ καπνὸς Σμύρνης, παραγόμενος εἰς τὰ περὶχωρα τῆς πόλεως ταύτης καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς περιφέρειας Σμύρνης θεωρεῖται ὡς ἡ μᾶλλον ἀρωματικὴ ποικιλία τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν. Τὰ καπνὰ Σμύρνης ἔχουν συνήθως χρῶμα ὀχροκίτρινον, συγχάσις δ' ὠχροπράσινον πρὶν ἀρχίσῃ ἡ ζύμωσις, φύλλα λεπτοφράντα καὶ σχεδὸν μετὰξιν εἰς τινὰς περιπτώσεις. Ὁ καπνὸς Σμύρνης ἀγοράζεται κατὰ μεγάλας ποσότητας ὑπὸ τῶν βιομηχανῶν λαϊκῶν σιγαρέττων εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Κατὰ τὴν περίοδον 1930—1932 ἀναλογία 8—10 ο)ο τῆς παραγωγῆς Ἀνατολικῶν καπνῶν ἀποτελεῖτο ἐκ καπνῶν Σμύρνης.

Οἱ τύποι καπνῶν τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ὁμοιάζουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς τὰ καπνὰ Σμύρνης, ἀλλ' εἶναι συνήθως ὀλιγοτέρας ἀρωματικά. Χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰς ἀναμίξεις Ἀνατολικῶν καπνῶν ἐνθα ἐπίσης χρησιμοποιοῦνται ποιότητες εὐκαύστου καπνῶν. Τὰ καπνὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου ἀναλογοῦν εἰς τὰ 4—5 ο)ο τῆς καπνοπαραγωγῆς τῆς Ἀνατολῆς.

Αἱ ποιότητες καπνῶν Σαμψούντος, Μπάφρας καὶ Τραπεζοῦντος παράγονται εἰς τὰ μεσημβρινὰ περῶνα τοῦ Ἑξείνου. Γενικῶς εἶναι εὐκαυστα καὶ περιέχουν ἰσχυρὰν ἀναλογίαν νικοτίνης ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς λοιπὰς ποικιλίας Ἀνατολικῶν καπνῶν. Εἶναι μετρίως ἀρωματικά καὶ ἔχουν εὐχάριστον γεῦσιν. Τὸ χρῶμα αὐτῶν εἶναι ἐρυθροκίτρινον καστανόν. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολλοὶ τύποι καπνῶν τῶν μεσημβρινῶν ἀκτῶν τοῦ Ἑξείνου προτιμῶνται ὑπὸ τῶν Ἀμερικανῶν σιγαρετοβιομηχανῶν. Ἄλλοι πάλιν τύποι χρησιμοποιοῦνται δι' ἀναμίξεις μετὰ καπνῶν ἀσθενεστέρων εἰς νικοτίνην ἢ διὰ τὸ ἐμπόριον ἰσχυρῶν καπνικῶν μιγμάτων. Τὰ καπνὰ Σαμψούντος καὶ Μπάφρας θεωροῦνται γενικῶς ἀνώτερα τῶν καπνῶν Τραπεζοῦντος.

Νοτίως τῆς περιοχῆς καλλιιεργείας τῶν κυρίως καπνῶν Σαμψούντος καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας ἀπαντᾶται τύπος πλατυφύλλων καπνῶν χρώματος λεμονοκίτρινου. Τὰ καπνὰ ταῦτα εἶναι εὐκαυστα καὶ περιέχουν ὀλίγην νικοτίνην. Χρησιμοποιοῦνται διὰ τὰς ἀναμίξεις ἐγχωρίων καπνῶν. Ἡ ἐπιτομία παραγωγῆς καπνῶν τοῦ ἀνω-

τέρου τύπου ποικίλλει μετὰξὺ 1,6 καὶ 2,1 ἑκατομμυρίων χιλιogramμων.

Τὰ καπνὰ Ἀνατολῆς παράγονται νοτίως τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς περιφέρειας τῆς καταλιγοῦσης εἰς τὴν Προποντίδα. Τὰ καπνὰ ταῦτα ὁμοιάζουν πρὸς τὰ καπνὰ Σαμψούντος καὶ περιέχουν ἰσχυρὰν ποσότητα νικοτίνης. Τὸ χρῶμα αὐτῶν ποικίλλει ἀπὸ τοῦ λεμονοκίτρινου μέχρι τοῦ πορτοκαλλόχρου. Ζητοῦνται γενικῶς ὀλιγότερον ἀπὸ τὰ καπνὰ Σαμψούντος, χρησιμοποιοῦνται δὲ κυρίως εἰς ἀναμίξεις διὰ σιγαρέττα. Τὰ καπνὰ Ἀνατολῆς ἀναλογοῦν εἰς τὰ 5—6 ο)ο τῆς παραγωγῆς Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Τὰ Ἀνατολικά καπνὰ τῆς Ρωσσίας παράγονται εἰς τὰς βορείους καὶ τὰς ἀνατολικὰς ἀκτῆς τοῦ Ἑξείνου ὡς καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς περιοχῆς ταύτης. Αἱ ποικιλίαι αὗται ὁμοιάζουν ὑπὸ τινὰς ἐπιπτώσεις πρὸς τὰ καπνὰ Τραπεζοῦντος. Εἶναι λίαν ἀρωματικά καὶ εὐκαυστα, τινὰ τούτων ὁμῶς περιέχουν μικροτέραν ἀναλογίαν νικοτίνης ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ καπνὰ Σαμψούντος. Τὸ χρῶμα αὐτῶν ποικίλλει μετὰξὺ τοῦ ἀνοικτοῦ πορτοκαλλόχρου καὶ τοῦ ἐρυθροῦ καστανοῦ. Τὰ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας παραγόμενα καπνὰ εἶναι ἀσθενέστερα εἰς νικοτίνην καὶ ἀνοικτότερα εἰς χρωματισμόν. Τὰ καπνὰ ταῦτα καταναλίσκονται εὐρέως ἐν Ρωσίᾳ, ποιότητες τινες τούτων ὁμῶς ἐξαγοράζονται εἰς Γερμανίαν καὶ εἰς ἄλλας χώρας τῆς Κεντρικῆς Ἑυρώπης· χρησιμοποιοῦνται δὲ εἰς ἀναμίξεις καπνῶν διὰ σιγαρέττα. Κατὰ τὴν περίοδον 1929—1932 ἡ Ρωσικὴ καπνοπαραγωγὴ ἀνελόγει εἰς τὸ 1)4—1)3 τῆς παραγωγῆς Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Ἡ παραγωγὴ Ἀνατολικῶν καπνῶν ἠξάνετο βραδέως ἀλλὰ συνεχῶς ἐν τῇ Τουρκικῇ Ἀυτοκρατορίᾳ μέχρι τοῦ 1912. Οὕτω τῷ 1890 ἀνίησεν αὕτη εἰς 21 ἑκατομμ. χρο., τῷ 1900 εἰς 31 ἑκατομμ. τῷ 1909 εἰς 41 ἑκατομμ. καὶ τῷ 1912 εἰς 47 ἑκατομμ. Τὸ μέγιστον ὄριον παραγωγῆς ἐσημειώθη τῷ 1911: ἄνω τῶν 69 ἑκατομμ. χρο.

Αἱ σημαντικαὶ ἐδαφικαὶ μεταβολαὶ τὰς ὁποίας συνετέλεσαν οἱ μετὰ τὸ 1912 διάφοροι πόλεμοι ἐπέφερον ὀδυσσοειδῆς ἀλλαγὰς εἰς τὴν καπνοπαραγωγὴν τῶν ἄνω τριῶν χωρῶν. Οὕτω ἐνῶ ἡ Τουρκία πικροσάσε μεγάλην μείωσιν τῆς καπνοπαραγωγῆς τῆς, ἦτις μόνον κατόπιν ἐπιμῶντος προσπαθειῶν κατώρθωσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον, ἡ Βουλγαρία καὶ ἡ Ἑλλάς παρήγαγον ἐσοδείας εικοσπλασίας τῶν προπολεμικῶν.

Αἱ καταβληθεῖσαι προσπάθειαι καὶ αἱ εἰδικαὶ φροντίδες πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς καπνοκαλλιιεργείας εἰς τὰς εἰρημένους χώρας μετὰ τὸν Παγκόσμιον Πόλεμον συνετέλεσαν αἰσθητὴν τῆς καπνοπαραγωγῆς τῷ 1920 εἰς 90.131.000 χρο., ἐξ ὧν 29.304.000 χρο. διὰ τὴν Βουλγαρίαν, 31.634.000 χρο. διὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ 29.143.000 χρο. διὰ τὴν Τουρκίαν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγὴν ἐλλείπουν ἀτυχῶς στοιχεῖα σχετικὰ μετὰ τὴν Τουρκίαν διὰ τὴν τριετίαν 1920—1922. Ἀπ' ἐναντίας γνωρίζομεν ὅτι τῷ 1920 ἡ Βουλγαρία ἐξήγαγε 18.060.000 χρο. καὶ ἡ Ἑλλάς 27.108.000 χρο.

Κατὰ τὰ δύο ἐπόμενα ἔτη παρετηρήθη ἐλάττωσις τῆς παραγωγῆς. Τῷ 1921 ἡ συνολικὴ παραγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς 55.230.000 χρο. (ἐξ ὧν Βουλγαρία: 16.295.000 χρο. Ἑλλάς: 23.350.000 χρο. καὶ Τουρκία: 15.580.000 χρο.). Τῷ 1922 αὕτη ἀνῆλθεν εἰς 72.678.000 χρο. (ἐξ ὧν

Βουλγαρία: 26.344.000, Ἑλλάς 25.790.000 καὶ Τουρκία: 20.505.000 χρο.).

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγὴν, ἡ μὲν Βουλγαρία ἐξήγαγε 20.213.000 χρο. τῷ 1921 καὶ 29.141.000 χρο. τῷ 1922, ἡ δὲ Ἑλλάς ἐξήγαγε 27.271.000 χρο. τῷ 1921 καὶ 37.622.000 χρο. τῷ 1922.

Κατὰ τὸ 1923 ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθεν ἀποτόμως εἰς 137.815.000 χρο. (ἐξ ὧν Βουλγαρία: 53.956.000, Ἑλλάς: 57.769.000 καὶ Τουρκία: 26.090.000). Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἱ συνολικαὶ ἐξαγωγαὶ δὲν ὑπερέβησαν τὰ 63.107.000 χρο.

Τῷ 1924 ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς 151.359.000 χρο. ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξαγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς 100.345.000 χρο. Τῷ 1925 ἡ παραγωγὴ ἐφθάσε τὰ 158.089.000 χρο. ἐκ παραλλήλου δὲ ἡ ἐξαγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς 108.667.000 χρο. Τῷ 1926 ἡ παραγωγὴ ἠλαττώθη εἰς 142.889.000 χρο. ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ ἐξαγωγὴ ἠξήθη εἰς 123.770.000 χρο. Τῷ 1927 ὁμῶς ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθε πάλιν εἰς 154.516.000 χρο. ἐνῶ ἡ ἐξαγωγὴ ὑπεχώρησεν εἰς τὰ 110.023.000. Τῷ 1928 ἡ παραγωγὴ ἠλαττώθη εἰς τὰ 117.535.000 χρο. ἐνῶ ἡ ἐξαγωγὴ παρέμεινε σχεδὸν σταθερὰ εἰς τὰ 111.522.000. Τῷ 1930 ἡ παραγωγὴ ἀνῆλθεν εἰς 138.019.000 χρο. καὶ ἡ ἐξαγωγὴ ἔπεσεν εἰς 103.094.000 χρο. Τῷ 1930 παρήχθησαν 140.021.000 χρο. καὶ ἐξήχθησαν μόνον 104.534.000.

Ὡς εἶδομεν αἱ παραχθεῖσαι ποσότητες καπνοῦ εἰς τὰς ἄνω τρεῖς χώρας ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τὰ ὄρια τῆς ζήτησεως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, τὸ γεγονός τοῦτο δ' ὑπῆρξεν ἡ ἀρχικὴ αἰτία τῆς κρίσεως ἣτις ἐξεδηλώθη κατὰ λίαν σύντομα μετὰξὺ τῶν διαστημάτων, εἰς τὴν Βουλγαρίαν πρῶτον, κατόπιν εἰς τὴν Τουρκίαν, τέλος δ' εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἀνομιενέστατα, ἐπίσης ἐπέδρασαν ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν ἡ καταφανὴς τῆσις τῶν ξένων καπνοβιομηχανῶν ὅπως ἐλαττώσουν εἰς τὰς ἀναμίξεις τῶν τῆς ἀναλογίαν τῶν ἀρωματικῶν καὶ γλυκῶν καπνῶν, οἷα εἶναι ἀκριβῶς ἡ χαρακτηριστικὴ ἰδιότης τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Ἡ συνέχισις τῆς κρίσεως συνεπῆγαγε τὴν δημιουργίαν ἀποθεμάτων συσσωρευμένων καθ' ἕκαστον ἔτος εἰς τὰς διαφόρους καπνοπαραγωγικὰς περιφέρειας, διότι παρ' ὅλας τὰς καταβληθεῖσας προσπάθειας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν, ἡ πᾶσις τῶν καπνῶν κατέστη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον δυσχερῆς.

Ἀληθὲς εἶναι ὅτι αἱ ἐνδιαφερόμεναι χῶραι, ἀνησυχῆσαι λίαν ἐκ τῆς δυσμενοῦς ταύτης τροπῆς τῆς καταστάσεως, ἔλαβον μέτρα ἵνα σταματήσουν τὸ κακόν, πλὴν δὲν ἠδυνήθησαν ἀ ἐπιτύχουν συντονισμὸν ἀποτέλεσμα, ἐλλείπει συντονισμοῦ τῶν ἐνεργειῶν τῶν. Ἀπ' ἐναντίας ἐνετάθη ὁ λυσοσάλεος ἀνταγωνισμὸς μετὰξὺ τῶν πρὸς πώλησιν τῶν καπνῶν τῶν εἰς τοὺς ξένους βιομηχανῶν, οἵτινες οὕτω θανασιῶς ἐπαφελήθησαν τῆς περιστάσεως ταύτης πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἰδίων αὐτῶν συμφερόντων ἐπὶ βλάβῃ δὲ βεβαίως τῶν συμφερόντων τῶν παραγωγῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν. Τὸ δὲ χειρότερον, ὁ συναγωνισμὸς οὗτος δὲν περιορίσθη εἰς τὰ Βαλκάνια, ἐνθα ἐκάστη τῶν τριῶν χωρῶν ἐπέζητησε νὰ ἐξασφαλίσῃ εαυτῇ τὸ πλεονέκτημα ὁσον οἷαν τὸ μεγαλύτερον πωλήσεων καπνῶν, ἀλλ' ἐπεξετάθη καὶ εἰς ἄλλας χώρας, οὕτω δ' εἰς τὴν σπουδαίαν ἐπίδρασιν τῶν καπνῶν τῆς Ἀπὸ Ἀνατολῆς καὶ τῆς Βιργινίας, ἦλθε νὰ προστεθῇ καὶ ἡ

ἐπιρροὴ τοῦ Ρωσικοῦ καπνοῦ τῆς Μαύρης Θαλάσσης ὅστις προσεφέρετο εἰς τὴν διεθνήν καπναγορὰν εἰς τιμὰς ἀσυναγωνίστως μικράς.

Κρίσις τις ὁμῶς ἐπισυμβαίνουσα εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν θὰ συνεπῆγε μοιραίως εἰς τὰς παραγωγικὰς χώρας σοβαρὰν οικονομικὴν καὶ δημοσιονομικὴν διαταραχὴν, λόγῳ τῆς σημαντικῆς θέσεως ἣν κατέχει ὁ καπνὸς εἰς τὸν προϋπολογισμόν καὶ εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν κοινωνικῶν ζητημάτων τῶν χωρῶν τούτων. Ἴνα παρῶσχομεν δὲ ἰδέαν τῆς σημασίας ἣν κέκταιται τὸ καπνεμπόριον ἐν Βουλγαρίᾳ, Ἑλλάδι καὶ Τουρκίᾳ, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι κατὰ τὸ 1930 ἐπὶ παραδείγματι, ἡ ἐξαγωγὴ Ἀνατολικῶν καπνῶν ἀνελόγει εἰς τὰ 43,06 ο)ο τῆς ὀλικῆς ἐξαγωγικῆς ἐμπορικῆς κινήσεως τῆς Βουλγαρίας, εἰς τὰ 57,20 ο)ο τῆς ὀλικῆς ἐξαγωγικῆς ἐμπορικῆς κινήσεως τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὰ 28,46 ο)ο τῆς ὀλικῆς ἐξαγωγικῆς ἐμπορικῆς κινήσεως τῆς Τουρκίας.

Ἡ συνέλθουσα ἐν Ἀθήναις τὸν Ὀκτώβριον 1930 πρώτη διαβαλκανικὴ διάσκεψις ἠσογλήθη εἰδικῶς μετὰ τὸ σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα, μετὰ δὲ λεπτομερῆ ἐξέτασιν τῶν αἰτίων τῆς καπνικῆς κρίσεως, συνέστησεν αὕτη ἐπιτροπὴν ἐξ εἰδικῶν καὶ ἐμπειρογνομῶνων ἐκ τῶν ἀμεσώτερον ἐνδιαφερομένων χωρῶν, μετὰ τὴν ἐντολήν ὅπως μελετηθῶσι τὰ ὑπὲρ τῆς παραγωγῆς Ἀνατολικῶν καπνῶν ἐπιβαλλόμενα ἰδιαίτερα μέτρα. Ἀτυχῶς ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν κατορθώσε νὰ ἀρχίσῃ τὰς ἐργασίας τῆς.

Βάσει εἰδικῶν μελετῶν τὰ τρία ἐνδιαφερόμενα Κράτη, ἔλαβον ἰδιαίτερος ἕκαστον διάφορα μέτρα τῶν ὁποίων ὁμῶς ἡ ἀποτελεσματικότης, λόγῳ τῆς ἐλλείψεως συντονισμοῦ προσπαθειῶν, δὲν ἀπέβη ἀνάλογος πρὸς τὰς γενομένας θυσίας.

Κατὰ τὴν δευτέραν Διαβαλκανικὴν διάσκεψιν, λαβοῦσαν χώραν εἰς Κωνσταντινῶν μετὰξὺ 20 καὶ 26 Ὀκτωβρίου 1931, ἀπεφασίσθη ἡ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων κυβερνήσεων ἴδρυσις Διαβαλκανικοῦ καπνικοῦ ὀργανισμοῦ διὰ τὴν προάσπισιν τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν, τοῦ ὁποίου δὲ ἡ ἀποστολὴ ἔδει νὰ συνίσταται:

1ον Εἰς τὸν συντονισμόν καὶ τὴν προσαρμογὴν τῆς καπνοπαραγωγῆς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν παγκοσμίων ἀναγκῶν.

2ον Εἰς τὴν ἐνεργίαν συστηματικῆς προπαγάνδας πρὸς διατήρησιν τῆς καλῆς φήμης τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν καὶ πρὸς ἐξουδετέρωσιν τοῦ ξένου συναγωνισμοῦ.

3ον Εἰς τὴν ἐξεύρεσιν νέων ἀγορῶν διαθέσεως τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν.

4ον Εἰς τὴν προσπάθειαν βελτιώσεως τῶν διαφόρων ποιότητων τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Ἐπὶ πλέον ἡ διάσκεψις συνέστησεν ὅπως ἰδρυθῶν ἐθνικοὶ ὀργανισμοὶ εἰς τὰς μετεχούσας τῆς διασκέψεως χώρας, ἵνα οὔτοι συνεργασθῶν μετὰ τοῦ Διαβαλκανικοῦ Γραφείου διὰ τὴν προστασίαν τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν. Πλὴν ὁμῶς, ἡ ἀπόφασις τῆς Βαλκανικῆς Συνδιασκέψεως εἰς οὐδὲν ἀμεσον πρακτικὸν ἀποτέλεσμα κατέληξε.

Ἡ Διάσκεψις τῆς Stresa κατὰ Σεπτέμβριον 1932 εἶχε διαπιστώσει ὅτι ἡ σοβαρὰ ἤδη κατάστασις τῶν παραγωγικῶν χωρῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν ἐπεδεινῶτο ἐπικινδύνως καὶ ὅτι ἐπέβαλλε τὴν λήψιν ἐπειγόντων μέτρων λόγῳ τῶν σοβαρωτάτων δημοσιονομικῶν καὶ νομισματικῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας

αντιμετώπιζεν ή Ελλάς ιδίως και ή Βουλγαρία. Συνεπεία τούτου ή Διάσκεψις επελήφθη τής εξετάσεως μιᾶς εκθέσεως τήν οποίαν εἶχεν υποβάλῃ εἰς τήν ἀρμοδίαν Ἐπιτροπήν μελετῶν εἰδική Ἐπιτροπή, ἀσχοληθεῖσα με τὸ ζήτημα τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν κατὰ τὰ τέλη Ὀκτωβρίου τοῦ 1931.

Ἡ διάσκεψις τής Stresa εἶχεν ἐπίσης ἐκφράσει τήν γνώμην ὅτι λίαν σκόπιμον θά ἦτο, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν πληγείσων ὑπὸ τής κρίσεως Βαλκανικῶν χωρῶν, νὰ τεθοῦν εἰς ἐφαρμογὴν αἱ γενόμεναι συστάσεις ὑπὸ τής ἀνωτέρω εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀφαιρῶν τήν ἀνάπτυσιν τοῦ εξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν, τήν ἐλάφρυνσιν τῶν φορολογικῶν καὶ δασμολογικῶν ἐπιβαρύνσεων τῶν καπνῶν τούτων τέλος δὲ τήν λήψιν ὀργανωτικῶν,

μέτρων εἰς τὰς καπνοπαραγωγικὰς χώρας.

Ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων συνήλθεν ἐν Γενεύῃ μεταξύ 21 καὶ 25ης Μαρτίου 1933, ἐπιτροπὴ ἐπιφορτισμένη νὰ ἐξετάσῃ ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως τὸ ζήτημα τῶν καπνῶν τής Ἀνατολικῆς Εὐρώπης. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη κατόπιν ἐπιμελοῦς ἐρεῦνης κατέληξεν εἰς τὰ κάτωθι ἐνδιαφέροντα συμπεράσματα:

1) Ἐπέκτασις τής διαθέσεως Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλήφθη ὑπ' ὄψει ἡ ἀπαιτήσις τῶν εξαγωγικῶν χωρῶν ὅπως αἱ εἰσαγωγικαὶ χώραι, εἴτε αἱ μονοπώλια ἔχουσιν, εἴτε αἱ ἐφαρμοζοῦνται σύστημα ἐλευθέρως συναλλαγῆς εἰς τὸ καπνεμπόριον, αὐξήσονται οὐσιαστικῶς τήν ἀναλογίαν τῶν χρησιμοποιουμένων Ἀνατολικῶν καπνῶν εἰς τὰ προσφερόμενα εἰς

τήν κατανάλωσιν μίγματα αὐτῶν. Τοιοῦτοτρόπος τὰ ἀποθέματα Ἀνατολικῶν καπνῶν θά ἡλαττοῦντο καὶ αἱ εξαγωγικαὶ χώραι θά ἀνεκουφίζοντο μεγάλως. Μολονότι δὲ τὰ μονοπώλια ὅσον καὶ τὸ ἐλεύθερον ἐμπόριον εἶναι ἀναγκαίως ὑποχρεωμένα νὰ ἀκολουθήσουν τὰς ὁρέξεις τῶν καταναλωτῶν, ὅπερ γεγονός ἐμποδίζει τοὺς βιομηχάνους νὰ μεταβάλουν εὐχερῶς τήν σύνθεσιν τῶν μιγμάτων των, ἐν τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη ὅτι ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου, ὑπῆρχε περιθώριον τι διὰ μεταβολὰς εἰς τὰ μίγματα. Πράγματι δὲ παρετηρήθη, ὅτι εἰς τινὰς χώρας ὅπου ὁ καταναλωτὴς εἶχε παραμείνει πιστὸς εἰς τὸν μαῦρον καπνόν, κατορθώθη ἐν τοσούτῳ ἡ χρησιμοποίησις ἀναλογίας ὅσο εὐθνητῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν εἰς τήν κατασκευὴν κοινῆς ποιότητος

σιγαρέττων. Φυσικῶ τῷ λόγῳ ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐγένετο μετὰ περισκεφέως, κατέστη δὲ δυνατὴ μόνον χάρις εἰς τὰς σχετικῶς χαμηλὰς τιμὰς.

2) Τροποποίησις τῶν φορολογικῶν καὶ δασμολογικῶν ἐπιβαρύνσεων τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάνθη, ὅτι ἐκτὸς τῶν μέτρων πρὸς αὐξήσιν τής διαθέσεως τῶν Ἀνατολικῶν καπνῶν [ἅτινα μέτρα πίντως δὲν δύναται νὰ εἶναι πολὺ ἀποδοτικά], εὐκταῖον θά ἦτο ὅπως ἐφαρμοσθοῦν ὀρισμέναι φορολογικαὶ καὶ δασμολογικαὶ διατάξεις πρὸς ἀνακούφισιν τής ἐπιβαρύνσεως τῶν καπνῶν τούτων. Εἰς τὰς καταναλωτῆρας χώρας τὰ Ἀνατολικά καπνὰ ὑποκείνται εἰς διαφόρους φόρους καὶ δασμοὺς, δυσμενῶς ἐπιδρῶντας ἐπὶ

τῆς καταναλώσεώς των. Ἀντιθέτως αἱ εξαγωγικαὶ χώραι ἔχουν πᾶν συμφέρον ὅπως τὰ φορολογικὰ ταῦτα βάρη ἐλαττωθοῦν. Πράγματι δὲ οἱ δασμοὶ εἶναι ὑψηλότεροι διὰ τὰ ἀνωτέρας ποιότητος καπνὰ, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται διὰ τήν κατασκευὴν ἐκλεκτῶν σιγαρέττων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε ὅπως, πρὸς τὸ συμφέρον τῶν εξαγωγικῶν χωρῶν καὶ ἀνευ μεγαλύτερας φορολογικῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν καπνῶν κατωτέρας ποιότητος, δι' οὗ μέτρον θά ἐπλήσσοντο ἰδίως αἱ λαϊκαὶ τάξεις, καταβληθῆ ἡ σοβαρὰ προσπάθεια πρὸς διαρροῦθμισιν τῶν τελωνειακῶν τελῶν, τῶν τελῶν ἐπὶ τῆς καταναλώσεως κλπ. οὕτως ὥστε νὰ εὐνοηθῆ περισσότερο ἢ πρὶν ἡ κατανάλωσις σιγαρέττων περιεχόντων Ἀνατολικῶν καπνῶν. (Ἀκολουθεῖ)

ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΜΕΧΡΙ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1937 (ΕΤΟΣ 9^{ΟΝ})

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ		ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ	
Ἀτμόπλοια Ἐταιρίας		Μετοχικὸν Κεφάλαιον	
Ἀξία 26 ἐπιβατηγῶν καὶ 68.45 ο)ο ἀ)π. «ΦΩΚΙΣ» καὶ «ΕΥΒΟΙΑ»	131269.799.65	Διηρημένον εἰς 110.000 μετοχὰς	110000.000.—
Ἀξία ἀγορασθέντων ἀτμοπλοίων «ΑΝΔΡΟΣ» καὶ «ΑΛΚΜΗΝΗ»	11.488.789.50	142758.589.15	
Μεῖον :		Ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον	
Εἰσπραχθέντα ἐκ πωλήσεως τῶν ἀ)π Χρυσῶν, Ἀλκμήνη, Σπέτσι, Θάσος, Κέα, Κύπρος καὶ 68.45 ο)ο ἀ)π Εὐβοία	11.541.310.90	Παρούσης χρήσεως	514.546.—
	131217.278.25	Γραμμάτια Πληρωτέα	
Διαφορὰ μετὰ τῆς ἐγγεγραμμένης ἀξίας τῶν ἀνω πωληθέντων ἐξ ἀ)π καὶ 68.45 ο)ο ἀ)π Εὐβοία καὶ τοῦ εἰσπραχθέντος τιμήματος	4.284.002.95	Ἐπὶ ὑπόλοιπον εἰς νέον	10.363.807.80
Ἀποσβέσεις παρούσης χρήσεως	4.433.275.30	Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος	12.000.000.—
Ἀξία 22 ἀ)π καὶ 68.45 ο)ο ἀ)π «Φωκίς»	122500.000.—	Ἐπὶ ὑπόλοιπον εἰς νέον	11.005.423.50
Φορηγίδες καὶ Ρυμουλκὰ		Πιστωτικοὶ Λογαριασμοὶ Διάφοροι	
Ἀξία 13 φορηγίδων, 1 σλεπίου καὶ 2 ρυμουλκῶν δρ. 845.774.65	800.000.—	Ἐπὶ ὑπόλοιπον εἰς νέον	33.369.231.30
ΜΕΙΟΝ : Ἀποσβέσεις παρούσης χρήσεως	45.774.65	Μερίσματα Πληρωτέα	
Ἐπιπλα καὶ Σκευὴ	1.—	Μέρισμα παρούσης χρήσεως	3.300.000.—
Συνεργεῖα καὶ Ἐγκαταστάσεις	1.—	Ποσοστὰ Διοικητικῶν Συμβουλίων	133.091.—
Ἐργαλεῖα καὶ ἐγκαταστάσεις γαιανθράκων	1.— 800.003.—	Ποσοστὰ Διευθύνσεως	133.091.— 3.566.182.—
Χρεώγραφα		Ἀποτελέσματα χρήσεως	
276 ὁμολογίαι ἀνταλλαξίμων πρὸς δρχ. 700	193.200.—	Ἐπὶ ὑπόλοιπον εἰς νέον	1.064.732.75
Ταμείον καὶ Τράπεζαι		148514.692.05	
Μετρητὰ ἐν τῷ Ταμείῳ καὶ διαθέσιμα ἐν ταῖς Τραπεζαῖς	772.221.45	22.413.700.—	
Ἑλληνικὸν Δημόσιον		170928.392.05	
Ἐπὶ ὑπόλοιπον εἰς νέον	8.773.063.45		
Γαῖανθρακες καὶ Πετρέλαιον			
Ἀξία Τ. 2649 γαιανθράκων καὶ Τ. 74 πετρελαίου	2.267.879.80		
Ἰλικά, Ἐφόδια, Ἐντυπα			
Ὡς αἱ ἀποθήκαι	2.174.727.—		
Ἀσφάλιστρα ἀτμοπλοίων			
Μὴ δεδουλευμένα	1.008.085.80		
Πρακτορεῖα καὶ Χρεῶστα			
Ἐπὶ ὑπόλοιπον εἰς νέον	10.025.511.55		
	148514.692.05		
	22.413.700.—		
Λογαριασμοὶ τάξεως			
	170928.392.05		

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ "ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ"

ΧΡΕΩΣΙΣ		ΠΙΣΤΩΣΙΣ	
Γαῖανθρακες καὶ πετρέλαιον	76.685.069.95	Ἐπὶ ὑπόλοιπον παρελθούσης χρήσεως	3.621.870.20
Μισθοτροφοδοσῖαι καὶ εἰσφοραὶ	38.955.828.70	Ναῦλοι ἐπιβατῶν καὶ ἐμπ)των	228587.073.55
Φόρος Δημοσίου καὶ Τ.Ε.Ε. Στόλου	26.015.999.95	Μισθώματα ἀγόνων καὶ ναῦλοι Δημοσίου	16.354.125.10
Ἐξοδα ἐκμεταλλεύσεως	58.777.366.25	Διάφοροι εἰσπραξίσεις	17.880.569.70
Ἐξοδα κινήσεως, ἐπισκευῶν καὶ συντηρήσεως	31.382.702.15		262821.768.35
Νοσήλεια καὶ ἀποζημιώσεις πληρωμάτων	5.052.478.30		
Ἐξοδα διαχειρήσεως	10.972.114.65		
Ἀσφάλιστρα ἀ)των δρ. 1.631.694.60			
Τόκοι » 2.604.344.95			
Ἀποζημ. διάφοροι » 249.143.30			
Συναλαγματικαὶ διαφοραὶ » 89.587.—			
Ἐπισηφ. Ἀπαιτήσεις » 118.795.10	4.693.564.95		
Ζημίαι ἐκ πωλήσεως 6 ἀτμοπλοίων καὶ 68.45 ο)ο ἀ)π «Εὐβοία»	4.284.002.95		
Ἀποσβέσεις ἀτμοπλοίων	4.433.275.30		
Ἀποσβέσεις Φ)γίδων καὶ Ρυμουλκῶν	45.774.65		
Καθαρὰ Κέρδη	5.145.460.75		
	Δρχ. 266443.638.55		

ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΕΚ ΔΡΧ. 5.145.460.75

Καθαρὰ Κέρδη	5.145.460.75		5.145.460.75
Εἰς Ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ ἐκ Δρχ.	5.145.460.75	Δρχ. 514.546.—	
Εἰς Μέρισμα Μετόχων 3 ο)ο ἐπὶ τοῦ ἐκ Δραχμῶν 110.000.000.— Κεφαλαίου		3.300.000.—	
			Ἐπὶ ὑπόλοιπον Δρχ. 1.330.914.75
Εἰς Ποσοστὰ Διοικ. Συμβουλίου 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ ἐκ Δρχ.	1.330.914.75	ὑπολοίπου	133.091.—
Εἰς Ποσοστὰ Διευθυντῶν 10 ο)ο ἐπὶ τοῦ ἐκ Δραχμῶν	1.330.914.75	ὑπολοίπου	133.091.—
			Ἐπὶ ὑπόλοιπον εἰς νέον
			1.064.732.75

Τὸ ἐκ Δραχ. τριάκοντα (30) μέρισμα κατὰ μετοχὴν ἐλευθέρων παντὸς φόρου εἶναι πληρωτέον μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ παρόντος Ἰσολογισμοῦ ὑπὸ τῆς ἐτησίως τακτικῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν μετόχων εἰς ἡμέραν καθορισθησομένην ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ τιμὴ τῆς Λίρας Ἀγγλίας εἰς ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς Ἐνεργητικοῦ καὶ Παθητικοῦ ὑπελογίσθη πρὸς Δρχ. 550.—
Ἐν Πειραιεὶ τῇ 17ῃ Μαΐου 1938
ΕΝΤΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
Οἱ Διευθύνοντες Σύμβουλοι
Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου
Α. Κ. ΡΙΓΑΣ
Ὁ Προϊστάμενος τοῦ Λογιστηρίου
Ν. Κ. ΜΟΙΡΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΑΝΕΡΓΙΑ—ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ—ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ—ΕΜΠΟΡΙΟΝ—ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ Κ.Α.Π.

ΗΝΘΜΕΝΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ

Κατά κυβερνητικές πληροφορίες η οικονομική δραστηριότης της χώρας εβελτιώθη. Αι ληφθείσαι εκθέσεις εκ 36 Αμερικανικών πολεων αναφέρουν γενικίην καλλιτέρευσιν εις πάντας τους οικονομικούς κλάδους. Έξ άλλου, εκ δημοσιευθείσας οικονομικής εκθέσεως υπό του ύπουργίου του έμπορίου προκύπτει ότι τα βιομηχανικά αποθέματα ηλαττώθησαν τελευταίως αισθητώς. Δεδομένου δε ότι τα αποθέματα του χονδρικού έμπορίου αποτελούν το κύριον μέρος του συνόλου των αποθεμάτων, τα αναφερόμενα στατιστικά στοιχεία δεικνύουν ότι μέγα μέρος των πλεονάζοντων αποθεμάτων άτινα απέλειπον εν των ατίων της σημερινής κρίσεως, έχουν ήδη διατεθή. Κατά συνέπειαν, το ύπουργιον του έμπορίου προβλέπει ότι θα δοθούν νέαι παραγγελίαι εις τα εργοστάσια λόγω της αναμενόμενης συνήθους έποικιακής αύξησεως των λαϊκικών πωλήσεων κατά το προσεχές φθινόπωρον.

Την 20ην Ιουνίου, η Βουλή των αντιπροσώπων, παρά τας έπιθέσεις της αντιπολιτεύσεως, έψηφισεν άνευ τροπολογιών και μετά μεγάλης πλειοψηφίας το νομοσχέδιον περί των ημερομισθίων και της διακείσεως της έβδομαδιαίας έργασίας. Το νομοσχέδιον έγκριθην επίσης υπό της Γερουσίας, απεστέλη προς ύπογραφην εις τον πρόεδρον Roosevelt. Τοιούτο καθορίζει διά τα ημερομισθία σειράν προοδευτικών κλίμακων εντός έπταετούς χρονικού διαστήματος, με έλάττωτον όριον ημερομισθίου 40 σέντες ώριαίως και μέγιστον όριον 40 ώρων διά την διάρκειαν της έβδομαδιαίας έργασίας.

Οι ύπολογισμοί του Α' έξαμήνου 1938 των κυριωτέρων Αμερικανικών Τραπεζών έμφανίζουν ευνοϊκώτερα η ότι άνεμένετο. τα αποτελέσματα των έργασίων με κέρδη καλύπτοντα πλήρως τα διανεμητέα μερίσματα. Αι καταθέσεις και τα στοιχία του ένεργητικού παρουσιάζουν άπότομον αύξησιν από του Μαριτίου, άντικατοπτρίζουσαν την πολιτικήν δαπανών του κράτους μάλλον η την ανάπτυξιν των τραπεζικών πιστώσεων. Τα μετρητά και το χαρτοφυλάκιον έθνικων χρεωγράφων είναι γενικώς ηξημένα, εκ παραλλήλου δε αι χορηγήσεις και αι προεξοφλήσεις ηξηθήσαν και αύται έλαφρώς, παρά την τάσιν μειώσεως των τραπεζικών πιστώσεων. Αι πλείστα των Τραπεζών ηδυνήθησαν να αύξήσουν το ποσόν των άδιανεμητών κερδών των, παρά τα ισχύοντα άκρως χαμηλά έπιτόκια.

Αίγοντος του Ιουνίου εξέδόθησαν νέοι κυβερνητικοί κανονισμοί των τραπεζικών έργασίων. Διά τούτων προβλέπεται όμοιομορφον σύστημα έλέγχου της δραστηριότητος των τραπεζών και έπικρατήσε ευνοϊκώτερον πνεύματος εις ό,τι άφορά τας τραπεζικάς πιστώσεις, πνεύματος το όποιον θα διευκολύνη την υπό τύπον εκδόσεως τίτλων παροχήν πιστώσεων εις τας μικροτέρας έπιχειρήσεις.

Έντός του τρίτου δεκαημέρου του Ιουνίου η Αμερικανική κυβέρνησις άπηύθυνε δευτέραν διακοίνωσιν προς την Γερμανίαν σχετικώς με το ζήτημα των Αυστριακών χρεών. Η κυβέρνησις των Ηνωμένων Πολιτειών, φρονούσα ότι η Γερμανία προβάσα εις την

συγχώνευσιν της Αυστρίας δικαίον είναι όμοι μετ' των όφελημάτων της πράξεως ταύτης να αναλάβη και τα βάρη, εξέφρασε την έλπίδα ότι η ύπηρεσία των Αυστριακών χρεών θα συνεχισθή κανονικώς.

Από των μέσων Ιουνίου και πέραν αι έπικρατούσαι άνησυχίαι διά την τύχην του δολλαρίου και αι φήμαι περί ένδεχομένης ύποτιμήσεως αυτού ηρχίσαν να διαλύωνται, η φυγή κεφαλαίων έξ Αμερικικής διεκότη και το άμερικανικόν συναλλάγμα άνετιμήθη εν Λονδίνω από δολλάρια 4,9612 την 24ην Ιουνίου εις 4,9284 την 11 Ιουλίου εναντι της στεργλίνας, άνελθόν εις την από έτους και πλέον σημειωθείσαν ύψηλοτέραν αυτού στάθμην.

ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ

Κατά Ιούνιον ένκυκλοφόρησαν έπιμόνος φήμαι περί σχεδιαζομένης ταύτοχρόνου ύποτιμήσεως του δολλαρίου (μέχρι του νομίμου όριου των 50 σέντες) και της Αγγλικής λίρας, εις τρόπον ώστε τα δύο ταύτα νομίσματα να σταθεροποιηθύν εις την παλαιάν αυτών ίσοτιμίαν των 4,86 δολλαρίων την στεργλίαν. Σοβαρώτερα μάλιστα σημασία άπέδότη εις τας διαδόσεις ταύτας κατόπιν άνακοινώσεως του Αμερικανού ύπουργού των έξωτερικών, κ. Cordell Hull ύπανιχνθέντος ότι η Αγγλοαμερικανική έμπορική συμφωνία ένδέχεται να συνοδευθή υπό είδος τινος νομισματικής σταθεροποιήσεως. Αληθές είναι ότι ο Αμερικανός ύπουργός των οικονομικών κ. Morgenthau άφ' ενός, και ο Αγγλος ύπουργός των Οικονομικών άφ' ετέρου, έσπευσαν άμέσως να δηλώσουν έκαστος χωριστά ότι ζήτημα μεταβολής της σχέσεως της στεργλίνας προς το δολλάριον δεν έγεννήθη και ότι πάσα τούαυτη μεταβολή θα έζημιού την ύφισταμένην τριμερήν συμφωνίαν. Η κοινή γνώμη κατόπιν τούτου καθυσχάσε, πάντως όμοι οι έν Λονδίνω κύκλοι φρονούν ότι δεν άπολείεται το ένδεχόμενον συνάψεως συμφωνίας άποσκοπούσης εις το να κερθώσι και νομικώς (de jure) την σημερινήν ύπάρχουσαν «de facto» σταθεροποίησιν της ίσοτιμίας δολλαρίων—στεργλίνας. Σημειώτεον ότι την 11ην Ιουλίου η άγγλική λίρα έλαττώθη άποτόμως εν Νέγ Υόρκη κλείσασα εις τα δολλάρια 4,92 13/16. Αφρομήν εις τούτο έδωσαν αι είδήσεις περί σοβαρών ταραχών εν Παλαιστίνη και η φημιολογούμενη πιθανότης καταγγελίας υπό της Ιταλίας του Αγγλοϊταλικού συμφώνου.

Παρά την άρχικήν άδιλλαξίαν της Γερμανίας, έπιμενούσης όπως μη άναγνωρίση τα ξένα Αυστριακά δάνεια, συγχρόνως δε άπαιτούσης ύποβιβασμόν του έπιτοκίου των δανείων Dawes και Young, άδιαλλαξίας της όποιας έπίσημον άπόδειξιν έδωκεν ο Γερμανός ύπουργός των οικονομικών κ. Funnck διά του έν Βρέμη λόγου του την 16ην Ιουνίου, ηρχισεν εν τούτοις κατόπιν να έπικρατή μεγαλυτέρα μετροπάθεια εν Βερολίνω, έξεφράσθη δε άρομίδως η ευχή έπιτεύξεως ικανοποιητικής λύσεως, ώστε να έξερευθεθύν έπαρκή ζητήματα προς πληρωμήν του τόκου των δανείων. Έν συνεχεία προς τούτο Γερμανική οικονομική άποστολή μεταβάσα εις Λονδίνον έπαρέλαβε τας έπι του ζητήματος των

Αυστριακών χρεών διακοείσεως διαπραγματεύσεις κατά τας άρχάς δε του Ιουλίου έπετεύθη συμφωνία, έδημοσιεύθη δε και λευκή βίβλος παρέχουσα λεπτομερείας περί της ύπογραφείσης συμφωνίας Ούτο η Γερμανική κυβέρνησις άνελαβε την ύποχρέωσιν να πληρώσει εις την Αγγλικήν κυβέρνησιν πάν ποσόν καταβληθέν έναντι των ίπ' αύτης ηγγυημένων Αυστριακών δανείων, έπίσης δε να έξασφαλίση την κανονικήν ύπηρεσίαν των όμολογιών, αίτινες την 1ην Ιουλίου ησαν εις χείρας Αγγλων ύπηρετών. Σημειώτεον ότι γενικώτερον, έπι των εις άγγλικάς λίρας διαθεσίμων ποσών, καθορίσθη ότι έχει δικαίωμα προτεραιότητος η ύπηρεσία του Γερμανικού δανείου Dawes, έπονται δε κατά σειράν τα Αυστριακά δάνεια και το δάνειον Young υπό ίσους όρους.

Οι έπιχειρονηόμενες της Αγγλικής κυβερνήσεως μελετούν σχέδια άποσκοπούντα εις την σύναψιν οικονομικών συμβάσεων μετ' των Βαλκανικών Κρατών. Αι μεγάλαι γραμμαί της μετ' της Τουρκίας συναφθείσης συμβάσεως θα χρησιμοποιούν ως υπόδειγμα των συναφθησομένων ένδεχομένων συμβάσεων μετ' άλλων Βαλκανικών κρατών, περί χορηγήσεως εις αυτά έξαγωγικών πιστώσεων. Ήδη, κατόπιν μεταβάσεως εις Λονδίνον του Ρουμάνου Πρωθυπουργού κ. Tataresco ηρχισαν να διεξάγονται συνεννοήσεις προς σύναψιν Αγγλορουμανικής συμφωνίας διά την έκμετάλλευσιν των μη εισέτι χρησιμοποιηθέντων Ρουμανικών πετρελαιοφόρων έκτάσεων, όποτε θα χορηγηθή μέγα δάνειον εις την Ρουμανίαν προς χρηματοδότησιν των άνω έργων, έξ άλλου δε ηγγέλη έπιστομή εις την Νοτιοσλαβικήν κυβέρνησιν η προσεχής μετάβασις εις Νοτιοσλαβίαν Αγγλικής άποστολής έντεταλμένης να διεξαγάγη διαπραγματεύσεις προς πύκνωσιν των οικονομικών σχέσεων μετ' των δύο Χωρών. Διά των ένεργειών τούτων καθίσταται καταφανής η έπιθυμία της Μεγάλης Βρεττανίας όπως φράξη την εις τα Βαλκάνια είσοδον του Παγγερμανισμού. Κατά τους Γερμανικούς κύκλους άγρυπνως παρακολουθούστας την νέαν ταύτην τροπήν της Αγγλικής πολιτικής, το σύστημα παροχής πιστώσεων εις τα Βαλκάνια θα προσκόψη εις μεγάλας δυσχερείας και θα συνεπαγάγη πιθανώτατα ζημίαι διά την Αγγλίαν, διότι η Μεγάλη Βρεττανία δεν θεωρείται ότι είναι εις θέσιν να άντικαταστήση την Γερμανικήν άγοράν. εις ην μέχρι τούδε διάφοροι Βαλκανικοί χωροί άπέστειλλον τα 50—60 % των έξαγομένων έμπορευμάτων των επ' άνταλλαγή Γερμανικών έμπορευμάτων.

ΓΑΛΛΙΑ

Κατά τας άρχάς του τρίτου δεκαημέρου του Ιουνίου έδημοσιεύθη η τρίτη σειρά νομοθετικών διαταγμάτων της κυβερνήσεως Daladier. Τα διατάγματα ταύτα, ήσσονος σπουδαιότητος προς τα των δύο προηγούμενων σειράν, περιέλαβαν ως κύρια μέτρα, πρώτον την έπιβολήν είδικου εισαγωγικού δασμού έπι του βάμβακος, έπι τ' σκοπώ τώνσεως της άποικιακής παραγωγής, και δεύτερον την άναδιοργάνωσιν της έπιχορηγημένης Γαλλικής έμπορικής ναυτιλίας. Έπι πλέον έλήφθησαν μέτρα προς πρόληψιν των φορολογικών διαφυγών και ένθάρρυνσιν της άνοικοδομήσεως νέων κατοικιών και κτιρίων.

Περί τα τέλη Ιουνίου έδημοσιεύθη και η τετάρτη σειρά νομοθετικών διαταγμάτων. Διά τούτων προβλέπεται μετ' άλλων, δικαιοτέρα κατανομή των προς άλεσιν ποσότητων οίτου μετ' των άλευρομύλων, αύξησις της παραγωγής οίνοπνεύματος διά της χρησιμοποίησεως προς τούτο τεύτλων και δημητριακών, αύξησις του εισαγωγικού δασμού των δευτερευόντων γεωργικών προϊόντων, βελτίωσις των όρων κατοικίας των γεωργών, και καταβολή χρηματικού βοηθήματος εις τους εκ των έαρινών παγετών ζημιωθέντας γεωργούς.

Έδημοσιεύθη επίσης κατά τας άρχάς Ιουλίου νομοθετικόν διάταγμα δι' ού η Τράπεζα της Γαλλίας έξουσιοδοτήθη να άσκη εις το έξης πολιτικήν έπεμβάσεως εις την χρηματαγοράν διά πράξεων «open market» τούθ' όπερ θα αύξηση σημαντικώς τα ύπό της Τραπεζής ήδη διατιθέμενα μέσα ρυθμίσεως της χρηματαγοράς και θα έπιτρέψη εις αύτην να έπηρεάζη άμέσως την ποσότητα των κυκλοφορούντων κεφαλαίων.

Ο ύπουργός των οικονομικών κ. Bounet άκολουθών την χαραχθείσαν πολιτικήν αύτου περί μη προσφυγής προς το παρόν εις μακροπρόθεσιμον δανεισμόν και άντιμετωπίσεως κατά προτίμησιν των άναγκών του Λημοσίου διά βραχυπρόθεσιμων δανείων, άνήγγειλε κατά τας άρχάς Ιουλίου την άμεσον υπό του θησαυροφυλακίου με-

τατροπήν των ληγουσών την 5ην Αύγουστου όμολογιών του δανείου Bounet 4⁰/₀ εκ φρ. 2 278 εκατομμ., εις κοινά έτήσια γραμμάτια προς 3⁰/₀, με τον τόκον προπληρωτέον, και λογιζόμενον από της ημερομηνίας της μετατροπής, ούτως ώστε οι δεχόμενοι την μετατροπήν όμολογιούχοι θα εισπράξουν φρ. 30— έπι κεφαλαίου φρ. 1000— κατά την ήμέραν της έγγραφής των.

Κατά το τρίμηρον 8—11 Ιουλίου έξεδηλώθη άπότομος και άνησυχαστική τάσις άθρόων πωλήσεων φράγκων, η όποία παρά την άντίδρασιν των έπιστήμων άρχων συνεπήγαγε ταχείαν χαλάρωσιν του Γαλλικού συναλλάγματος όπερ προσήγγισε την τιμήν των φράγκων 179 εναντι της στεργλίνας, ήτοι το κατώτατον όριον ύποτιμήσεως του νομίσματος, όπερ έχει τάξει ο κ. Daladier. Έκ παραλλήλου ύπετιμήθη ίκανώς και το προθεσμιακόν φράγκον μηνιαίας και τριμήνου παραδόσεως, του όποίου ηδύνθησαν αι διαφοραί. Παρατηρήθη συνάμα φυγή κεφαλαίων εκ Γαλλίας εις μεγάλην κλίμακα και άθρόα ζήτησις χρυσοϋ υπό των άποθησαυριστών. Οι άρμόδιοι κύκλοι του Λονδίνου άποδίδουν την άπροσποτον ταύτην ύποτίμησιν και την καταπληκτικήν ζήτησιν χρυσοϋ άφ' ενός μεν εις την έπικρατούσαν άνησυχίαν διά το φράγκον κατόπιν των φημών περί έπικειμένης έξαντλήσεως των πόρων του θησαυροφυλακίου και ένδεχομένης έπομένως νέας προσφυγής του Δημοσίου εις την Τράπεζαν της Γαλλίας η και εκδόσεως έτέρου δανείου έθνικώς άμύνης εκ φρ. 10 δισεκατομμυρίων, άφ' ετέρου δε εις τας έξεπαινευμένας διαδόσεις περί πιθανής «εθθυγραμμίσεως» τινών η πάντων των νομισμάτων της τριμερούς συμφωνίας.

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Κατόπιν της άνακαλύψεως της συννομισίας του άρχηγού της σιδηράς φρουράς Κοντρεάνου και της άυστηράς καταδίκες αύτου, η κυβέρνησις ηρχισε δραστηρίως το έργον της καθάρσεως των κρατικών ύπηρεσιών από τους άνικάνους και άνηθίτους λειτουργούς και ύπαλλήλους, μεταβαλλούσα άρδην το διοικητικόν σύστημα, και διαίρεσασα την Ψλην έπικράτειαν εις έπτά επαρχίας, των όποιων τα όρια συμπέττον μετ' των όριων των στρατιωτικών περιφερειών, χωρίς ποσώς να ληφθώσιν υπ' όψει τα ύφιστάμενα μέχρι τούδε διάφορα οικονομικά, θρησκευτικά και έθνικά συγχροτήματα, άτινα ηδη διεσπάσθησαν διά της νέας διοικητικής διαίρεσεως.

Λόγω των συχών πολιτικών μεταβολών και του ζοφερού διεθνούς όρίοντος, το έμποριον είναι έπιφυλακτικόν και αι έργασίαι περιορισμένα. Αι πωλήσεις ειδών καταναλωσιμών υπό της κατωτέρας λαϊκής τάσεως διατηρούνται εις ικανοποιητικόν έπίπεδον, ένθ' αι πωλήσεις ειδών άνωτέρας ποιότητος έμειώθησαν σημαντικώς. Κατόπιν της μειώσεως του μέγιστου όριου του τόκου διά τα ύφιστάμενα χρέη από 9 1/2 εις 7 1/2 % ως και του από 5 1/2 3/8, ύποβιβασμού του έπιτοκίου προεξοφλήσεων από 4 1/2 εις 3 1/2 %, άφθονον χρέημα ένεφανίσθη εις την

άγοράν χρεωγράφων και αι αξίαι γενικώς άνετιμήθησαν. Κρατικόν δάνειον 2,360 εκατομμ. λεί, προς 4 1/2 %, εκδοθέν εις δημοσίαν έγγραφην έκάλυφθη άμέσως. Το προϊόν του δανείου τούτου προορίζεται να καλύψη τας δαπάνας έπανεξοπλισμού της χώρας.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Λόγω της δυσαρέστου διεθνούς καταστάσεως, η κίνησις του έξωτερικού έμπορίου παρουσιάζεται μειωμένη από του Ιανουαρίου του 1938. Παρατηρείται σημαντική μείωσις των Τουρκικών έξαγωγών εις Γερμανίαν, έλαφρά αύξησις των έξαγωγών εις τας λοιπάς χώρας, αλλά και μεγάλη αύξησις γενικώς των Τουρκικών εισαγωγών, ιδία έξ Ηνωμένων Πολιτειών, Μεγάλης Βρεττανίας και Ρωσίας. Η έξαγωγή καπνών έδιπλασιάσθη εν συγκρίσει προς πέρυσιν κατά το έξάμηνον διάστημα Αύγουστου 1937—Φεβρουαρίου 1938, άλλ' η έξαγωγή των λοιπών έμπορευμάτων έμειώθη λίαν. Τα δημοσία έσοδα παρουσιάζουν συνεχή αύξησιν, τούτο δ' έπεισε την κυβέρνησιν όπως μειώση τους διαφόρους φόρους, εν οίς τον φόρον έπι του εισοδήματος, ως και να έλαττώση την τιμήν ώριμμένων μονοπολιουμένων προϊόντων. Ο νέος προϋπολογισμός 1938—1939 καθωρίσθη εις λίρας Τουρκίας 249,9 εκατομμ., εναντι λιρών 231,0 εκατομμ. του τρέχοντος προϋπολογισμού. Ο προϋπολογισμός καλύπτεται έξ ολοκλήρου διά των τακτικών έσόδων ύπολογισμένου εις λίρας Τουρκίας 250,0 εκαταμμύρια. Κατά την σύνταξιν του προϋπολογισμού έννεκρήθη υπό της άρμοδίας έπιτροπής όπως ο ύπουργός της Έθνικής Άμύνης δαπάνησιν παράτα πασόν Α. Τ. 125,5 εκατομμ. (20 εκατομμ. στεργλινών περίπου) προς άγοράν πολεμικού ύλικού, είδικώς βαρέος πυροβολικού, διά την έπάκτιον άμυναν, ως και διά τας άνάγκας των πολεμικών έργοστασίων.

Πρός τούτο θα εκδοθύν όμολογία του θησαυροφυλακίου, το δε ποσόν της δαπάνης θα κατανεμηθή εις 10 ετησίας δόσεις, έκάστης μη ύπερβινούσης τας Α. Τ. 12,5. Κατ' έπανελημμένας δηλώσεις του Τούρκου ύπουργού των Οικονομικών, η δημοσιονομική κατάστασις της χώρας είναι μεν τελείως έξησφαλισμένη, άλλ' αι διαθεσιμότητες εις έξωτερικόν συναλλάγμα έξελίσσονται δυσμενώς. Δεδομένου δ' ότι η κυβέρνησις είναι ηγαλασμένη να χρησιμοποίησιν το πλείστον των διαθεσιμότητων εις συναλλάγμα προς έξοπισμόν του στρατού και του στόλου, αύτη προτίθεται να τροποποιήση την ύπηρεσίαν των έξωτερικών χρεών της καταβαλλούσα τας δόσεις έξ ολοκλήρου εις λίρας Τουρκίας διά μεταφοράς του αντίτιμου των έξαγομένων τουρκικών έμπορευμάτων.

Η οικονομική συμφωνία μετ' της Αγγλίας ύπεγράφη. Προβλέπεται η παροχή έγγυήσεως μέχρις όριου στεργλινών 10 εκατομμ. υπό της άγγλικής ύπηρεσίας έγγυήσεως των πιστώσεων των έξαγωγέων, προς άγοράν άγγλικών έπιπορευμάτων. Η Τουρκία δύναται έπίσης να ποραγγείλη πολεμικά πλοία και πολεμικόν ύλικόν, βάσει πιστώσεως έτέρων 6 εκατομμυρίων στεργλινών, ην θα έγγυηθή η άγγλική κυβέρνησις.

Η ΔΕΞΤΡΟΖΗ

Η ΔΕΞΤΡΟΖΗ είναι η ζωτική δύναμις ήτις κινεί τον άνθρωπον οργανισμόν. Είναι πηγή ενεργείας ευεξίας και ύψιστης θρεπτικής άποδόσεως, δι' ο και κάθε οικογενειάρχης έχει υποχρέωσιν να προμηθεύηται ταύτην διά την καθημερινήν χρήσιν τας οικογενείας του.

Η ΔΕΞΤΡΟΖΗ παράγεται εκ σταφυλής παρά της ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΒΙΟΜΗΧ. ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΘΑΡΑΣ ΓΛΥΚΟΖΗΣ (ΔΕΞΤΡΟΖΗΣ)
 δδδς 'Ισποκράτους 7 και πωλείται εις τα ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΛΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
 ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 21
 ΑΘΗΝΑΙ
 Τηλέφωνον: 52—212
 Παρατηρώρως Ξενοδοχείου "ΕΛΙΚΩΝ", — ΛΕΒΑΔΕΙΑ
 Τηλέφωνον: 63

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

28 Ιουνίου

Δι' ημεπισήμου ανακοινώσεως η Ίταλία δηλοῖ δι θεωρεῖ τὰς Βαlearίδας νήσους ὡς ἔδαφος ἰδικόν της.

29 Ιουνίου

Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις προβαίνει εἰς τὸν διπλασιασμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνδρῶν τῆς ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης.

30 Ιουνίου

Αἱ σχέσεις Βερολίνου καὶ Πράγας, ἐκτραχυνόμεναι, ἀρχίζουσι νὰ προκαλοῦν καὶ πάλιν Εὐρωπαϊκὰς ἀνησυχίας.

1 Ιουλίου

Τελικὴ διευθέτησις τοῦ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Τουρκίας ζητήματος τοῦ σαντζακίου τῆς Ἀλεξανδρέστας.

6 Ιουλίου

Κατακλυσμαῖαι βροχαὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ προξενουσι τεραστίας ζημίας.

7 Ιουλίου

Ἐναρξίς ἐν Ἐβίᾳ τῆς διασκέψεως διὰ τὴν τύχην τῶν Αὐστριακῶν πολιτικῶν φυγάδων.

8 Ιουλίου

Ἡ κατάστασις εἰς τὴν Παλαστίνην ὀλονὲν ἐκτραχυνομένη ἀποβαίνει κρισιμοτάτη.

12 Ιουλίου

Ἡ Ἀμερικανὸς ἀεροπόρος Χιούζ μετὰ 4 συντρόφων του ἐκτελεῖ τὸν γύρον τοῦ κόσμου εἰς 3 ἡμέρας 19 ὥρας καὶ 14', καταρτίσας τὸ ρεκόρ τοῦ συμπατριώτου του Πόστ κατὰ τέσσαρας περίπου ἡμέρας.

13 Ιουλίου

Ἡ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Πολωνίας κ. Μπέκ, ἔσχε σημαντικωτάτας συνομιλίας ἐν Ρίγα σχετικῶς μετὰ τὴν πολιτικὴν τῶν Βαλτικῶν χωρῶν.

14 Ιουλίου

Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες τοῦ 1940 ἀπεφασίσθη νὰ τελεσθοῦν ἐν Φινλανδίᾳ ἀντὶ τοῦ Τόκιο.

17 Ιουλίου

Ἐἵσοδος εἰς τὸ 3ον ἔτος τοῦ ἐμφυλίου Ἰσπανικοῦ πολέμου.

18 Ιουλίου

Θάνατος τῆς βασιλομήτορος τῆς Ρουμανίας, Μαρίας.

19 Ιουλίου

Οἱ Ἀγγλοὶ Βασιλεῖς ἐπισκέπτονται ἐπίσημος τοὺς Παρισίους ἐνθα τυγχάνουσι μεγαλειώδους ὑποδοχῆς.

20 Ιουλίου

Σοβαρὸν Σοβιετοῖαπωνικὸν ἐπείσοδιον δημιουργεῖται διὰ τῆς καταλήψεως ὑπὸ Ρωσικῶν στρατευμάτων τοῦ παρὰ τὰ Σοβιετομαντζουριανὰ σύνορα διαμφισβητούμενου λόφου Τσαγκ—Κου—Φέγκ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

28 Ιουνίου

Ἡ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἀπονέμει τὸν Μεγαλόσταυρον τῆς Λεγεώνας τῆς τιμῆς εἰς τὸν κ. Ι. Μεταξᾶν.

29 Ιουνίου

Ἐπογραφή τῆς νέας ἐμπορικῆς συμβάσεως Ἑλλάδος—Νοτίου σλανίας.

30 Ιουνίου

Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας ἰδρύονται νέα πολυιατρεῖα ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ.

1 Ιουλίου

Καθ' ἀρμόδιαν ανακοίνωσιν ἡ ἀεροπορικὴ γραμμὴ Ἰωαννίνων ἐπεκτείνεται ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι Κερκύρας.

5 Ιουλίου

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπισκέ-

πτειται τὴν Ἀγγλικὴν ναυαρχίδα «Hood» ἐν Κερκύρα.

7 Ιουλίου

Παράτασις τῆς κυκλοφορίας τῶν μεταλλικῶν κερμάτων μέχρι 10 Αὐγούστου 1939.

8 Ιουλίου

Διὰ καταρτισθέντος νομοσχεδίου παρέχονται διευκολύνσεις εἰς τοὺς χρεωμένους στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικοὺς συνταξιούχους,

12 Ιουλίου

Παραίτησις τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Λογοθέτη καὶ ἀντικατάστασις του ὑπὸ τοῦ δικηγόρου κ. Ἀγ. Ταμπακοῦλου.

13 Ιουλίου

Δι' ἀναγκαστικῶν νόμων παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὄριον ἡλικίας τῶν ἀγοραζόμενων ἐπιβατηγῶν πλοίων.

14 Ιουλίου

Δι' ἐπείγουσης ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς διετάχθη ἡ ἀπογραφή τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος.

15 Ιουλίου

Ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν τῆς ναυτικῆς διασκέψεως τῆς Βαλκανικῆς συνεννοήσεως.

16 Ιουλίου

Δι' ἀναγκαστικῶν νόμων καθωρίζεται τὸ κατώτατον ὄριον ναύλων τῶν φορτηγῶν ἀτμοπλοίων.

19 Ιουλίου

Σεισμὸς ἰσχυρῆς ἐντάσεως ἐσημειώθη εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀττικῆς μετ' ἐπίκεντρον τὴν πέραν τοῦ ὄρειου ὄγκου τῆς Πάρνηθος περιφέρειαν, ὅστις ἐπὶ πλείονος μετέφερεν καταστροφὰς, μετὰ πολλὰ ἀνθρώπινα θύματα εἰς τὴν Σκάλαν Ὁρωποῦ, Χαλκοῦτσι, Ὁρωπὸν, Συκάμινον, Μαλακάσαν, Κακοσάλεσι, Μαγκόπουλον καὶ Μίλεσι.

22 Ιουλίου

Εἰς ὅλην τὴν χώραν σχηματίζονται ἐπιτροπαὶ διὰ τὸν πανηγυρικὸν ἐορτασμὸν τῆς 2ας ἐπετείου τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΠΡΟΞΕΦΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΚΟΣ ΔΙΑΦΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΧΩΡΑΙ	ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΟΙΟ	ΙΣΧΥΣ ΑΠΟ
Ἑλλάς	6	4-1-37
Ἀγγλία	2	30-6-32
Ἀλβανία	6	1-4-37
Ἀυστρια	3 1) 2	10-7-35
Βέλγιον	2	14-5-35
Βουλγαρία	6	15-8-35
Γαλλία	3	12-11-37
Γερμανία	4	22-9-32
Ἰουγκοσλαβία	5	1-2-35
Ἰαπλία	4	19-11-36
Ἑλβετία	1 1) 2	25-11-36
Ἑσθονία	4 1) 2	1-10-35
Ἦν. Πόλωνια	1,	26-8-37
Ἰαπωνία	3,46	11-3-38
Ἰταλία	4 1) 2	18-5-36
Ἰσπανία	5	15-7-35
Λεττωνία	5	1-11-36
Λιθουανία	5 1) 2	1-7-36
Νορβηγία	3 1) 2	5-18-38
Ὁγγαρία	4	28-8-35
Ὀλλανδία	2	2-12-36
Πολωνία	4 1) 2	18-12-37
Πορτογαλία	4	11-8-37
Ρουμανία	4 1) 2	15-12-34
Ρωσία	4	1-7-36
Σουηδία	2 1) 2	1-12-33
Τουρκία	5 1) 2	2-3-33
Τσεχοσλοβανία	3	1-1-36
Φινλανδία	4	3-12-34

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1937 ΕΩΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1938

(ΕΙΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΔΡΑΧΜΩΝ)

	ΜΕΤΟΧ. ΤΑΜΕΙΟΝ ΠΟΛ. ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ		ΜΕΤΟΧ. ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ		ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ	
	1937	1938	1937	1938	1937	1938
	IV	IV	IV	IV	IV	IV
Διαθέσιμα						
Ἀκίνητα	37.8	3.5	11.8	21.9	394.7	310.0
Τοποθετήσεις	98.6	106.9	165.1	159.3	20.0	20.0
I. Χορηγήσεις						
Α' Δάν. Διάφορα	210.7	208.3	348.5	373.4	1.243.2	993.4
Β' Δάν. Οικοδ. καὶ ἐνυπόθηκα	197.4	208.2	17.2	23.8	252.1	248.0
II. Χρεώγραφα	179.1	171.2	109.7	98.3	803.3	807.9
Σύνολον τοποθετήσεων	582.2	587.7	475.4	495.5	2.303.6	2.049.3
Καταθέσεις	38.5	26.1	160.3	160.5	3.010.9	3.419.0

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

ΤΗΣ 7ης ΙΟΥΛΙΟΥ 1938

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΩΝ

1. Χρυσός καὶ ἔξωτ. συνάλλαγμα	Δρχ.	3.450.397.613.83
2. Δάνεια Δημοσίου	»	522.279.005.65
3. Ἐτερον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα	»	—
4. Κερματικά Ἑλληνικά νομίσματα	»	178.409.203.
5. Συναλλαγματικά καὶ γραμμάτια ἐσωτερικοῦ :		
I. Ἐμπορικὰ συνκαὶ καὶ γραμμάτια		355.768.956.45
II. Γραμμάτια Δημοσίου		300.116.935.10
6. Πιστώσεις :		
I. Πληρωτέα εἰς δραχμάς :		
α' Δημοσίου * Δρχ.		4.276.689.887.77
β' Ἐτεροι »		2.097.578.970.48
II. Πληρωτέα εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα	—	Δρχ. 6.374.268.858.25
7. Χρέος τοῦ Δημοσίου	»	3.837.597.028.65
8. Ἐπενδύσεις	»	455.573.670.75
9. Κτίρια Τραπεζῆς καὶ ἐγκαταστάσεις	»	217.729.992.65
10. Ἐτερα στοιχεῖα τοῦ ἐνεργητικοῦ	»	1.352.625.847.48
		Δρχ. 17.044.767.111.81

ΠΑΘΗΤΙΚΩΝ

11. Κεφάλαιον καταβεβλημένον	Δρχ.	400.000.000.—
12. Ἀποθεματικά :		
I. Πρόβλεψις συμφ. ἄρθ. 71 Κατ.σ.		28.600.187.—
II. Τακτικὸν ἀποθεματικὸν		92.900.000.—
13. Τμήμα Τακτικοῦ Ἀποθεματικοῦ εἰς ἀντίκρουσμα ἀποσβεννυμένου μέρους τῆς ἐκ £ ζημίας, συμφώνως Ν. 5305		» 30.000.000.—
14. Τραπεζικά γραμμάτια ἐν κυκλοφορίᾳ		» 6.495.028.550.—
15. Ἐτεροι ὑποχρεώσεις ὅπως εἰς δραχμάς :		
I. Λογαριασμοὶ τρεχοῦμενοι καὶ καταθέσεις		
α' Δημοσίου Δρχ.		486.906.291.60
β' Τραπεζῶν »		768.202.897.15
γ' Ἐτεροι λογαριασμοὶ *		6.563.600.022.94
II. Γραμμάτια καὶ τραβηκτικά ὀψεως		7.818.709.211.69
III. Ἐτεροι Λογαριασμοὶ		73.528.316.67
16. Καταθέσεις εἰς δραχμάς ὑπὸ προθεσίαν :		» 7.892.237.528.36
I. Δημοσίου		
II. Τραπεζῶν		
III. Ἐτεροι Λογαριασμοὶ		
17. Ὑποχρεώσεις εἰς ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα καὶ χρυσόν :		
I. Ἐξωτ. συν.)μα εἰς χρυσόν (Κατ.σ.τ. ἄρθ. 62)	Δρχ.	215.907.015.80
II. Ἐτερον ἐξωτερικὸν συνάλλαγμα	»	» 215.907.015.80
18. Ἐτεροι ὑποχρεώσεις	»	» 1.890.093.830.65
		» 17.044.767.111.81

* Ἑλληνικὸν Δημοσίον: Λ)σμός Συγκεντρ. ἐσόδων καὶ πληρωμῶν.

* Ἐξ ὧν Καταθέσεις Δ.Ο.Ε. Δρχ. 5.024.572.217.90

Προξοφλητικὸς τόκος 6 %

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῇ Ιουλίου 1938

Ὁ Ὑποδιοικητὴς
ΚΥΡ. ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ

Ὁ Τμηματάρχης τοῦ Γεν. Λογιστηρίου
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΕΜΒΙΚΟΣ

Ἡ παροῦσα δημοσίευσις γίνεται διὰ λ)σμόν τῆς Τραπεζῆς, μόνον κατόπιν ἐγγράφου ἐντελῆς αὐτῆς.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΔΗΜ. Β. ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΗ
ΜΑΓΕΡ 18
ΤΗΛΕΦ. 53-718